

Obsequis que fan carrera

La Caixa d'Estalvis de Sabadell li proposa una Campanya de Promoció de l'Estalvi amb la qual el seus diners poden tenir un doble interès.

- * Retribuïm la imposició que ens faci de **150.000 pessetes** a tres anys, amb un 10 % d'interès en els 36 mesos, el qual li serà abonat en el moment del seu venciment, i l'obsequiem amb un doble premi:
  - Una col·lecció de **30 volums d'Obres Mestres de la literatura universal**.
  - **40 discos L.P.** i 10 llibres explicatius a tot color: "La Gran Música" i "La Música Elegida".

- * Per una imposició de **200.000 pessetes** a 36 mesos, un interès global del 10 %, que li lliurarem en el moment del seu venciment, i un **ordinador personal COMMODORE VIC-20** que ja es pot emportar en el moment de fer la seva imposició, junt amb un cartutx de joc d'escacs "Sargon II" acoplable a l'ordinador amb 7 nivells de dificultat i un llibre d'instruccions per accionar vostè mateix el seu VIC-20.

Passi per les nostres Oficines. És una bona oportunitat. Per fer carrera.

**CAIXA D'ESTALVIS
DE SABADELL**

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Catalunya Cristiana

"L'Església Catòlica,
fundada per Crist Senyor
per dur la salvació
a tots els homes
i per tant impel·lida
per la necessitat
d'evangelitzar,
considera com un deure
seu predicar el
missatge de salvació
servint-se també
dels instruments
de comunicació social."
Concili Vaticà II

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any IV N.º 200

Setmana del 24 al 30 de juliol del 1983

50 Ptes.

Afinant

¡Per molts anys!

Les publicacions, com les persones, celebren els aniversaris.

La vida de les persones es mesura per anys. La de les publicacions també, però cada número és com una naixença. 200 números són com dos-cents fills posats al món.

En aquestes dues-centes setmanes, han esdevingut tantes coses! El llançament dels primers números amb la incògnita de l'acollida, bona o dolenta —qui ho podia predir?— entre els futurs lectors. Les suspicacions de molts que es preguntaven "que seria aquell infant". El pesimismo de més d'un que no li donava gaires mesos de vida... Tanmateix, CATALUNYA CRISTIANA ha arribat a complir dues-centes setmanes perquè no li ha mancat mai l'ajuda de Déu, —que s'ha manifestat sempre providencialment quan tot podia semblar perdut—, la tenacitat de les dones i els homes que la fem, setmana rera setmana, i la fidelitat dels que la llegiu amb l'amor d'una cosa pròpia. És tot el nostre secret i és la millor garantia d'una llarga vida que avui, una vegada més, tots desitgem al nostre setmanari:

PER MOLTS ANYS!

Joan E. Jarque i Jutglar

Els bisbes espanyols elaboren un document sobre la despenalització de l'avortament

"No podem claudicar davant del dret a la vida"

"Creiem dignes de tota consideració i esforç de resolució, els problemes humans connectats amb el gravíssim problema de l'avortament, però a nosaltres, els bisbes espanyols, ens sembla moralment injustificable que es vulgui resoldre aquests problemes claudicant davant del dret a la vida d'altres sers humans indefensos, la tutela dels quals obliga a l'Estat tant o més que la defensa dels drets dels ciutadans, els problemes dels quals es pretenen resoldre, digué el bisbe secretari general de l'Episcopat, monsenyor Fernando Sebastián Aguilar, durant la conferència de premsa en la que fou presentat el text definitiu de la declaració col·lectiva de la Conferència Episcopal Espanyola sobre la despenalització de l'avortament.

Emmarcà monsenyor Sebastián aquest text explicant el seu desenvolupament a partir de l'última plenària de l'Episcopat, de la que no va poder sortir en la seva redacció definitiva. Concretà molt clarament que es tracta d'un aspecte de la qüestió: la dimensió ètico-moral del mateix fet de la despenalització de l'avortament com a decisió política i legal. Aquest document, presentat pels bisbes, aprovat per unanimitat absoluta (72 vots positius dels 72

possibles), és doncs, una valoració ètica de la decisió política de despenalitzar l'avortament. I això, amb caràcter general no referit en concret ni explícitament als tres supòsits del projecte de llei propugnat per l'actual Govern socialista espanyol.

També afirmà que aquest document s'emmarca en el que el mateix text anomena "la consciència històrica i la llei natural", plataforma moral co-

muniament acceptada. Parlem —digué— conscients que existeixen al respecte altres opinions, amb les que voldriem establir un diàleg serè i despassionat, però convençuts de la validesa del nostre punt de vista, no solament per als fidels catòlics, sinó amb caràcter general. La despenalització de l'avortament significa deixar en mans d'una persona privada la vida o la mort d'un altre ser humà, i això en qualsevol Estat

de Dret és inconcebible i en cap altre cas passa, fora del problema de l'avortament. El principal afectat és aquell la vida o la mort del qual es va a decidir i en qualsevol plantejament que es faci de la qüestió, el que no es pot, en absolut, es prescindir d'aquesta perspectiva.

CATALUNYA CRISTIANA publicarà, en el número vinent, la versió íntegra del document episcopal.

Lema dels escoltes sevillans per aquest estiu:

"És possible l'aventura de ser lliures"

SEVILLA.— Més de mil escoltes pertanyents al Moviment Escolta Catòlic de Sevilla són en aquests moments de campaments d'estiu, com a final d'un curs ple d'activitats i especialment significatiu, per a tots els escoltes, ja que s'ha celebrat el 75è aniversari de la seva fundació.

Els diferents grups formats estan ubicats en diversos punts de la geografia andalusa i extremenya: el grup I-II a El Chorro (Màlaga); el grup III a Jubrique (Màlaga); els grups IV, V i VI a diferents paratges de Cazalla de la Sierra (Sevilla); el

grup X a Monachil (Granada); el grup XII a Jubrique (Màlaga) i el grup P-1 a Benamahoma (Càdis).

Per altra part, uns 160 militants del Moviment de joves d'Acció Catòlica assisteixen aquest any als campaments d'estiu, dividits en dues tandes.

El pla de formació que per aquesta ocasió s'ha elaborat, amb les aportacions de tots els militants, es dividirà en dues parts segons els nivells dels xicots:

Amb el d'iniciació que porta per títol "Es possible l'aventura d'ésser lliure", es tracta de reflexionar i

vivenciar l'experiència de la llibertat, en un món en el que ens sentim manipulats per una pila d'estructures opressores.

Amb el de Profundització, que es titula "El compromís militant, ¿perquè?" es pretén elaborar unes pistes d'actuació pels joves que es volen comprometre amb ells mateixos, amb el món i amb l'Església.

Juntament amb això, també es treballa durant uns dies en un tema que tant preocupa i interessa a l'home d'avui, com és el de la naturalesa i l'ecologia.

Saque dinero el domingo o pídanos el saldo esta noche o haga un ingreso a las 5.

Porque desde ahora
la Caja de Barcelona
tiene el Servicio
Caixa Oberta.

Un servicio de
cajeros automáticos
que realizan las
operaciones
más frecuentes.

De día y de noche.

Las 24 horas.
7 días por semana
durante todo el año.

En todas las oficinas
con el distintivo
Caixa Oberta.

Un servicio para
utilizar en cualquiera
de estas oficinas,
aunque no sea la suya.

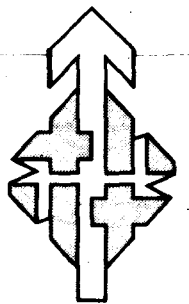
Cuando están
cerradas.

Pero también cuando
están abiertas.

Pase por la Caja de
Barcelona.
Infórmese.

Entre en el Servicio
Caixa Oberta.

CAJA DE BARCELONA

Editorial

Un document important en ple estiu

La declaració col·lectiva de l'Episcopat sobre la despenalització de l'avortament, del 25 de juny, passarà desapercebuda per a l'opinió pública i per a molts cristians, entre els incendis, les calors i les notícies intrascendents de l'estiu. La premsa i els mitjans de comunicació l'han silenciada o li han donat un espai mínim. Tanmateix és una declaració solemne (votada a l'unanimitat pels 72 bisbes amb vot, i en ocasió de la XXXVIII assemblea plenària) i té una importància capital tant per l'enfocament del tema —tan polèmic i vidriós— com pel del document.

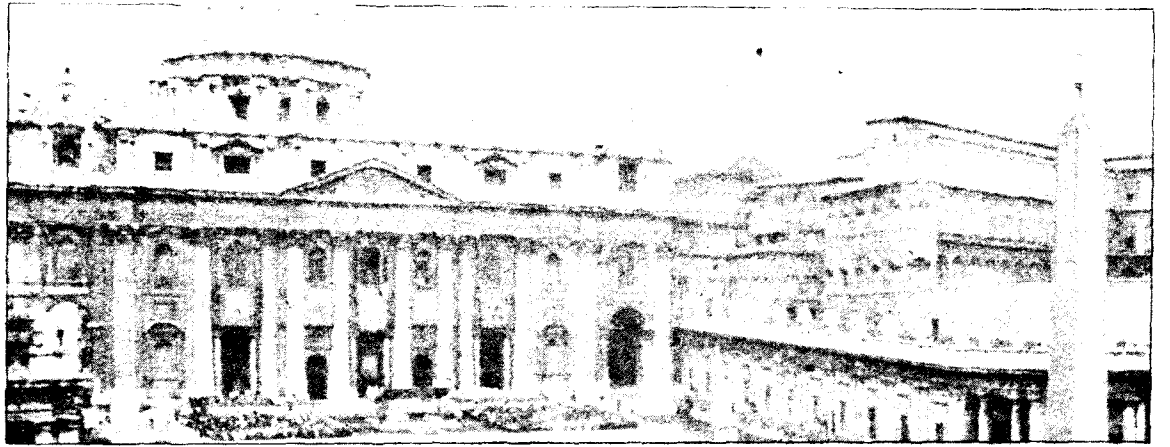
A qui no en podem pas fer un comentari. D'altres el faran amb més espai i amb més autoritat. Voldríem sols cridar l'atenció dels nostres lectors invitant-los a que el llegeixin amb atenció i hi nodreixin llurs preses de posició ètiques tant en privat com en públic. Cal fer-ho. L'Església és un cos amb un magisteri —i qui no ho cregui així que en tregui les conseqüències religioses que s'imposen amb tota honestat i llibertat—, i si hi ha una matèria greu en la que ha de ser escoltada fidelment la paraula dels que "l'Esperit Sant ha posat per governar el poble de Déu", aquesta ho és sens dubte. A més, el document és curt i de lectura fàcil. És d'aquells que es podrien llegir "des de la trona" i seria bo que es fes.

Es bisbes en la Plenària es refereixen a la declaració de la Comissió Permanent del 5 de febrer, més llarg i més doctrinal, i l'assumeixen i la ratifiquen. El fet té la seva importància, sobretot davant de certes crítiques i preses de posició discordants que es suscitaren aleshores. Per tant no repeteixen i suposen coneguda la doctrina que allà s'exposava. En aquesta nova declaració es ceneixen a alguns punts molt concrets i pràctics: "la inel·ludible obligació que pesa sobre l'autoritat pública de tutelar el dret a la vida", el principi —controvèrtit— que "despenalitzant l'avortament no es tracta sols de llevar-li, total o parcialment, la qualificació de 'delicte'" reafirmant que "per la seva naturalesa pròpia constitueix un problema ètic del qual no es poden desentendre els legisladors en la societat civil" —és a dir que no és pas d'aquells afers que són dolents sols si estan prohibits, sinó dels que cal prohibir perquè són dolents—; al·ludeixen també al paral·lelisme, tan invocat, entre l'avortament com una manca de respecte a la vida i tants altres casos en els que aquesta es menyspreada, com "les guerres generalitzades, el terrorisme, les tortures, la fam..." i en conclouen que "el fet que no es treguin totes les conseqüències —del principi general del respecte a la vida— no justifica que aquest principi, tan clarament implicat en el tema de l'avortament pugui ser difuminat, ignorat o regat"; s'adrecen també "als que han de prendre la decissió" d'aprovar o no el projecte de llei, recordant-los que "no es poden excusar moralment apel·lant a l'exigida solidaritat o disciplina del grup polític al qual pertanyen"; finalment, després de remarcar que "no n'hi ha prou amb una repulsa merament doctrinal i ètica de l'avortament i de la seva despenalització" i d'afirmar amb valentia que "els que s'accontentessin amb aquesta repulsa, es farien sospitosos... d'una consciència deshonest i, potser, de manipulació ideològica" inviten a "treballar en favor dels canvis necessaris per a que l'avortament deixi de ser una sortida i una temptació" en molts casos, que enumeren, i urgeixen l'educació de tots plegats, infants, joves i matrimonis, "a fi d'integrar la sexualitat en l'amor i la procreació segons la llei de Déu... a la recta paternitat responsable, a la comprensió i ajuda a les mares solteres i a fer fàcil l'adopció..."

Repètim un document important per a tot cristià, concret curt i de fàcil lectura. Llegim-lo doncs.

Col·laboració

Roma: eix de la nostra espiritualitat

La cosa no es nova i ve de lluny: quan Balmaes va publicar aquell opuscle dedicat a Pius IX, va remoure l'ambient de la península de tal manera que l'obra li va valer per experimentar com una mena de martiri. Havia defensat al Papa i això, per a molts era imperdonable. Algú es sentia encara més "papista" que el mateix Pontífex.

D'una manera subtil i, a vegades potser no tan fina com pensem, hi ha sectors que es diuen religiosos que també senten per Roma com una mena d'insensibilitat. Els manca aquell esperit que va moure al nostre filòsof, a proclamar el seu amor i afecte al successor de Pere i Vicari de Jesucrist.

S'ha de reconèixer però que precisament des de Pius IX, passant per Lleó XXIII, Pius X, Benet XV, Pius XI, Pius XII, Joan XXIII, Pau VI, Joan Pau I i l'actual Joan Pau II, el prestigi dels Papes ha augmentat d'una manera tan considerable que està fora de tot dubte la seva transcendència espiritual. I aquest és un punt que pot representar un argument apològic de primer ordre. No cal oblidar que l'Esperit Sant hi juga un paper primordial en tot aquest afer. I aquí no hi valen somriures ni actituds d'indiferència.

El que sí creiem convenient és el reforçament d'aquesta romanitat de la nostra gent. "Recordau-vos de la pedrera d'on heu estat tallats" repetia el bisbe Torras i Bages. I aquesta pedrera no és altra que aquesta Roma catòlica, orientadora i far de la nostra espiritualitat.

El sentit de mostrar-nos romans no l'hem de considerar mai com una minva del propi patriotisme. Més aviat diem que és com un aprofundir en l'arrel i el fonament de la nostra manera de ser. La Roma cris-

tiana venç la Bèstia babilònica de la Roma pagana com profetitzava l'Apocalipsi de sant Joan. I el mirar cap a Roma és amb l'ànim segur de rebre la Llum que precisem en cada moment. En aquest aspecte només cal recordar el que passa quan mor un sant Pare: el període de Sede Vacante és com un tremolor d'incertesa que ens insinua el que fóra una persistència en el buit papal. La desorientació més diabòlica entorbellaria aviat tota la vida cristiana. Quan a la Lògia del Vaticà apareix el nou Papa, un respir d'alleujament recorre tot el cos social de l'Església. Per uns dies érem com orfes i començàvem a veure visions estranyes.

He de confessar que mai he estat a Roma. Qüestions d'ordre familiar i, perquè no dir-ho, econòmic, m'ho han impedit fins ara. Però en sento tant el delit que conec sobre el paper, el pla urbà com si en fos un nadiu i, amb la imaginació, he recorregut mil vegades els llocs entranyables de la ciutat. Mai no donaré prou gràcies dels moments que la "tele" ens ha permès veure les escenes de les benediccions papals dels dies de Pasqua i Nadal. Recordo en aquest moment aquella Missa que contemplàvem a través de la petita pantalla en el moment en que s'estava morint Joan XXIII.

Tot això ve a tomb per a renovar en aquest període estiuenc el nostre amor incondicional a Roma. Sembla talment com si la calor ens infongués un nou entusiasme i un més profund deler. La visió de la ciutat eterna ens convida a viure una més fina adhesió a tot el que representa.

El símbol també són necessaris. I avui n'estem plens dels mateixos. No cal pas anomenar-los ja que n'hi ha de tots colors: de violents, de pacífics i

de denigrants. El nostre el representa i el fa efectiu aquesta Roma que il·lumina el món. Es pot dir que en darrer terme, enclou tot el que pensem i sentim: l'Església és el cim dels nostres ideals. Com deia un escriptor català: sentim, pensem, creiem en tot el que l'Església sent, creu i espera.

Ara en aquest moment més que els monuments i els tombants històrics que projecta Roma l'ànim es centra en aquella llavor que sembraren Pere i Pau dos mil anys. En certa manera si només fos cosa de pedres, carrers, vies i construccions les comparacions no s'acabarrien mai. Altres ciutats i pobles en tenen suficients per a provocar l'admiració d'entesos i prosèlits. El que té de més íntim per a nosaltres Roma és el que significa com a clau que obre tot un món de meravelles espirituals. Sense els màrtirs i confessors del primer temps Roma hauria estat anorreada i avui no se'n parlaria ja que hauria acabat com Sodoma i Gomorra. I no ho diem nosaltres: ho diu l'Apocalipsi de sant Joan.

I si he de dir la veritat inclús afirmaria que la visita física a Roma té una importància relativa. Roma és present en cada església que tenim a la vora. En cada Sagrari, en cada celebració eucarística hi ha tot l'essencial del nostre Credo. Roma està aquí prop, a la nostra parròquia, a la Catedral de la Diòcesi. Allí on hi ha un Bisbe en comunió amb la Santa Seu, allí hi ha Roma.

La conclusió de tot el que he dit podria ser aquell consell del doctor Lluís Carreras: "el neguit fora". Perquè la Roma del Papa la tenim dins del cor i a cada moment sentim el seu consol.

Josep Maria Riu

Catalunya
Cristiana

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Redacció Administració C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Difusió
controlada
per O.J.D.

El lector escriu

AL PARE EVANGELISTA VILANOVA

A la secció "Cultura i Pensament" de C.C. n.º 194, vaig llegir les respostes del P. Evangelista Vilanova. Suggestives de debò. A partir d'elles i al marge d'elles, m'he fet unes reflexions que voldria dir en veu alta:

Es ben cert: en un clima de "cristiandat", sotja el perill d'una "fe" sociològica, vinculada simplement a la institució. Alhora, malgrat tot, m'adono que l'entorn sociològic i cultural és indispensable per la formació de la persona en totes les seves dimensions, també la religiosa.

Com que l'ordre de la gràcia no anul·la la condició de la naturalesa, Déu vol que l'home aprengui i creixi en la fe dintre de la comunitat-institució-ecclesial.

Tot amb tot, és essencial subratllar l'exigència d'inten-

rioritzar i viure personalment la fe: fer de la fe vida.

Massa sovint els cristians oscil·lem a posicions pendulars: adés s'accentua la "fe" sociològica, adés, la individual (hom acaba desvinculant-les).

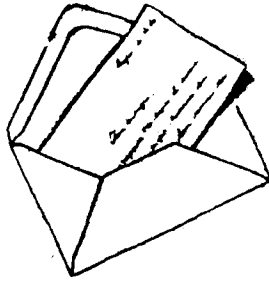
I encara un agreujant: la "fe" sociològica —que porta l'encuny o configura unes èpoques històriques o ambients culturals— s'ha identificat amb la fe de l'Església—comunitat de fe de la societat eclesial, a la qual hom contraposa la fe individual (individualista, subjectiva?).

Breu: es contraposa comunitat (institució) i persona individual.

I així hom arriba a deduccions ambigües com per exemple:

Constatar un fet: "Disminueix la "fe" en la institució eclesiàstica";

I seguidament pensar: no disminueix, potser, l'autèntica fe en Déu.

Fàcilment hom "passaria" de mediacions: com, a principis de l'edat moderna, unes formes contemplatives forviades, pretenien arribar a Déu, desplaçant la Humanitat de Crist; avui, hom "passaria" de la mediació de l'Església, sense fer-se'n massa problema.

Vull transcriure unes paraules finals de l'escript, al qual he fet referència. Tenen validesa, limitades a aquells que, sense culpa, desconeixen la revelació cristiana de Déu (però no, en un altre supòsit, cal advertir-ho).

"... pensaria, simplificant

un bon tros, que disminueix la "fe" en la institució eclesiàstica... però no m'atreveria a afirmar que disminueix l'autèntica Fe en Déu, més desdibuixada, és veritat, però que participa d'una pobresa ben radical i d'una recerca que pot ser sincera i profunda; en aquesta línia, és una Fe pròxima a les benaurances de l'Evangelí".

Remarquem l'accent d'unes paraules del Papa als teòlegs (Salamanca 1-11-82) "La fe cristiana és eclesial, és a dir, sorgeix i roman vinculada a la comunitat dels qui creuen en Crist, que anomenem l'Església... si el teòleg (i, afegeixo pel meu compte, això pot dir-se de tot cristià) és abans que tot un creient... la seva labor teològica ha de restar fidelment vinculada a la seva fe eclesial, de la qual n'és intèrpret autèntic i vinculant al Magisteri".

"Sigueu, doncs, fidels a la vostra fe, sense caure en la perillosa il·lusió de separar a Crist de la seva Església, ni a l'Església del seu Magisteri".

Acabem: Si: "La fe... és un diàleg entre Déu i l'home, però és Déu qui té la iniciativa"! Aquesta fe —Paraula i diàleg— viu i es perllonga i ressona en l'Església.

Mossèn Josep Fonosas

SOBIRANIA HUMANA

El concepte i paraula "sobirania" ha adquirit ple sentit a mesura que s'ha humanitzat. Podriem dir que a mida que s'ha humilitzat, s'ha fet més sobirana la sobirania. Així al democratitzar-se ha perdut l'excés que li sobrava. Per què això? doncs perquè no hi ha cap autoritat humana, sobirana, que no rebu aquesta adequada i justa sobirania del poble i d'aquí vé que per exemple el mateix Rei i el mateix Parlament no son sobirans sinó per la sobirania que els hi atorgat el poble. Son plenament sobirans, però ni tenen sobirania innata ni

Enric Torrente

CONFIDENCIAL

ALS NOSTRES SUBSCRIPTORES, LECTORS I AMICS

El que vosaltres dieu:

"CATALUNYA CRISTIANA NO POT morir. De cap manera!"

"Llegeixo amb molt d'interès 'CATALUNYA CRISTIANA'. Ha guanyat molt. Us felicito a tots. Endavant!"

"receive my congratulations for your magazine 'CATALUNYA CRISTIANA', and my best desires that your work in pastoral job will increase copiously for the good of God's People..."

"SI NO PLS, NITC NO SE CANE I DE LLITAR 'CATALUNYA CRISTIANA' DE L'ÚNIC ÒRGAN DE PERSPECTIVA CRISTIANA DE TENDI..."

El que nosaltres patim

- El continuat augment del paper, de la impressió, dels materials.
- L'augment de les despeses generals: enviaments, distribució.
- L'onerosa servitud dels crèdits bancaris.
- La lentitud de certs cobraments.
- El no poder portar a terme una acció de promoció, ni augmentar les pàgines de CATALUNYA CRISTIANA.

El que vosaltres i nosaltres podem fer

- Continuar fidels al nostre setmanari, donant-li solidesa i preparant-li nous horitzons.
- Buscar nous subscriptors (hi ha tanta gent encara que no la coneix), i establir nous llocs de distribució: parròquies, llocs de culta, etc.
- Renovar i abonar les subscripcions a temps (incloses les dels missioners)
- Els responsables dels llocs de distribució, pagar mensualment la factura.
- Fer sent la premsa en general deficitària i CATALUNYA CRISTIANA també. FER UN GEST DE SOLIDARITAT I DE SUPORT ENVIANT-NOS UNA APORTACIÓ ECONÒMICA.

CARDENAL-ARQUEBISBE DE BARCELONA

...Us prego doncs que us prengueu amb interès la crida que se us fa a renovar la vostra aportació generosa a CATALUNYA CRISTIANA, amb la certesa que contribuïreu a consolidar una obra apostòlica de la qual la nostra Església avui no podria pas prescindir.

Beneït-vos cordialment resto vostre en el Senyor.

† Narcís Jubany

CORDIALMENT: GRÀCIES!

LITÚRGIA DE LES HORES (DIURNAL)

Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona

Aquest volum recull els textos de Laudes, Hores d'entre dia, Vespres i Completes, segons l'ordenament actual.

Consta d'una part central i de tres apèndixs complementaris. A la part central hi figuren tots els elements de Laudes, Vespres, Hores d'entre dia i Completes, i als apèndixs els formularis dels Oficis de lectura de Nadal i del Tríduum pasqual, les referències bíbliques de les lectures del leccionari biennal de l'Ofici de Lectura, i la salmòdia de l'Ofici de lectura de les 4 setmanes.

11 x 18 cms. - 1.849 pàgines paper bíblia

P.V.P. 3.875 ptes.

DE VENDA A LLIBRERIES ESPECIALITZADES, O A

Mallorca 83.000

Joan Pau II amb el moviment universitari UNIV-83

“En els meus viatges, us he vist gairebé en tots els llocs”

El moviment UNIV està constituït per joves universitaris de tot el món. En diferents ocasions milers de joves d'UNIV han estat rebuts pel Papa. L'última fou a primers de juliol. A continuació donem una crònica, plena de colorines, feta per un assistent a l'audiència que va concedir el Sant Pare a UNIV.

La mirada del Papa sembla recórrer, un a un, els rostres dels 5.000 joves que l'acompanyen. Han arribat a Roma des de 282 universitats dels cinc continents, amb el desig de veure a Joan Pau II. Damunt d'ells cau la pluja a intervals.

Abans d'interpretar una sevillana, una noia andalusa es dirigí al Sant Pare; Santedat, vull dir-li que estem molt contents i que mai ens havíem mullat tant de gust”.

El somriure del Papa sembla inundar-ho tot. Remoregen les guitarres en el pati de Sant Dámaso...

UNIV: Vers Roma, des del món

És tradicional que Joan Pau II rebí els estudiants universitaris

participants en el Congrés Internacional UNIV, convocat anualment a Roma per l'Institut per la Cooperazione Universitaria (ICU). Acudeixen a ell 5.000 joves amb l'ànim de dissenyar “la universitat del tercer mileni” i d'adoptar solucions profundes als problemes que es plantegen en la universitat d'avui.

El UNIV 83 ha abordat el tema “L'estudi com a treball” a partir de 30.000 entrevistes realitzades a 282 universitats. En ell, prengueren part una àmplia representació d'alumnes espanyols, autors de la ponència presentada més aplaudida.

Finalitat del UNIV, és també la d'oferir als joves de diverses cultures i llengües l'ocasió d'estrènyer llaços i trencar les barreres que amb freqüència divideixen a pobles sencers.

A gust amb els joves

Són les sis de la tarda. El cel, boirós, cobreix la ciutat de Roma. La porta del balcó de Sant Damas —un ampli recinte interior del Vaticà— s'obre i apareix somrient la figura del Papa.

Els aplaudiments i els crits reben a Joan Pau II. A continuació s'entona el “Gaudeamus igitur” un himne universitari internacional. La tercera estrofa ha estat modificada pels assistents en honor del Papa: “Vival semper juvenis, Papa dilectissimus...” Joan Pau II també

canta i s'inicia, després de més aplaudiments, una llarga sèrie d'intervencions.

Víctor i Lorenza exposen al Papa les característiques del Congrés

UNIV i les conclusions obtingudes al final d'aquest any de treball.

Anna, una jove de Perú, relata la història de la construcció d'una capella dedicada a la Verge en la seva Universitat. El Papa aplaudeix la iniciativa.

Després d'una breu intervenció d'Iwona, una noia polonesa, i l'actuació d'un tercet bavarès, un jove guatemaltec s'apropa al micròfon: subratlla l'especial atenció que es va prestar al sagrament de la penitència com a preparació per a rebre al Vicari de Crist en el país Centre-americà, i relata la conversió de dos pastors protestants i de les seves comunitats al catolicisme, suscitada per aquella visita pastoral.

Joan Pau II musita un “Bene!”, que manifesta l'alegria que li produeixen aquestes notícies. Mentre es conten aquestes històries, un nuvol de mocadors oneja en l'aire com a senyal d'unitat i d'alegria. Joan Pau II es diverteix amb l'espectacle, descansa.

Conversions en els cinc continents

Després d'un parell de cançons, un espanyol, recordant la presència del Papa a l'Estadi Bernabéu, descriu la conversió d'un home que treballa en els preparatius tècnics per a rebre el Sant Pare.

Rafic, estudiant de Bètleem, explica la història de la seva conversió des de la religió ortodoxa.

Una estudiant xinesa i una altra d'holandesa agraeixen al Sant Pare l'haver rebut de les seves mans el baptisme, la nit anterior, durant la vigília pasqual. Expliquen el camí de la seva conversió, a la que han arribat amb l'ajuda de joves de l'Opus Dei. A continuació, la noia oriental interpreta una cançó en xinès, que dedica al Papa.

Torna altra vegada a ploure. El Papa comenta simpàticament: “El UNIV porta la pluja”. Un “no”

compacte de desaprovació filial.

—Haurem d'acabar. Nou “no” de desaprovació. El Sant Pare sap que aquests 5.000 universitaris han somniat durant mesos amb aquesta trobada informal i perllonga el col·loqui.

Estimar, cantar i sofrir

Jean i André, d'origen siria i libanès, respectivament, donen mostra de l'amistat nascuda entre ells malgrat les hostilitats entre els seus dos països.

Les sevillanes canten: “Silencio./ El Papa está con nosotros./ Guarden silencio, por Dios./ que hemos venido de España/ pa entregarle el corazón”.

Rodolf, mexicà, que sofreix un càncer incurable, manifesta el seu propòsit d'oferir tots els seus sofriments en les intencions del Papa i per a l'Any Sant de la Redempció.

“Us veig gairebé en tots els llocs”

Finides les intervencions i els cants, gran part d'ells dirigits per la tuna, va prendre la paraula el Sant Pare.

—Us dono les gràcies per la vostra presència a diversos països, ambients i ciutats. En els meus viatges, en les meves visites apostòliques us he vist en gairebé tots els llocs. Us veig en molts ambients, ciutats i països i sempre m'ajudeu amb el vostre entusiasme, amb la vostra oració i amb el vostre compromís cristià.

Són les set i vint minuts i es fa de nit a la Ciutat Eterna. El Papa acaba impartint la benedicció a tots els participants en les trobades UNIV dels passats anys i a tots els universitaris del món.

I en el cor d'aquests 5000 joves una profunda alegria que s'escamparà des de les aules universitàries, per 70 països...

Cronica de Roma

Comunitats neocatecumenals

ROMA (Del nostre corresponçal).— No hi ha dubte que les comunitats neo-catecumenals estan en trànsit de cobrir la faç de la terra. Poc ho hagués imaginat jo quan fa uns anys, a casa d'uns amics, vaig sentir l'esmentada expressió per primera vegada, situat enfront d'una pintura d'uns sis metres quadrats, obra d'un tal Kiko Argüello, fundador del moviment cristià que ocupa aquesta crònica. A més, així ho vaig prometre al lector de “Catalunya Cristiana”, després de parlar del moviment carismàtic, que amb el d'avui ocuparen l'interès central de la Plenària de Propaganda Fide, la congregació romana per a les missions.

No tots els ambients eclesials han acceptat de ple el moviment. El propi Joan Pau II no va deixar d'expressar algunes cauteles (“perill d'aïllament” incompleta vinculació amb els pastors, etc) en mig de grans elogis. Però, el que és cert, és que les petites comunitats nascudes en un barri de barraques de Madrid, s'ha anat difonent pel món fins a assolir més de 5.000 comunitats a 70 nacions dels cinc continents. El propi Kiko, davant la Sagrada Congregació, es va explicar molt clarament: “Amb el neo-catecumenat s'obre a la pastoral de la parròquia un camí d'iniciació cristiana... engendrant per a la fe a tants germans nostres que viuen un cristianisme de costums i, donant a tants homes... la possibilitat de trobar-se amb Nostre Senyor Jesucrist a través de comunitats cristianes que viuen la seva fe en l'estatura adulta de l'amor, en la dimensió de la Creu i en la perfecta unitat”...

Argüello va explicar el procés del neo-catecumenat descrivint les seves tres etapes:

1) El “Kerigma” o anunci de la salvació, mitjançant un diàleg directe i existencial, i amb catequesi basada en una trilogia “paraula-litúrgia-comunitat”. Una vegada formada comença la

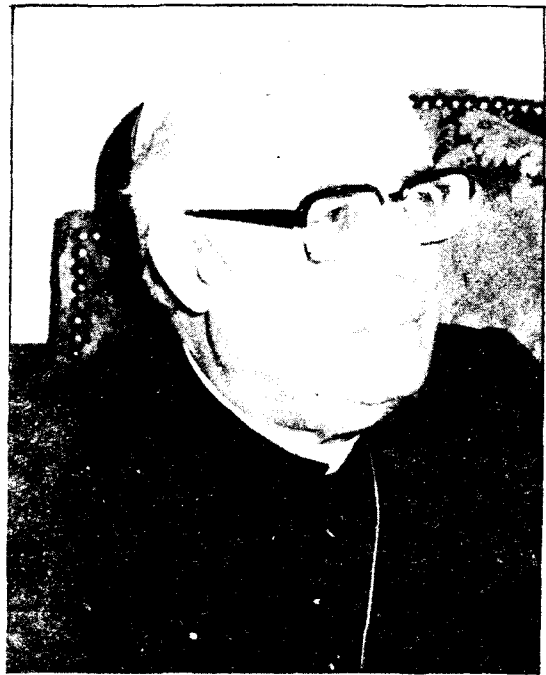
2) El catecumenat post-baptismal amb dues fases successives en que els neocatecumenals experimenten la potència de Crist que condueix a posar Déu en el centre de la pròpia vida i adquireixen consciència de la necessària oració i de testimoniar la fe en tot el context de la vida.

3) Aquesta fase és la de l'elecció, la renovació de les promeses baptismals, en una vida d'humilitat, de senzillesa, amb una espiritualitat de lloança i acció de gràcies. I a exemple de la Sagrada Família, que va viure amb humilitat, simplicitat i lloança.

Kiko Argüello sembla que tingui en compte les reserves d'alguns, quan va dir davant de membres i consultors de l'important Dicasteri de la Propagació de la Fe, que “no es tracta d'un grup espontani, associació catòlica, moviment d'espiritualitat o grup d'èlite dins de la parròquia, sinó de persones que desitgen redescobrir i viure plenament la vida cristiana i les implicacions essencials del seu baptisme a través d'un neocatecumenat dividit en diverses etapes —les que abans s'han descrit—. El camí neocatecumenal es viu dins de l'actual estructura parroquial i en comunió amb el bisbe, en règim de petites comunitats, formades per persones de diversa edat, condició social, mentalitat i cultura”.

E. Planas

Els bisbes donen sup

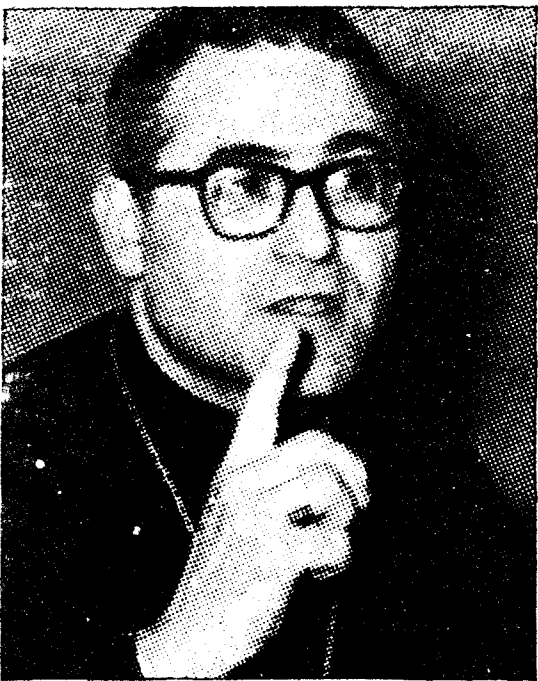
Monsenyor Narcís Jubany, cardenal, arquebisbe de Barcelona

"CATALUNYA CRISTIANA és una obra apostòlica de la qual la nostra Església avui no podria pas prescindir."

Monsenyor Ramon Torrella i Cascante, arquebisbe de Tarragona

"A Roma sempre havia llegit amb molt interès CATALUNYA CRISTIANA. El fet de donar preferentment una informació dels esdeveniments i vivències de tota l'Església catalana, en fa un instrument molt important, i avui, indispensable. Tot és millorable, sens dubte, però donades les dificultats de la premsa en general té un gran mèrit CATALUNYA CRISTIANA, i cal que tots l'ajudem."

Monsenyor Ramon Malla, bisbe de Lleida

"Em plau fer constar la meua encoratjadora felicitació al Director, equip de redacció i responsables de CATALUNYA CRISTIANA pel seu esforç infatigable que ha fet possible la publicació d'aquest número 200 del nostre estimat setmanari. Ha omplert un buit a casa nostra, fent-se ressó fidel de la doctrina pontifícia i de la vida cristiana amb criteris oberts i animadors. El fruit aconseguit ha d'ésser un estímul per a tots els qui editen CATALUNYA CRISTIANA, a la qual desitjo que pugui continuar oferint el seu servei a tot el nostre país."

Monsenyor Miquel Moncades, bisbe de Solsona

"CATALUNYA CRISTIANA, per a mi, ha esdevingut una nova possibilitat de diàleg amb els cristians i amb la comunitat humana de Catalunya. Mereix el suport de tots. És un risc, certament, però un risc necessari i urgent, si no volem restar sense veu en un moment en què cal més que mai l'intercanvi orientador i l'encoratjament en la fe. Aquest és el meu auguri i la meua pregària."

Monsenyor Joan Martí Alanís, bisbe d'Urgell

"Un poble i una fe. Són vuit bisbats que junts fan via. I tenen un pols. Escolteu-ne el batec a CATALUNYA CRISTIANA. Mireu des d'aquest balcó l'ampla panorama del nostre país amb les lluminetes enceses de l'Església que hi camina."

Monsenyor Jaume Campdonà, bisbe de Girona

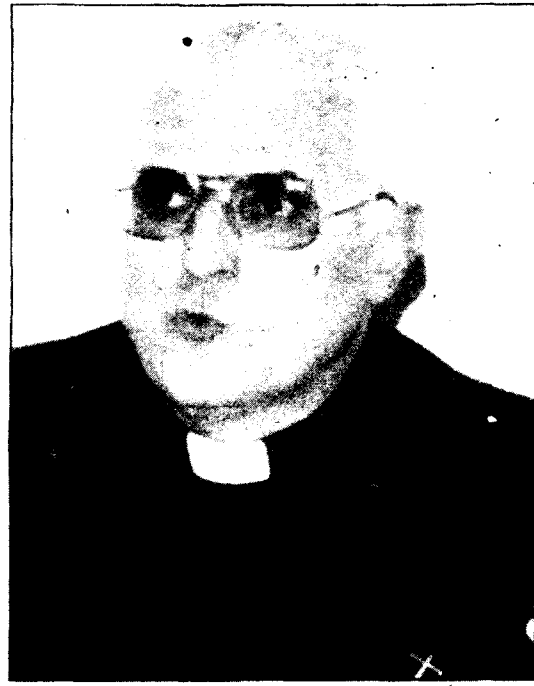
"Dos-cents números de CATALUNYA CRISTIANA suposen un esforç notable. Per això, la celebració és justificada. No escatimem esforços per mantenir-la i millorar-la. Al mateix temps que el setmanari és notícia de la vida de l'Església a Catalunya, ha d'ésser estímul perquè aquesta vida s'incrementi i es coordini cada dia més."

port a « Catalunya Cristiana »

Monsenyor Ricard Carles, bisbe de Tortosa

"Dos-cents números de CATALUNYA CRISTIANA son dues-centes ocasions del parlar del Senyor, de l'Església, dels cristians i d'aquelles coses que poden no interessar a una altra premsa, però que, en definitiva, són l'ànima del món. Un servei fonamental per a l'Església."

Monsenyor Josep Guix, bisbe de Vic

"Aquest setmanari és la font informativa, a nivell eclesial, més important que té avui el país."

Monsenyor Ramon Daulmal, bisbe auxiliar de Barcelona

"He estat un lector assidu i divulgador constant de CATALUNYA CRISTIANA des del primer número.

Crec que l'Església que peregrina a Catalunya, té necessitat d'un òrgan de comunicació eclesial, que ens agermana en una mútua comunicació i estímul.

CATALUNYA CRISTIANA compleix aquesta missió amb fidelitat, competència i obertura a un millorament.

Cal ajudar-la —estimant-la com a cosa nostra— per la seva continuïtat."

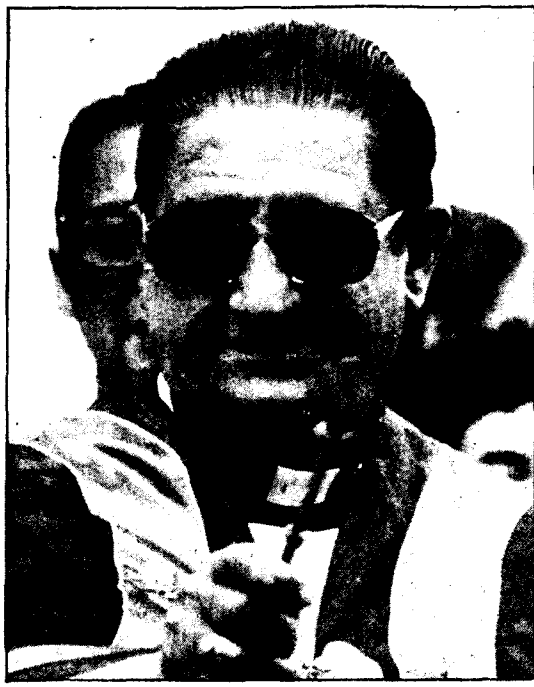
Monsenyor Josep Pont i Gol, arquebisbe de emèrit Tarragona:

"El bisbes catalans estímem volem CATALUNYA CRISTIANA. Voldríem que no sols fos el lligam d'unió de les nostres comunitats, sinó també una força cristiana de presència en el món".

Monsenyor Ramon Masnou, bisbe emèrit de Vic

"CATALUNYA CRISTIANA és un bon instrument per a l'opinió pública creient de casa nostra, respectuosa envers els pluralismes legítims, però independent dels sectors partidistes, i fidel al Magisteri de l'Església. Cal fer els esforços possibles a fi que, a nivell de premsa setmanal, les necessitats religioso-culturals de les comunitats cristianes, de les famílies i de les persones siguin ben ateses".

Monsenyor Antoni Deig, bisbe de Menorca:

"Coneixo perfectament el semanari, que llegeixo i que hi estic subscript des del primer número. El considero una realitat molt positiva par a Catalunya".

Girona

5.000 nens gironins a les Colònies d'Estiu

GIRONA.— A través del seu "Butlletí Informatiu", el Servei de Colònies de Vacances de Càrites Diocesana de Girona, ha donat a conèixer els torns de colònies, campaments, rutes i casals d'estiu que els centres federats de l'esmentat S.C.V. han programat per l'estiu d'enguany.

Segons les dades que han arribat a la Secretaria del Servei de Colònies, en total s'han programat 49 torns de colònies, 16 campaments i rutes i 26 casals d'estiu.

Un any més, el Servei de Colònies de Vacances ha fet seu el lema de "a colònies l'estiu és

diferent", essent l'entitat de la Diòcesi i Província que aplegarà a més infants i adolescents dins les activitats d'estiu que en tot aquest seguit sumen més de 5.000, a part dels monitors i responsables que sobrepassen de 600 entre els casals, campaments i colònies.

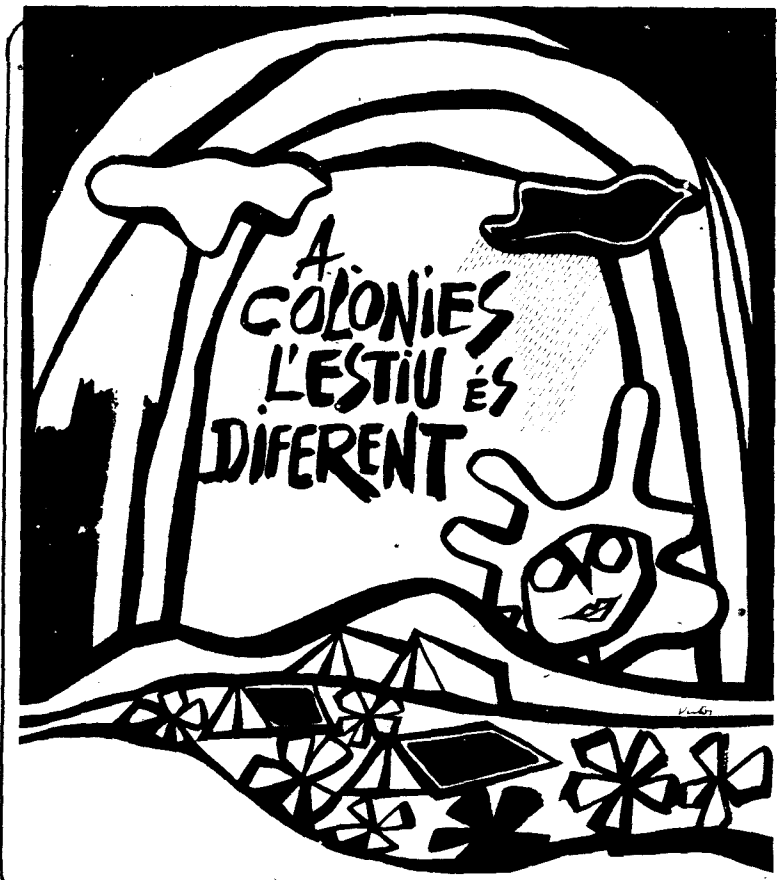
El dia 20 de juny va començar el seu primer torn el Col·legi Sant Josep, de Sant Feliu de Guíxols, a la casa de "Els Arcs" de Santa Pau que va acabar el passat dia 26, per començar tot seguit el segon torn el dia 27 i acabar el diumenge dia 3 de juliol.

També els de les Parròquies

de Figueres van començar el seu primer torn a la casa de Santa Eugènia d'Agullana el diumenge dia 26 de juny.

Els campaments, el dia 24 de la Parròquia de Sant Josep de Girona van començar el seu primer torn a la Font de la Torre de la Vall de Bianya i el dia 29, el segon al mateix lloc. Els de la Parròquia de Sant Pau de Girona van iniciar una travessa el dia 24 fins el 30 des d'Ull de Ter a Núria.

A partir de la primera setmana de juliol, és pot dir que la majoria de grups i parròquies comencen els seus torns que acabaran a finals d'agost.

Girona

Nou temple a Fontcuberta sufragat pels fidels

FONTCUBERTA.— Ha estat inaugurat un nou temple dins el terme parroquial de Fontcuberta en el barri anomenat de Malianta. La creació d'una important urbanització a partir de l'any 1957 feia necessària la construcció d'un lloc de culte per atendre a les nombroses famílies que hi resideixen.

El rector, mossèn Josep Riera, inicià les gestions oportunes i, gràcies a la bona resposta de la gent, la col·laboració del bisbat i l'ajuda de l'ajuntament, finalment s'ha pogut construir i consagrar el temple

amb la presència de monsenyor Jaume Camprodon i una dotzena de sacerdots. La cerimònia comença amb el trasllat de la Verge de Malianta, la benedicció de l'aigua i la dedicació de l'altar, celebrant-se tot seguit l'Eucaristia. El cor de Banyoles contribuï a la festa amb els seus cants i en acabar la Missa hi hagué l'actuació d'un esbart dansaire. Tots els assistents participaren finalment en un senzill refrigeri.

La nova església té una nau central de forma quadrada amb una cabuda de més de dos-

cents persones assegurades. Té un presbiteri annexe d'uns 30 metres quadrats, que es pot aïllar de la resta del temple quan aquest s'utilitzi per a activitats que no siguin pròpiament religioses. A més hi ha un altre cos d'edifici similar en la part oposada, constituït per dues saletes i el vestíbul d'entrada al temple. Així, doncs, el nou temple serà polivalent, ja que en ell s'hi podran fer reunions, trobades, catequesi, actes culturals, d'esplai, etc.

M. Caballé

Un moment de la cerimònia de dedicació de l'altar celebrada per monsenyor Jaume Camprodon que té a la dreta al Rector de la parròquia, Mn. Josep Riera.

Dos-cents malalts a Lourdes

La XVIII Peregrinació de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Girona, ha portat a aquest santuari uns dos-cents malalts del dia 12 al 16 de juliol. La Peregrinació fou presidida per monsenyor Jaume Camprodon i tingué per lema "Amb Maria, sentint-nos Església, per un món nou".

Els malalts foren atesos per brancardiers i infermeres de la nostra Diòcesi i acompanyats per 450 peregrins, 15 Religioses i 14 capellans. Una vegada més, l'acte més emotiu fou la celebració de la Santa Missa en català per a tota la peregrinació en l'església subterrània de Sant Pius Xè.

Trobada de la Fraternitat de Malalts

Ha tingut lloc al Collell la trobada anual d'aquest moviment. Hi assistiren unes 200 persones, que al matí van fer un concurs d'alfombres de flors, i a la tarda en una vetllada comentaren la vida de cada equip. La celebració de la Missa fou l'acte final on presidits per Mn. Esteve Andreu, vicari general de Pastoral, clogueren la trobada tot guanyant el Jubileu de l'Any Sant.

Horaris del monestir de Sant Daniel

Horari de celebracions:
Laudes (pregària del matí) Feiners 7 10 Festius 6 30
Missa 7 50 8 Hora Menor (Sexta) 13 30 13 30 Vespres (pregària del vespre) 19 40: 19 Durant aquest temps d'estiu ens sembla oportú d'anar recordant l'horari de celebracions dels nostres monestirs, per tal que qui ho desitgi pugui participar-hi.

Bons resultats de la Campanya contra la Fam

La Delegació Diocesana de "Mans Unides", promotora i organitzadora des de l'any 1959 de la Campanya contra la Fam en el Món, ha presentat els resultats definitius.

A la subscripció oberta corresponent a la Campanya d'enguany, la nostra Diòcesi hi ha aportat un total de 9.005.450 pessetes.

L'aportació per habitant de la Diòcesi de Girona, ha estat de 18'04 pessetes.

A tot l'estat espanyol, s'han recaptat: 766.701.151 pessetes. Hi ha un augment del 5'78% en relació amb la Campanya anterior, i l'aportació mitjana a nivell d'Espanya ha estat de 19'36 pessetes per habitant.

Nou equip a la parròquia de La Bisbal

Després de gairebé mig any sense rector i vicari a la parròquia de Santa Maria de la Bisbal, han quedat definitivament assignats els dos nous càrrecs. El vicari episcopal de la zona del Baix Empordà, Josep Maria Iglésies, i mossèn Ricard Sarrià, fins ara delegats interins del Bisbat seran substituïts pel rector Josep Argés i pel vicari Joan Pujol.

Vic

XVè capítol ordinari, a Vic

El pare Jordi Pijoan, nou provincial dels claretians catalans

Els missioners claretians de Catalunya han celebrat, de l'1 al 8 de juliol, el seu XVè Capítol provincial ordinari a la Casa d'Exercicis i d'Espiritualitat de Vic, prop del temple-sepulcre de Sant Antoni M. Claret.

El Capítol, constituït per 37 capitulars, ha estat presidit pel P. James Maloney, delegat del superior general. L'objectiu del Capítol era doble: en primer lloc, avaluació de la marca de la província claretiana en els darrers cinc anys i programació del proper trienni; i, en segon lloc, elecció del nou equip de govern.

Nou govern provincial

Ha estat elegit com a provincial el P. Jordi Pijoan i Parellada, i, com a consellers els PP. Josep Armentgol i Xavier Saigó; com a ecònom provincial ha sortit elegit el P. Miquel Bonjoch.

Noves línies pastorals

El setembre de 1979 la congregació claretiana elaborà, en el seu XIXè Capítol General, una carta programàtica ("La missió del claretia avui") on es fixaven les opcions i prioritats des de les quals els claretians d'arreu del món havien de reestructurar les seves posicions: opció per una evangelització missionera i inculturada, profètica i alliberadora; una evangelització des de la perspectiva dels pobres i orientada a suscitar nous agents evangelitzadors.

D'acord amb aquesta perspectiva, el Capítol provincial ha revisat la seva actuació pastoral a Catalunya i programat el seu futur immediat atent a la situació de l'Església i del País.

Com a aspectes a remarcar cal esmentar els següents: una acció de govern recolzada en una major corresponsabilitat; una vida en comunitat capaç d'envigorir la pròpia identitat religiosa i d'impulsar, alhora, la tasca evangelitzadora; la recerca de noves formes d'anunci de la Paraula de Déu, i una relació més fecunda entre evangelització i sacramentalització. S'ha insistit,

també, significativament en la dimensió educadora de la fe que cal que tinguin els col·legits regits per claretians, i, finalment, s'han potenciat els nous camps de pastoral on els claretians han començat de fer-se presents: moviments juvenils, el camp de la marginació i el nou territori missional que, d'uns mesos ençà, els claretians de Catalunya han assumit a Guajarà-Mirim, al sud-oest del Brasil, tocant la frontera de Bolívia.

És a partir d'aquesta revitalització del propi carisma que els Claretians de Catalunya creuen poder oferir una alternativa vàlida a les noves generacions.

Identitat del nou provincial

El P. Jordi Pijoan i Parellada va néixer a Conesa (Tarragona) el dia 18 d'abril de 1924. Va ingressar a la Congregació Claretiana als 25 anys. Cursà estudis eclesiàstics als seminaris de Solsona i Valls. Fou ordenat sacerdot a l'agost de 1959. Col·laborà i fou assessor de l'Editorial Regina i, més tard, fou nomenat director de la llavors incipient Editorial Claret. Dedicat especialment al ministeri de la Paraula de Déu, ha col·laborat assíduament a la premsa i ha publicat algunes obres, la darrera de les quals té per títol: "El Dr. Tarrés, metge, feiocista i sacerdot". Des del 1966 ha estat ecònom provincial, i, a partir, de 1972, també membre de l'equip de govern; càrrecs que ha anat combinant amb diferents actuacions pastorals, especialment en el camp de la sanitat.

Primera salutació a la província

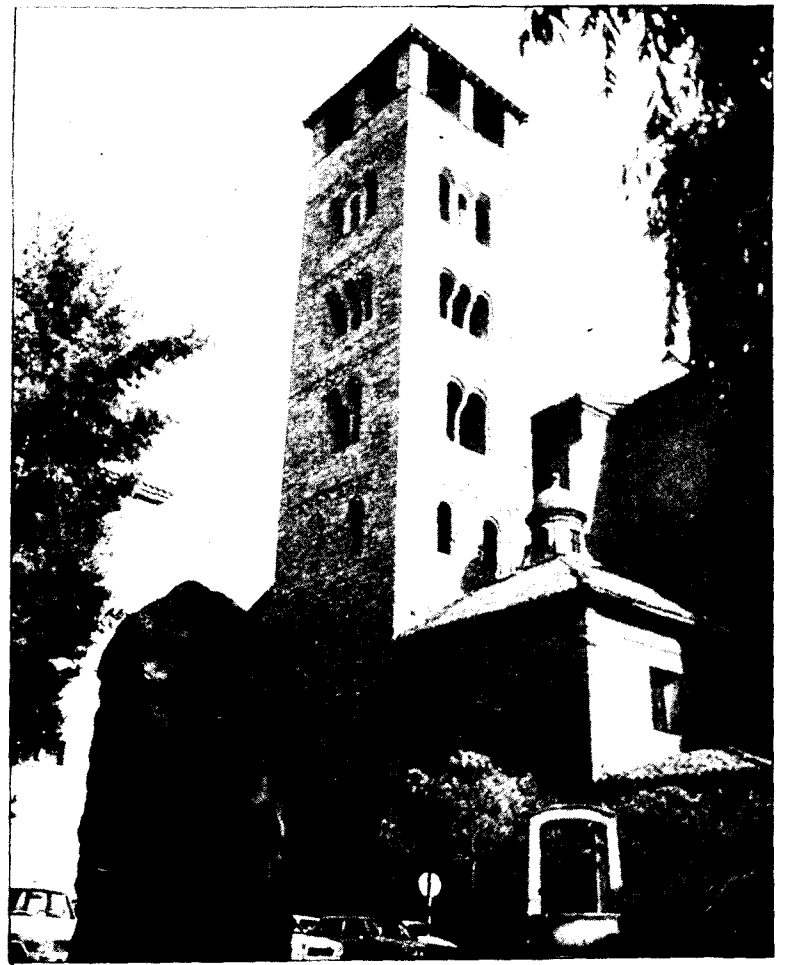
Tot just elegit, el pare Pijoan s'adreça així als seus germans:

"Fa poques hores que el P. James Maloney, President del XVè Capítol de la Província dels Claretians de Catalunya, m'ha preguntat si acceptava el càrrec de Superior Provincial, la meua resposta ha estat:

"Sé que tot càrrec és una càrre-

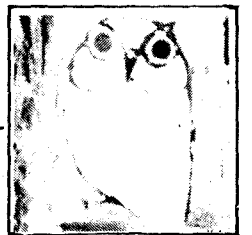
ga, però que en actitud de servei i de disponibilitat acceptava l'elecció que els Capitulars acabaven de fer".

Els aplaudiments i les abraçades de tots els Capitulars han estat d'encoratjament i de solidaritat per a mi. I ara, en adreçar-me a tots vosaltres, la meua primera salutació és d'oferir-me al vostre servei. A la vegada us demano la vostra pregària i la vostra col·laboració fraterna per a dur a terme la missió que com a Claretians ens ha estat confiada".

Pensant-ho bé

Dedicat a la plana major de "CATALUNYA CRISTIANA", amb motiu del n. 200.

"Després d'un temps, un altre en ve"

El temps és una entelèquia. Una creació de la imaginació per donar contingut al contingut realitzat de la vida quotidiana. El temps és la mesura més arbitrària. La criatura més innocent. ¿Què hi té a veure amb tot el que va i ve, es fa i es desfà?

"Després d'un temps, un altre en ve", pot ser un adagi d'advertència, de consol o d'estímul. Les coses que van bé, poden un dia anar malament, i no val a badar. Les coses que van malament, poden un dia anar bé, doncs, ànims! Les coses que simplement marxen, poden anar millor, doncs, endavant! Després de totes les trifolgues passades, "C.C." que amb el d'avui arriba al n. 200, pot, no sense un punt de modestia, encasellar-se en el tercer dels casos. Dir que són 200 miracles, és una exageració. Però, leri-leri.

Ja ho sé que no tot són roses o clavells, i que no és tot u bufar i fer ampolles. Però, entre poc i massa. Estic cert que si ens contessin fil per randa tota la gimnàsia i la magnèsia que han hagut de fer i prendre els factors de "C.C.", ens semblaria un conte de bruixes o de fades, i potser, incrèduls nosaltres, diríem: "que ho contin a sa tia". I aquesta en deu estar fins al capdamunt, perquè més d'una vegada n'hi hauran contactat un rengle i per peces menudes. ¿No diuen tota la patuleia de psicòlegs, psiquiatres i psicoanalistes que no és bo guardar a dins cap garbuix? Doncs, apal, a buidar el sac i el pap. Ha de ser ben costós viure sempre amb un ai! al cor i tenir la vida penjada d'un fil. "Després d'un temps, en ve un altre. Sí, és clar, i qui no es consola és perquè no vol.

Algún dia per alligament de crèduls i incrèduls, caldrà escriure el part i la primera infància de C.C. Els primers entendran que les coses no neixen ni viuen per generació espontània; que darrera d'una realitat viva hi ha sempre qui se la juga. Els

segons sabran, si no ho entenen, mala sort, que la fe mou també rotatives, i que, quan Déu vol, sense vent i sense núvols, plou.

Des del començament s'ha dit: C.C. fa patxoca. No ets pas més bo si t'alaben, però sempre és millor urta paraula blana que un mot cantellut. Des del començament s'han rebut molts consells. I és bo donar un consell, però millor el remei. Ha calgut tenir un cor de lleó per afrontar les dificultats. No sabeu com cansa córrer la Seca, la Meca i la Vall d'Andorra, i tornar a casa amb el sarró ple... de paraules. Hi ha un art d'esmunyir-se com les anguilles i d'aplaçar l'ajut "ad calendas grecas". Hom s'esgargamella parlant i explicant, i l'altre (és clar que hi té tot el dret), et surt amb històries de quan Judes era fadrí i sa mare festejava. Podeu imaginar-vos què és haver de donar a cadascú el que és seu, i no haver-hi més cera que la crema. Entren dineros, però les despeses són tantes que, en un tres i no res, bona nit, viola! calaix i butxaca més eixuts que una vinya de secà. Ai cabàs!

No sé si aquesta divagació pot semblar aduladora, pedant o un mal engiponat retret que rient rient les engalta. En tot cas confesso que la meua intenció no és aquesta. Un elogi als companys de glòries i fatigues, sí que ho és. I una crida a la solidaritat, també. Si de debò estimem C.C., ajudem-la! No fos que un bon dia ens sorprengués, repartida a cada tombant de xamfrà, la plana major de C.C., dient-nos: "Una gràcia de caritat!" D'una situació ferne escudella, no està bé, però tampoc fer moixoni quan tens la certesa de parlar als amics.

Cal fer de la necessitat, virtut; però no sé amb certesa si sant per força, plau Déu. (A més, estic segur que, cap de vosaltres voldria s'acomplís l'adagi: "Malaltfa llarga, parenta de la mort.")

Xesc Soliu

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA "BONVIURE"

Per a aquelles persones que necessiten viure en un ambient familiar i tranquil. Estem a Horta en una torre amb jardí, habitacions solelloses, alimentació adequada a cada resident, calefacció, ascensor, sala de repòs, entreteniments, control sanitari i teràpia humana. Ens plau oferir-vos també estades per a caps de setmana, períodes de repòs i convalescència. Únicament per a 25 persones. Telèfon 427 44 53.

Tortosa

Un lloc on la parròquia es reuneix per retre culte a Déu

Benicarló té un nou temple capaç per a 1500 fidels

BENICARLO.— Certament, actes com el que hem viscut el dia 3 de juliol, diumenge, a Benicarló amb motiu de la inauguració del nou temple parroquial de Santa Maria del Mar no es veuen tots els dies.

El ràpid creixement de la ciutat feia sentir la necessitat de la creació d'una nova parròquia, a més de les dues que ja hi havia. I el 4 de juliol de 1976, diumenge, el senyor bisbe monsenyor Carles erigia la nova parròquia, donant-li com a titular a Santa Maria del Mar, advocació aquesta amb la que els benicarlencs veneren a la Santíssima Verge en una imatge romànica dels principis del segle XIII.

De moment, feia de temple parroquial l'església del convent de les Religioses Concepcionistes Franciscanes, ofert, per això, amb lloable sentit eclesial, per l'Abadessa de l'esmentat convent.

En la nova feligresia aviat es va començar la recaptada de fons, per a la construcció d'un temple propi... El 17 de setembre de 1978, diumenge, fou beneïda i col·locada la primera pedra. Es començaren les

obres. I la constància i entrega dels components de la junta parroquial que idearen mil mitjans per captar fons econòmics, l'ajuda de les parròquies germanes, l'aportació d'algunes famílies i fidels en general han fet possible que en el transcurs de quatre anys i mig s'hagi pogut acabar l'obra.

777 metres quadrats

El nou temple ocupa una àrea de forma triangular de 777 metres quadrats. La façana amb els seus vuit finestrals de dotze metres quadrats cada un, fets d'alabastre i vidre emmarcats amb ciment armat, mira vers l'oest i en el seu angle posterior el presbiteri i en el seu frontal, coronada d'estrelles i voltada d'àngels, apareix, presidint-ho tot, Santa Maria del Mar.

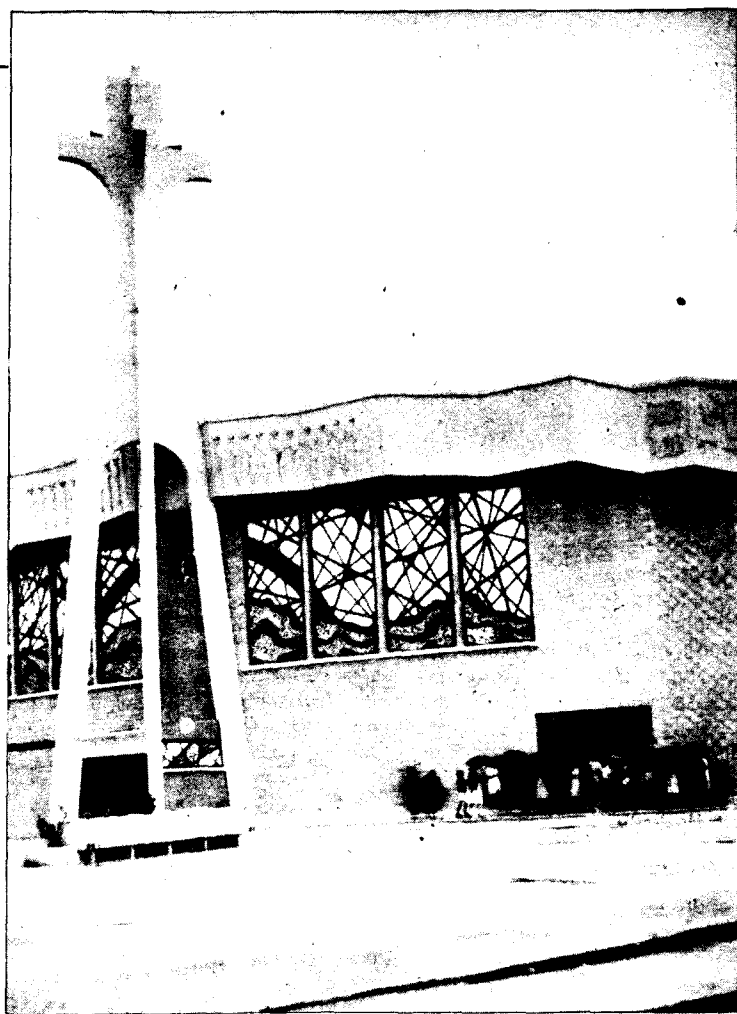
Temple gran i espaiós, sense columnes. El sostre és una estructura espacial tubular que sosté, per la part exterior les planxes metàl·liques que constitueixen la coberta i per la part interior penja el gran teginat de fusta... Sota del presbiteri hi ha la cripta-capella del Sa-

grari que, per la seva singular ornamentació, resulta tan acollidora que el qui s'apropa a ella se sent mogut a resar.

Acabada ja l'obra, el dia 3 d'aquest mes, diumenge, setè aniversari de la creació de la parròquia, a les 10,30 del matí, se celebrà la inauguració.

Diferència entre Parròquia i Temple

El senyor Bisbe, acompanyat del Vicari General, del rector i d'altres quinze sacerdots concelebrants, amb assistència d'autoritats i gran nombre de fidels, en processó, sortint de l'església de l'abans esmentat convent, ens dirigírem al nou temple... Obertes les portes segons prescriu el ritual, en un moment el temple quedà ple de gom a gom; es calcula uns mil cinc-cents feligresos que atents i plens de goig, participaren en els cants i cerimònies que en el transcurs de la celebració de la missa tingueren lloc: Benedicció de la imatge de Santa Maria, consagra-

La nova església de Benicarló està dedicada a l'advocació de Santa Maria del Mar.

ció del temple i de l'altar i instal·lació del Santíssim en el sagrari de la cripta-capella.

En la homilia el senyor Bisbe va glossar la diferència entre parròquia i temple: La parròquia són els fidels i el temple el lloc on es reuneix la parròquia per donar cul-

te a Déu i nodrir la vida sobrenatural de la nostra ànima.

Finalitzat l'acte, a la sortida del temple, hi hagué música, campanes al vol, una aviada de coloms i una sorollosa traca...

J.G.

Trobada a Mora d'Ebre dels Equips de Nostra Senyora

MORA D'EBRE.— Recentment, se celebrà a Mora d'Ebre, la trobada de fi de curs dels Equips de Nostra Senyora. Acudiren a la capital de la Ribera quaranta matrimonis procedents de l'extens bisbat tortosí: Amposta, Aldea, Arrabal de Crist, Benicarló, Gandesa, Roquetes, Tortosa, Móra... També varen estar presents matrimonis de Benissanet, Móra la Nova i Tivissa. La trobada tingué lloc en el col·legi de Santa Teresa que acollí sota el seu claustre i la seva pinada a grans i petits. Tots sota el mantell de la Verge del Carme, que espiritualment ja ens acollia abans d'arribar a Móra des de les muntanyes de Cardó, el seu antic regne històric. Assistiren també cinc consiliaris presidits pel Bisbe de la diòcesi doctor Ricard M. Carles Gordó.

A les onze del matí en el saló d'actes del Col·legi donaren la beninguda a tots els assistents, el matrimoni Martín-Salinas i seguidament el doctor Carles tractà el tema amb exquisidesa i profunditat: "El Matrimoni i l'Eucaristia", amb l'entusiasme que li és característic i la il·lusió que té posada en els nostres equips, ens va donar una sèrie d'orientacions pràctiques i substancials les quals resumim en les següents idees fonamentals: Amor del Matrimoni. La família com a lloc de santificació. Com ens pot ajudar l'Eucaristia.

Sota l'impacte de les paraules

del senyor Bisbe, que acabà la seva dissertació amb aquelles paraules de Jesús: "Jo sóc la vida", tingué lloc seguidament la reflexió personal i la matrimonial.

Al migdia, en el menjador, era evident l'alegria i la germanor festiva d'aquelles famílies que saben que l'amor tot ho venç, i la il·lusió dels cristians, que té a Déu en el fons, el qual constitueix el nostre més gran tresor.

Després de dinar tingué lloc la reunió per Equips. Nota dominant, la il·lusió de treballar per Crist "El Regne del qual no té fi". S'apropava l'hora de la celebració eucarística. Uns minuts abans el matrimoni Gabriel i M. Carme Borí de la Comissió Permanent de l'Intersector de Catalunya ens donaren informació de l'actualitat dels ENS.

En la capella, blanca de gladiols i clavells, acabà la felicitat jornada amb la concelebració eucarística. L'entusiasme d'una jornada enriquidora era la nota dominant que s'evidenciava en la paraula de mossèn Tomàs adreçada als participants i en els cants que omplien l'acollidora nau del temple.

La tarda calorosa i tranquil·la de juny acomiadà després a tots els participants que tornaven a les seves llars amb la satisfacció d'una jornada completada.

IV Romiatge del Baix Ebre a Montserrat

El dia 26 de juny, diumenge, les Parròquies de Xerta, Jesús, Roquetes, Campredó i les de la ciutat de Tortosa han realitzat la seva quarta peregrinació al Monestir de Montserrat, amb motiu de les Primeres Comunions i la Confirmació dels seus nens i joves.

Ja es costum que els nens i nenes que han rebut durant l'any el sagrament de la Confirmació tinguin una intensa jornada de reflexió als peus de la "Moreneta". Surten el dissabte molt de matí i aprofiten tot el dia per a la reflexió i profundització en temes de formació cristiana.

J.M.R.

Toms d'Exercicis Espirituals

(segons el mètode ignasià)

- del 25 al 30 de juliol per noies i dones, de 16 a 30 anys.
- del 8 al 13 d'agost, per a homes i joves.
- del 15 al 30 d'agost per a sacerdots i religiosos.

Per a més informació telefonar al núm. 865 00 96,
de Caldes de Montbui.

Avisos i comunicats

Pere Tarrés a Montserrat

Cicle de conferències amb motiu de la col·locació del seu relleu a la façana de l'Abadia de Montserrat
5 d'agost

Pere Tarrés en l'ambient de Manresa

Josep M. Gasol, prevere, arxiver i cronista de Manresa
12 d'agost

Pere Tarrés, apòstol de la Federació de Joves Cristians de Catalunya

Josep Bagunyà, director de "Radar"
19 d'agost

Pere Tarrés, en l'exercici de la medicina

Gerard Manresa, metge
26 d'agost

Pere Tarrés: el seu apostolat sacerdotal

Francesc Vergés, prevere
LLOC: BASÍLICA DE MONTSERRAT - HORA: 19'30
MONTSERRAT, 1983

10 anys de l'Institut de Teologia

L'Institut de Teologia de Barcelona, institució diocesana fundada pel Cardenal Jubany, el 1972 i vinculada a la Facultat de Teologia de Barcelona. Aquest curs ha celebrat el desè aniversari de la seva fundació. Ara acaba d'editar la "Memòria del curs 1981-82", en la qual cal destacar que 100 alumnes, seglars i religiosos han assistit a les classes de l'esmentat any acadèmic i 35 han assolit la titulació.

L'Institut de Teologia de Barcelona ofereix a les persones interessades en el coneixement i la profundització de la fe una visió global, sistemàtica i d'alt nivell de la teologia catòlica. El cicle acadèmic consta de tres anys, al final dels quals s'atorga el títol de "Diplomat en Teologia". Les classes s'imparteixen de dilluns a dijous, de les 19'15 a les 21 hores. Per a matricular-se es requereixen els estudis necessaris per a l'ingrés a la Universitat o la superació d'una prova que demostrï la capacitat per a estudis superiors. L'Institut de Teologia de Barcelona ofereix la possibilitat d'obtenir també el títol de PROFESSOR D'ENSENYANÇA RELIGIOSA ESCOLAR. Per a informes, a partir de l'1 de setembre, de dilluns a dijous, de les 18 a les 20'30 hores, al carrer Diputació 231 (Edifici del Seminari).

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.

Problemes conjugals.

Alcoholisme.
Drogodependències.

Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Teléfono: 247 50 97.

Barcelona

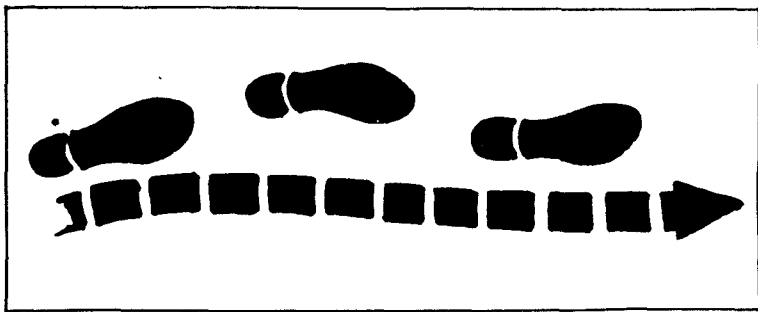
Acció Solidària contra l'atur dona comptes

Uns nou milions de pessetes per als parats durant el primer trimestre del 1983

BARCELONA.— "Acció Solidària contra l'atur" ha fet pública una nota informativa, en la qual es dona compte de les sortides del seu fons econòmic de solidaritat amb els parats, durant els mesos de maig i juny d'enguany. L'import de les 78 sol·licituds d'assistència resoltes favorablement puja... 3.384.000 pessetes. Totes aquestes famílies en l'atur assistides es troben en situacions límit (bloc prioritari d'ajuts): fam física, problemes d'habitatge (desnonaments, lloguer del pis, rebuts d'aigua, llum, gas, etcètera) i despeses mixtes. I són veïnes de Barcelona, Badalona, Barberà del Vallès, Castelldefels, Cornellà, l'Hospitalet, Montcada, Ripoll, Rubí, Santa Coloma de

Gramenet, Terrassa i Viladecans. Així mateix, cal afegir, a la xifra esmentada, 60.000 pessetes destinades al foment d'una cooperativa de serveis (bloc complementari d'ajuts).

Les famílies que han rebut l'ajut d'ACCIÓ SOLIDÀRIA durant el primer semestre del 1983 són 195, veïnes de més de vint poblacions del Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme i Vallès Occidental. L'import global d'aquestes sol·licituds resoltes favorablement al llarg del semestre puja 8.765.000 pessetes. Si a la quantitat esmentada, se sumen les 60.000 pessetes destinades al bloc complementari d'ajuts, el total de les sortides corresponents al primer semestre del 1983 és de 8.825.000 pessetes.

Barcelona

Serà inaugurat el proper mes d'octubre

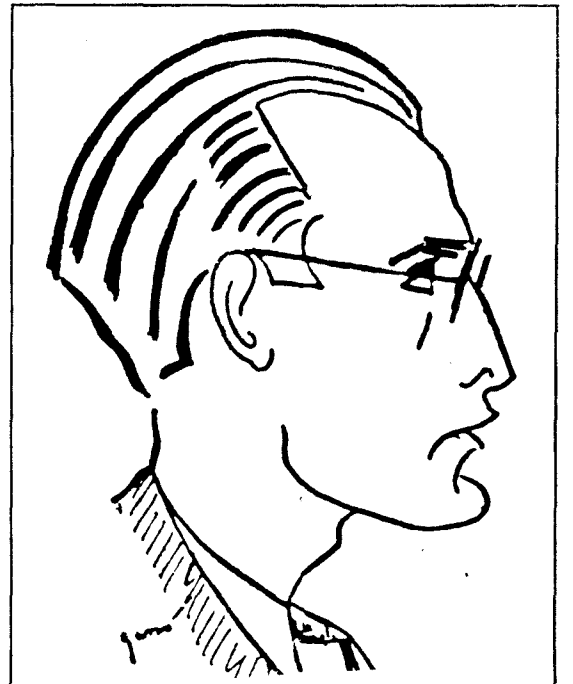
Relleu de Pere Tarrés al monestir de Montserrat

MONTSERRAT.— El relleu que manca el balcó central de l'Abadia de Montserrat serà inaugurat el diumenge dia 2 d'octubre.

Tal com ha estat informat des de les columnes de CATALUNYA CRISTIANA, aquest relleu és dedicat a la memòria de mossén Pere Tarrés i Claret (1905-1950), metge, fejecista i sacerdot. Són molts els qui serveixen d'ell un gran record per la seva atracció de santedat, de manera que la causa de beatificació i canonització ha estat ja introduïda i en la qual es treballa intensament.

Actualment l'artista Ramon Cuello, de Barcelona, treballa en esculpir el relleu que presenta Pere Tarrés junt amb un jove fejecista. Com sigui que molts han contribuït a la realització d'aquest projecte, per mitjà d'aquestes ratlles són invitats a la festa, ja que no és possible fer-ho individualment.

La solemne Eucaristia del primer diumenge d'octubre serà presidida pel nostre senyor arquebisbe, cardenal Narcís Jubany, el qual pronunciarà l'homilia. L'ofrena del relleu, a l'hora de l'ofertori, serà llegida pel doctor Dídac Parellada, president de la Comissió per a la realització d'aquesta iniciativa, vinguda de l'abat i comunitat de Montserrat. El pare Abad acceptarà l'ofrena i, acabada la missa, a la façana exterior, tindrà lloc l'acte d'inauguració,

en el qual parlarà gent dels Cristians de Catalunya, de l'Acció Catòlica de Sarrià i dels sacerdots companys de Tarrés.

Com a preparació d'aquesta diada, les conferències d'estiu durant el mes d'agost, a Montserrat, seran dedicades a presentar diferents aspectes de la vida de Pere Tarrés.

Barcelona

La seva fundadora, l'any 1886, ja treballava en prevenir l'avortament

Aprovació pontificia de l'Institut de les Serventes de la Passió

BARCELONA.— La Sagrada Congregació per als Religiosos i Instituts Seculars ha aprovat com a congregació religiosa de dret pontifici l'institut de les "Serventes de la Passió", la casa central del qual està a Barcelona, al carrer Llobet i Vall-Ilosera, n.º 12 (Guinardó).

Les "Serventes de la Passió" nasqueren l'any 1886 per iniciativa de la serventa de Déu, Teresa Gallifa Palmarola, a la ciutat de Vic, amb autorització

del bisbe Josep Morgades i Gili. Allà s'obrí un asil per a solteres embarassades. La preocupació de la fundadora era la de prevenir i evitar l'avortament, i la de promoure el baptisme dels infants la vida dels quals estava en perill abans o després de néixer.

Teresa Gallifa i Palmarola nasqué a Sant Hipòlit de Voltregà (Barcelona) el 21 de juny de 1850, en una família molt humil. Orfe de pare als cinc anys, ha de treballar al camp i a

la indústria tèxtil des de molt petita. Es casà als 18 anys amb un peó de paleta. Del matrimoni en nasqueren set fills, que moriren prematurament; només un passà dels cinc anys i visqué fins els disset. Una greu malaltia, contreta per atendre una altra família amb tifus, va estar a punt de matar a Teresa i al seu marit.

Vídua als 32 anys, abandonà el poble natal i aprengué l'ofici de llevadora, el títol del qual obtingué a Barcelona l'any 1886. Seguidament obre l'esmentat asil.

Actualment les Serventes de la Passió regenten cinc cases a la ciutat de Barcelona, entre elles, una d'acollida per a solteres embarassades i una altra per a mares solteres amb els seus fills que és la residència "Mare Teresa". La Clínica de la Mare de Déu de Lourdes i dues residències més. També tenen cases a Sant Hipòlit de Voltregà, Esparraguera, Artés, València, Vigo, Sant Joan de les Abadesses i El Camerún on pròximament se n'obrirà una altra.

ESCOLES I ASSOCIACIONS

Que busqueu una casa per a fer-hi colònies o convivències. Us n'ofereim una a ple camp en un dels millors indrets de Catalunya, al peu de la Serra de Busa.

Pensió completa.
Capacitat màxima 130 places.
Campament annex amb tendes i tot.
Camps d'esports.
Piscina en construcció.
Bosc a tot l'entorn de la casa.
Foc de camp.

Sales diverses amb llar de foc.
Dutxes amb aigua calenta.
Materials pedagògics dels entorns.
Quatre itineraris de la natura.
Excursions.
Masies per a visitar.

LA SELVA

(SOLSONÉS) 1.059 mts. alt.

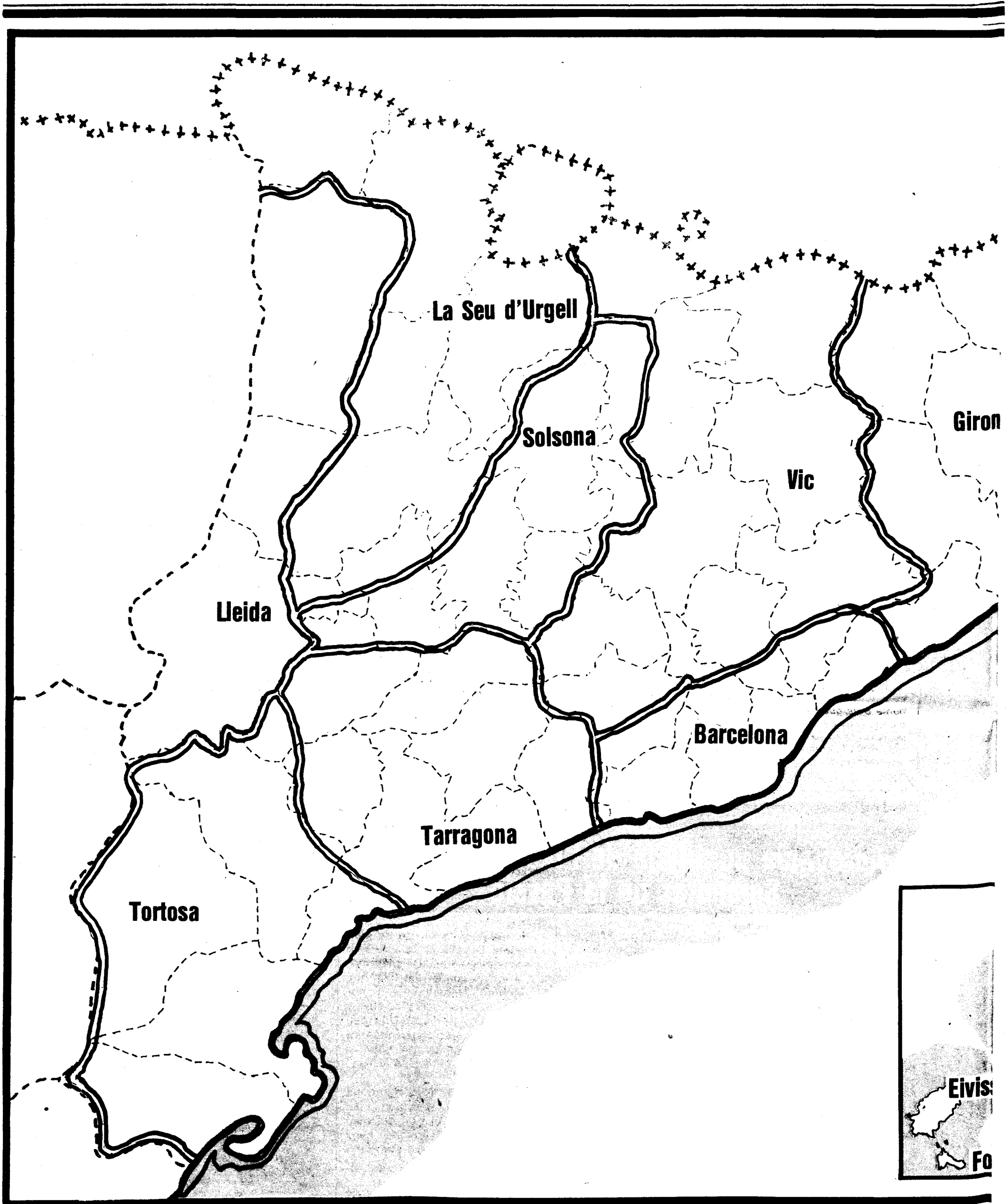
INFORMACIÓ: ☎ (93) 785 43 03

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

El "Centurió de Plata" del Club Marketing de Tarragona a Bodegues Pere Rovira

El Club de Marketing de Tarragona ha resolt atorgar aquest any, el "Centurió de Plata" a Bodegues Pere Rovira, en reconeixement de la tasca desenvolupada a favor d'un millorament global dels vins de la Ribera d'Ebre i Terra Alta.

Fruit d'una història bimil·lenària

L'Església és present a Catalunya en

Dia 24 de juliol del 1983
Diumenge XVII
 durant l'any
Cicle litúrgic C /
Color verd
A cura d'Alexandre
Olivar, O.S.B.

diumenge

LA PREGÀRIA

La lectura seguida de sant Lluç ens porta avui a considerar la pregària. La pregària ha estat un element essencial de moltes religions (de totes?). Per a molta gent Déu és, gairebé exclusivament, l'ésser suprem i omnipotent a qui hom s'adreça per a demanar quelcom. Segons aquesta gent Déu podria ser definit com l'ésser del qual tenim necessitat en els moments en què no ens podem valdre de les forces i dels recursos humans, i a qui consegüentment acudim. Com si Déu no "sabés de què tenim necessitat abans que li ho demanem" (Mateu 6, 8; cf. 6, 32) o com si es volés fer pregar. Ja els antics Pares de l'Església solien dividir l'oració en quatre formes: el reconeixement dels pecats amb la súplica del perdó, la deprecació (petició), l'acció de gràcies i la lloança. La confessió dels pecats amb la súplica del perdó es troba necessàriament a l'inici de tot adreçament a Déu: ¿com podem accedir a Déu sense disposar-nos prèviament amb humilitat a dir-li que hem correspost

malament al seu amor? L'oració de deprecació o de petició presenta uns problemes de tipus filosòfic que ja han estat insinuats: si Déu, omniscient, ja sap de què tenim necessitat, ¿per què espera que li ho demanem? D'aquest problema, en farem un punt de reflexió al final. En l'oració d'acció de gràcies hem de començar per agrair a Déu la nostra existència i el fet de poder-nos adreçar a ell com a fills en Jesucrist. La nostra acció de gràcies per antonomàsia (el mot grec "eucaristia" vol dir acció de gràcies) és la celebració del memorial del Senyor, en el que el Fill de Déu, Salvador del món, amb la seva presència es fa protagonista de l'acció salvadora celebrada en el sacrament. La lloança, finalment, ¿quina altra cosa és sinó l'anticipació d'allò que farem al cel, on no hi haurà motiu ni de penediment ni de deprecació, sinó solament d'acció de gràcies i de lloança, d'aquella, de la qual diu el salmista: "La lloança del Senyor dura per sempre" (salm 110, 10).

1 LA INTERCESSIÓ D'ABRAHAM

Hi ha una pregària que fem pels propis interessos, com hi ha una pregària d'intercessió pels altres. Ens adrecem a la Mare de Déu i als sants demanant-los que intercedeixin per nosaltres. Amb això traslladem al regne espiritual allò de tan humà que tenim quan anem a cercar la mediació dels amics o dels poderosos de la terra. En aquesta bellíssima pàgina del Gènesi, que explica les coses de Déu d'una manera molt humana, com sol fer-ho el llibre del Gènesi, contemplem com un amic de Déu, Abraham, sense que li ho demanin els interessats, intercedeix a favor d'una ciutat que Jahvè volia castigar col·lectivament. Amb traça, com si es tractés de convèncer un jutge humà o de guanyar-lo, Abraham fa veure a Jahvè que mentre hi hagi alguns pocs justos dins la ciutat, Déu ja té un motiu per a respectar-la. Abraham aconsegueix anar rebaixant el nombre dels justos hipotètics fins a arribar només a deu. En realitat, Déu no destruí la humanitat per respecte a un de sol: al seu Fill Jesucrist.

Lectura del llibre del Gènesi

Gn 18:20-32

En aquells dies, el Senyor digué: "Quin clam tan fort a Sodom i a Gomorra! Que n'és de greu el seu pecat! Hi baixaré a veure si tota la ciutat es comporta com ho denota aquest clam que m'arriba. Si no és tota la ciutat, vull saber-ho". Els dos homes que acompanyaven el Senyor se'n anaren en direcció a Sodom, però Abraham es quedà encara davant el Senyor. Llavors Abraham s'acostà i digué: "¿De debó que fareu desaparèixer tant el just com el culpable? Suposem que a la ciutat hi hagués cinquanta justos. ¿Els faríeu desaparèixer? ¿No perdonaríeu la població per amor dels cinquanta justos que hi hauria? Mai de la vida no podreu fer una cosa així! ¿Fer morir el just amb el culpable? ¿Que el just i el culpable siguin tractats igual? Mai de la vida! Vós que judiqueu tot el món, ¿us podríeu desentendre de fer justícia?" El Senyor respongué: "Si trobava a la ciutat de Sodom cinquanta justos, per amor d'ells perdonaré tota la població".

Abraham insistí: "Encara goso parlar al Senyor, jo que sóc pols i cendra. Suposem que, per arribar als cinquanta justos en faltessin cinc. Per aquests cinc que falten, ¿destruiríeu tota la ciutat?" Ell contestà: "No la destruiria si hi trobava quaranta-cinc justos".

Abraham li tornà a parlar: "Suposem que només n'hi hagués quaranta". Li respongué: "No ho faria per consideració a aquests quaranta". Abraham continuà: "Què el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo: Suposem que només n'hi hagués trenta". Ell respongué: "No ho faria per consideració a aquests trenta". Abraham insistí: "Encara goso parlar al meu Senyor. Suposem que només n'hi hagués vint". Ell contestà: "No la destruiria per consideració a aquests vint". Abraham insistí de nou: "Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo per darrera vegada: Suposem que només n'hi hagués deu". Ell respongué: "No la destruiria per consideració a aquests deu".

2 LA LLIBERTAT DELS FILLS DE DÉU

Com en la Carta als Gàlates, llegida els diumenges passats, i com en altres indrets de l'epistolari de sant Pau, l'apòstol proclama la llibertat dels cristians, fills de Déu, respecte al judaisme legal; això val particularment per als cristians ex-pagans que mai no han estat vinculats a la Llei. La raó que dóna l'autor de la carta és que tenim ja la nova vida de Crist en nosaltres, ja que hem mort i ressuscitat amb ell en el baptisme. En la Carta als Colossencs i en la destinada als Romans és on Pau expressa més contundentment aquesta veritat relativa als batejats. Que l'aigua baptismal ens ha sepultat en Crist i que n'hem emergit ressuscitats espiritualment no és una metàfora, sinó una realitat sacramental. La nova vida que tenim en Jesucrist arrenca del misteri de la creu: Jesús crucificat inicia un nou Testament, el qual ja no es fonamenta en pràctiques judaïques ni exigeix res més que no sigui la novetat cristiana del nou manament de l'amor.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Col 2:12-14

Germans, pel baptisme fóreu sepultats amb Crist, i amb ell també vau ressuscitar, perquè heu cregut en el poder de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts. Vosaltres éreu morts per les vostres culpes i perquè vivíeu com incircumcisos, però Déu us donà la vida juntament amb el Crist, després de perdonar-vos generosament totes les culpes i de cancel·lar el compte desfavorable on constava el nostre deute amb les prescripcions de la Llei; Déu retirà aquest document i el clavà a la creu.

SALM RESPONSORIAL

137:1-2a,2bc,3-6,7,8 (R.: 3a)

Us enalteixo amb tot el cor, Senyor,
 us vull cantar a la presència dels àngels.
 Em prosterno davant el santuari.

R. Senyor, sempre que us invocava m'heu escoltat.

Enalteixo el vostre nom,
 perquè estimeu i sou fidel.
 Sempre que us invocava, m'heu escoltat,
 heu enfortit la meva ànima. R.

El Senyor és excels, però es mira els humils,
 mentre que els altius, els esguarda de lluny.
 Si passo entre perills, em guardeu la vida,
 detureu amb la mà l'enemic.
 La vostra dreta em salva. R.

Que el Senyor continuï afavorint-me.
 El vostre amor perdura sempre.
 Acabeu la vostra obra, Senyor. R.

PUNTS DE REFLEXIÓ

1.— Si Déu, el nostre Pare, ja sap allò que necessitem, ¿per què vol que li expressem els nostres desigs? Ell ja sap què desitgem. Però si no li ho diguéssim, deixariem de ser humans. El Fill de Déu, la segona persona de la santíssima Trinitat, com que va voler fer-se perfectament home, també s'adreçava al Pare i li expressava allò que el Pare ja sabia.

3 EL PARENOSTRE

La fórmula del Parnostre en Lluç és més breu que la que presenta Mateu (6, 9-13). La de Mateu, potser perquè és la més llarga i perquè és la del primer evangelista en l'ordre tradicional, és la que s'ha imposat, la que diem habitualment. Falta en Lluç la petició "faci's la vostra voluntat així a la terra com es fa en el cel" i la final "ans deslliure-nos de qualsevol mal". Però aquestes dues peticions van implícitament compreses en les peticions veïnes i llur absència en Lluç no priva que la forma de l'oració dominical en aquest evangelista no tingui totes les característiques del Parnostre de Mateu, més desenvolupat; hi ha els sentiments de filiació, de culte, d'obediència, de confiança, de penediment i de perdó i, finalment, de precaució humil. Totes aquestes actituds es troben contingudes en el compendi oracional del Parnostre. La segona part de l'Evangelí d'avui ens diu que la nostra pregària ha de ser insistent, i també confiada, perquè Déu ens estima més que no un pare d'aquesta terra estima un fill seu. Cal, però, que l'objecte de la nostra pregària sigui just: hem de demanar en tot la gràcia de l'Esperit Sant i no hem de recórrer a Déu per coses purament materials.

Evangelí segons sant Lluç

Lc 11:1-13

Un dia Jesús pregava en un indret. Quan hagué acabat, un dels deixebles li demanà: "Senyor, ensenyeu-nos una pregària com la que Joan ensenyà als seus deixebles". Jesús els digué: "Quan pregueu digueu: Pare, que sigui honorat el vostre nom, que vingui el vostre Regne, doneu-nos cada dia el nostre pa, i perdoneu-nos els pecats, que nosaltres mateixos també perdonem tots els qui ens han ofès, i no permeteu que caiguem en la temptació".

Després els deia: "Si algú té un amic, i aquest el va a trobar a mitjanit i li diu: Amic, deixa'm tres pans, que acaba d'arribar de viatge un amic meu i no tinc res per donar-li. ¿Qui de vosaltres li respondria de dins estant: No m'amoïnis, la porta ja és tancada i jo i els meus fills ja som al llit; no em puc aixecar a donar-te'ls? Us asseguro que, si no us aixecàveu per fer un favor a l'amic, la mateixa impertinència us obligaria a aixecar-vos per donar-li tots els pans que necessita. I jo us dic: demaneu, i Déu us donarà, cerqueu, i trobareu, truqueu, i Déu us obrirà, perquè tothom qui demana obté, tothom qui cerca troba, a tothom qui truca, li obren. Si un fill demana un peix al seu pare, ¿qui de vosaltres li donaria una serp en lloc del peix? O bé, si li demana un ou, ¿qui de vosaltres li donaria un escorpió? Penseu, doncs, que si vosaltres que sou dolents, sabeu donar coses bones als vostres fills, molt més el Pare del cel donarà l'Esperit Sant als qui l'hi demanen".

2.— Perquè l'oració (no solament la pregària o deprecació, sinó l'oració en general) sigui veritablement oració, cal que tingui la forma d'adreçament personal a Déu. Altrament no seria oració. Tenir bona consciència, practicar el bé, encara no és oració. Per ser-ho cal que aquell qui ora parli a Déu com qui parla amb un "altre".
 3.— ¿És que Déu, que ens ha fet a imatge seva, no té tots els requisits per ser un interlocutor nostre, encara que en la fe?

Homes i institucions

Calendari

Diumenge, 24 de juliol. XVII del temps ordinari. Santa Cristina, verge màrtir. Sant Borís i Sant Victor, màrtirs.

El sol surt a les 4,37 i es pon a les 7,17 (hora solar).

Festa major a Lloret de Mar i Santa Cristina d'Aro.

Dilluns, 25 de juliol. Sant Jaume Apòstol. Patró d'Espanya. Sant Teodomir, monjo màrtir i Santa Valentina, verge màrtir.

Festa major a Arties, Belianes, Bràfim, Cadaqués, Cerdanyola del Vallés, Les Escaldes, Espolla, Monistrol de Montserrat, Parets, Queraubs i altres pobles.

Fira a Balsareny, Reus, Sant Pau i Sant Salvador de Toló.

Dimarts, 26 de juliol. Sant Joaquim i Santa Anna, pares de la Mare de Déu. Santa Exupèria, màrtir.

Festa major a Blanes, Estarlit, Llavorsí, Portbou i El Vendrell.

Dimecres, 27 de juliol. Sant Cugat i Sant Pantaleó, màrtirs; Sant Bertold, abat. Santa Juliana i Semproniana, màrtirs.

Festa major a Mataró.

Dijous, 28 de juliol. Santa Caterina Tomàs, verge, Sant Nazari i Sant Cels, màrtirs.

Divendres, 29 de juliol. Santa Marta, verge. Sant Olaf, rei, màrtir i Sant Adam.

Dissabte, 30 de juliol. Sant Pere Crisòleg, bisbe doctor. Sants Abdón i Senén (Nin i Non), màrtirs.

Festa major a Almofter, Espluga de Francolí, Gallifa, Orrius, Pla del Penedès, Sant Vicenç dels Horts, Sarraí i altres pobles.

Gloriós Sant Jaume, peregrí de Déu, que vares aprendre la lliçó de Crist, aparta de nosaltres l'intolerància i la duresa obstinada per tal de ser dòcils al diàleg cristià i a la senzillesa de cor.

L'Església celebra

24 de juliol. Diumenge XVII de durant l'any. Lectures: Primera: Gn 18,20-34, S 137, segona Col 2,12-14, tercera Lc 11,1-13.

25 de juliol. Dilluns de la setmana XVII de durant l'any. Sant Jaume Apòstol. Lectures: Fets 4,33;5,12,27-33; 12,1b. S 66, segona 2C 4,7-15, tercera Mt 20,20-28.

26 de juliol. Dimarts de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera, Ex 33,7-11;34,5b-9,28, S 102, segona Mt 13,36-43.

27 de juliol. Dimecres de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Ex 34,29-35, S 98, segona Mt 13,44-45.

28 de juliol. Dijous de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera, Ex 40,14-19,32-36, S 83, segona Mt 13,47-53.

29 de juliol. Divendres de la setmana XVII de durant l'any. Santa Marta. Lectures: Primera 1 Jo 3,14-18, S 33, segona Jo 11,16-27.

30 de juliol. Dissabte de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Lv 25,1,8-17, S 66, segona Mt 14,1-12.

"Amics i amigues aproven una decisió que estimen amb admiració."

No hi ha estadístiques

Les vocacions religioses a Espanya, avui

Segons el butlletí informatiu de la CONFER, no existeix cap estadística fiable dels últims anys sobre la corba de vocacions religioses a Espanya. Els centenars de congregacions i seminaris de religiosos cièrgues no acostumen anar classificats en els informes de l'Església espanyola.

Se sol dir que després d'un període de crisi, el nombre de vocacions s'ha estabilitzat, registrant-se, en alguns casos, un lleu augment. Però hi ha grans diferències entre congregació i congregació. Mentre algunes continuen des de fa anys sense gairebé tenir vocacions, altres s'han mantingut en nivells acceptables, notant-se en d'altres una lleugera recuperació.

Les expectatives, que es detecten són, en general cauteloses i optimistes. I això degut no solament a certs indicis d'augment de vocacions, sobre el fet, cada vegada més avaluat de la seva qualitat i estabilitat.

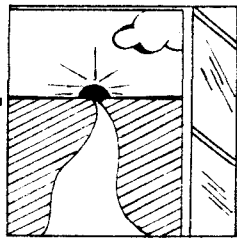
Sembla haver acabat l'etapa de "vocacions sociològiques", caracteritzada per l'ingrés en congregacions de prestigi. A la vegada han acabat els ingressos massius d'estudiants de col·legi en els noviciats. Sorgeixen, no obstant, vocacions més vives, personalment més compromeses i conscients, i amb una història de compromís cristià seriós darrera seu. En les congregacions, per la seva part, es posa menys atenció al nombre espectacular que a la serietat del projecte i maduresa personal. Es presenta el

projecte de vida ministerial i consagrada sense límits, amb exigència radical, exigint-se tots els requisits d'una personalitat conscient i madura.

Cal destacar la diferència d'actitud dels grups de procedència, respecte als que opten per una consagració religiosa o ministerial. Semblava, en altre temps, que el jove que marxava al seminari o al noviciat, havia de renyir amb els seus amics i amigues, els seus companys de grup o de treball i estudi, provocant recels, llunyania o animadversió. Ara sembla ésser tot el contrari: amics i amigues no són obstacle, sinó una ajuda. Donen suport a una decisió que estimen amb admiració i que sembla ennoblir les seves mateixes relacions d'amistat.

J.S.

Horitzonts

Rigidesa mental

La rigidesa mental és un fet, avui.

Els rígids mentals són refractaris a l'adaptabilitat. No s'acclimaten a l'ambient pluralista; no accepten les transformacions humanes que marquen la història. Admeten els canvis atmosfèrics, els canvis científics i tècnics, però no encaixen els canvis d'opinió, ni la diversificació de criteris.

El rígid mental no acostuma raonar: és dogmàtic i immovilitat. "Prou i no en parlem més", diuen quan encara no s'havia encetat el tema.

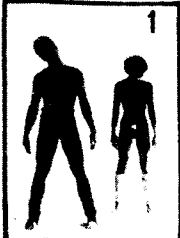
Hi han uns rígids mentals nostàlgics: sempre els mateixos tòpics, les mateixes anècdotes, els mateixos plans. Llavors la conversa és avorrida i només se suporta per respecte a la persona o l'edat.

Es rígid mental també l'individu insegur de la pròpia opinió que, per temor al desprestigi, es tanca dins la seva ment, que el separa encara més dels altres.

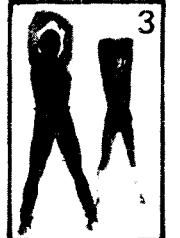
La llista dels rígids mentals podria continuar.

Francesc Gamissans

AEROBIC

1

2

3

4

5

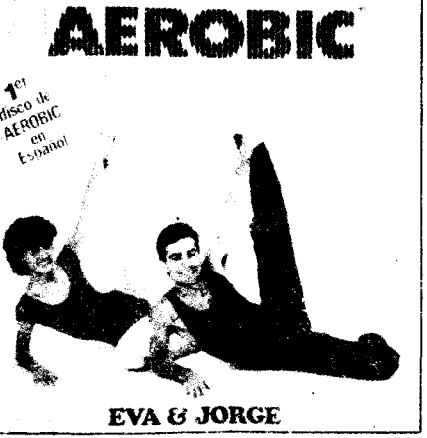
6

7

8

9

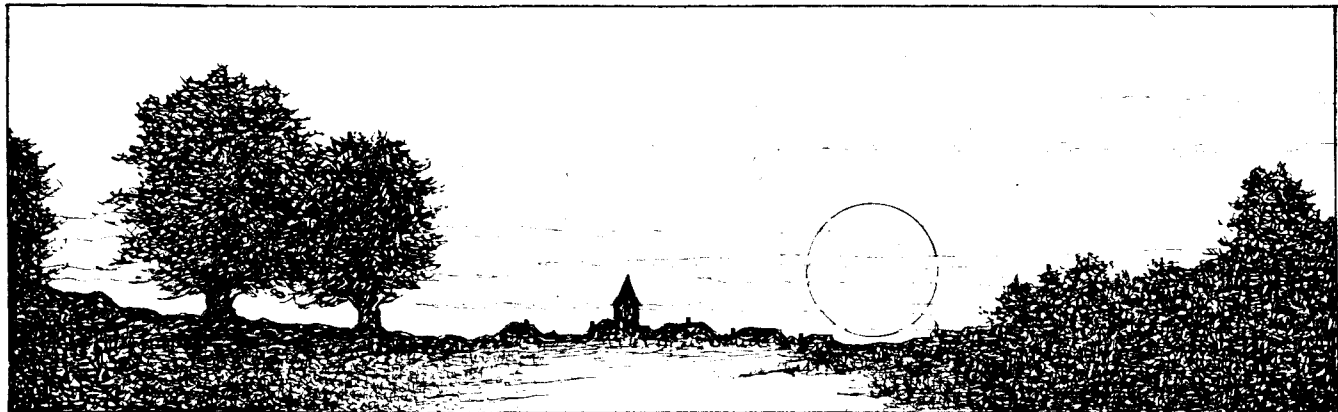
10

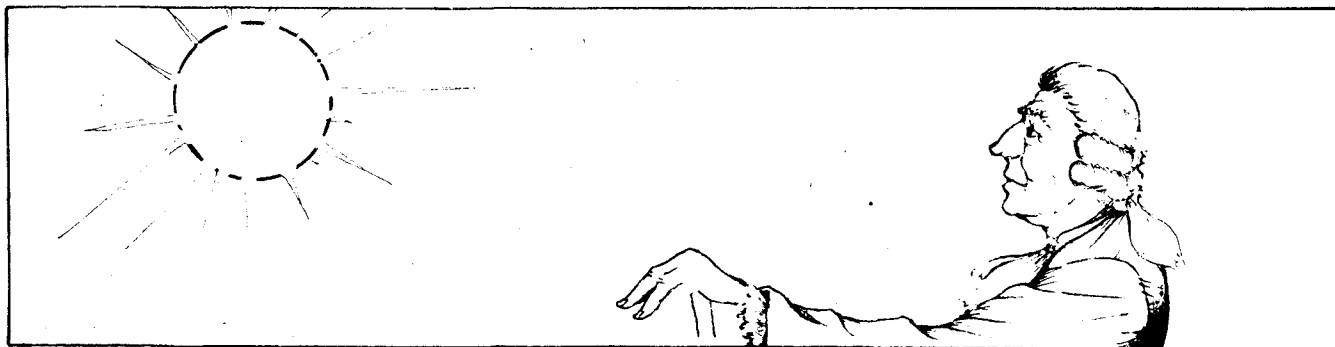
EVA & JORGE

CALENTAMENT (preparació i estirament de la columna vertebral, espatlles i cap).

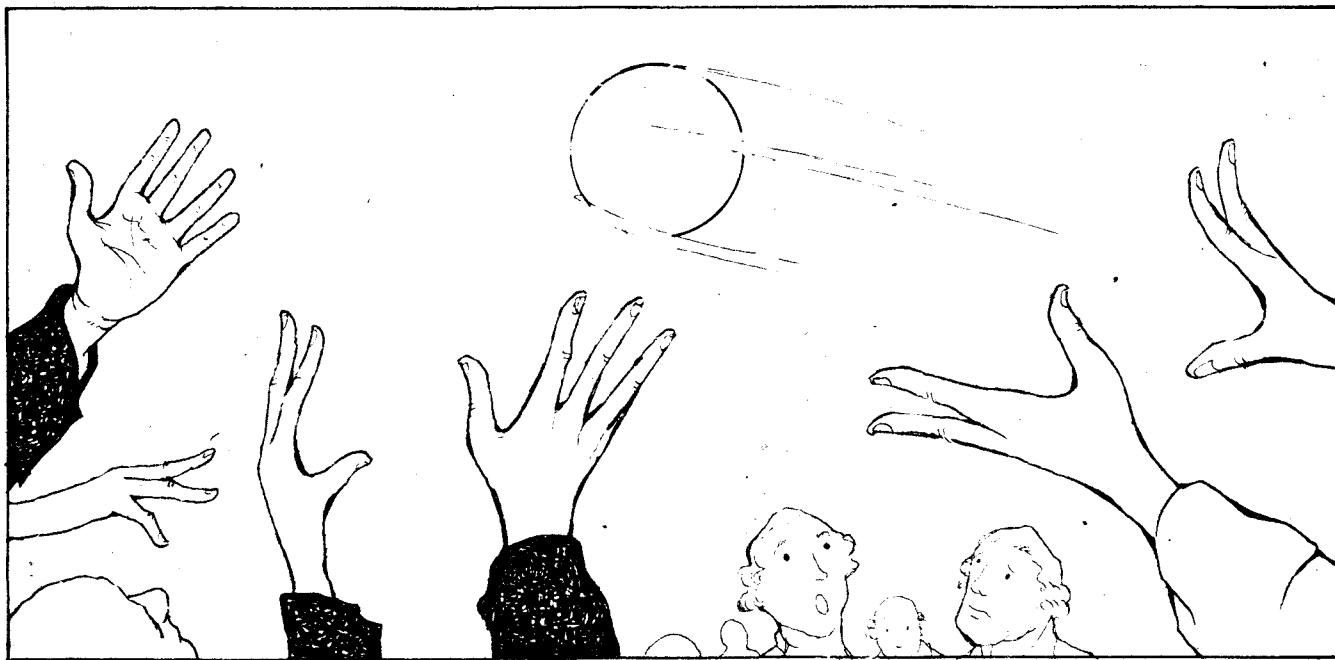
Però el rei sol a poc a poc anà a la posta, com tot rei, com tot sol i com tothom.

El seu successor no fou menys rei, però, quant a sol ni de molt no se li assemblà.

Entre els cultivats començà a néixer i créixer la idea que ni el joc, ni la propietat de la pilota eren exclusius del rei. Però és clar, tampoc no es tractava que hi jugués el primer que passés i hom il·lustrat com era inventà el joc a tres bandes. El jugadors serien el parlament, el rei i els tribunals i aquests passant-se la pilota per damunt del cim dels seus caps emperrucats podrien prendre decisions encertades, i resoldre problemes per tal de fer la felicitat dels ciutadans sense deixar de jugar a l'antic, servicial i desinteressat joc de la pilota.

LA SEQUERA

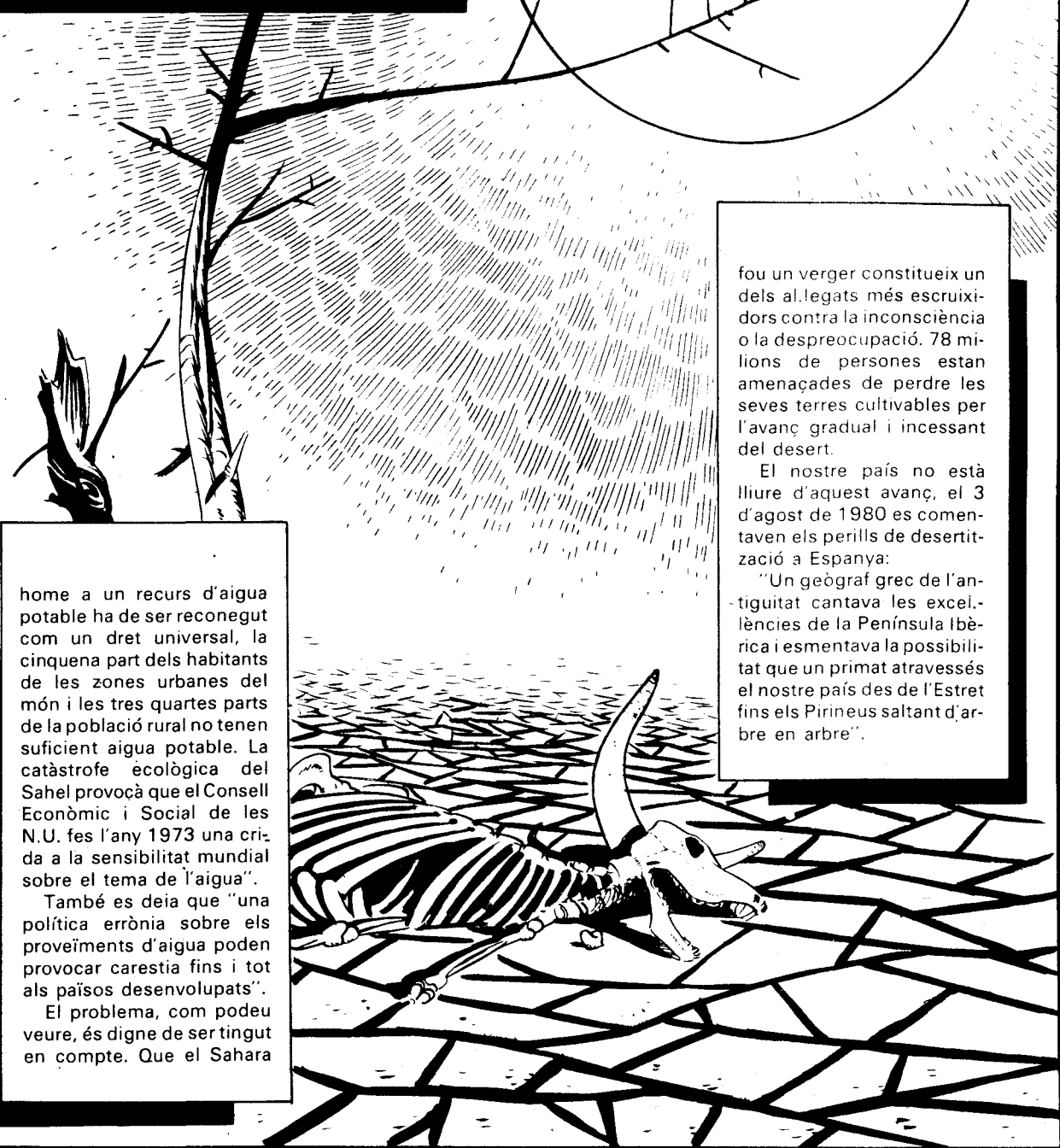
per *Qui en porta*

Cal dir que la tercera part del planeta s'ha convertit o s'està convertint ràpidament en zones desertes o semidesèrtiques, que mars d'arena es mengen cada any quilòmetres quadrats de terra cultivada i que la sequera està produint veritables desastres ecològics i humans a moltes parts del món.

Al març de 1977, 116 nacions es reuniren a Mar de Plata a la Conferència de les Nacions Unides sobre l'aigua.

La Vanguardia comentava els èxits de la Conferència el 2 d'octubre d'aquest any:

El President de la Conferència afirmà l'accés de tot

fou un verger constitueix un dels al·legats més escurridors contra la inconsciència o la despreocupació. 78 milions de persones estan amenaçades de perdre les seves terres cultivables per l'avanç gradual i incessant del desert.

El nostre país no està lliure d'aquest avanç, el 3 d'agost de 1980 es comentaven els perills de desertització a Espanya:

"Un geògraf grec de l'antiguitat cantava les excel·lències de la Península Ibèrica i esmentava la possibilitat que un primat travessés el nostre país des de l'Estret fins als Pirineus saltant d'arbre en arbre".

home a un recurs d'aigua potable ha de ser reconegut com un dret universal, la cinquena part dels habitants de les zones urbanes del món i les tres quartes parts de la població rural no tenen suficient aigua potable. La catàstrofe ecològica del Sahel provocà que el Consell Econòmic i Social de les N.U. fes l'any 1973 una crida a la sensibilitat mundial sobre el tema de l'aigua".

També es deia que "una política errònia sobre els proveïments d'aigua poden provocar carestia fins i tot als països desenvolupats".

El problema, com podeu veure, és digne de ser tingut en compte. Que el Sahara

en pepet elefantet

AQUEST ESTIU ESTÀ FENT UNA CALOR IN-SU-POR-TA-BLE

EL TERMÒMETRE NO BAIXA DELS 43 GRAUS...

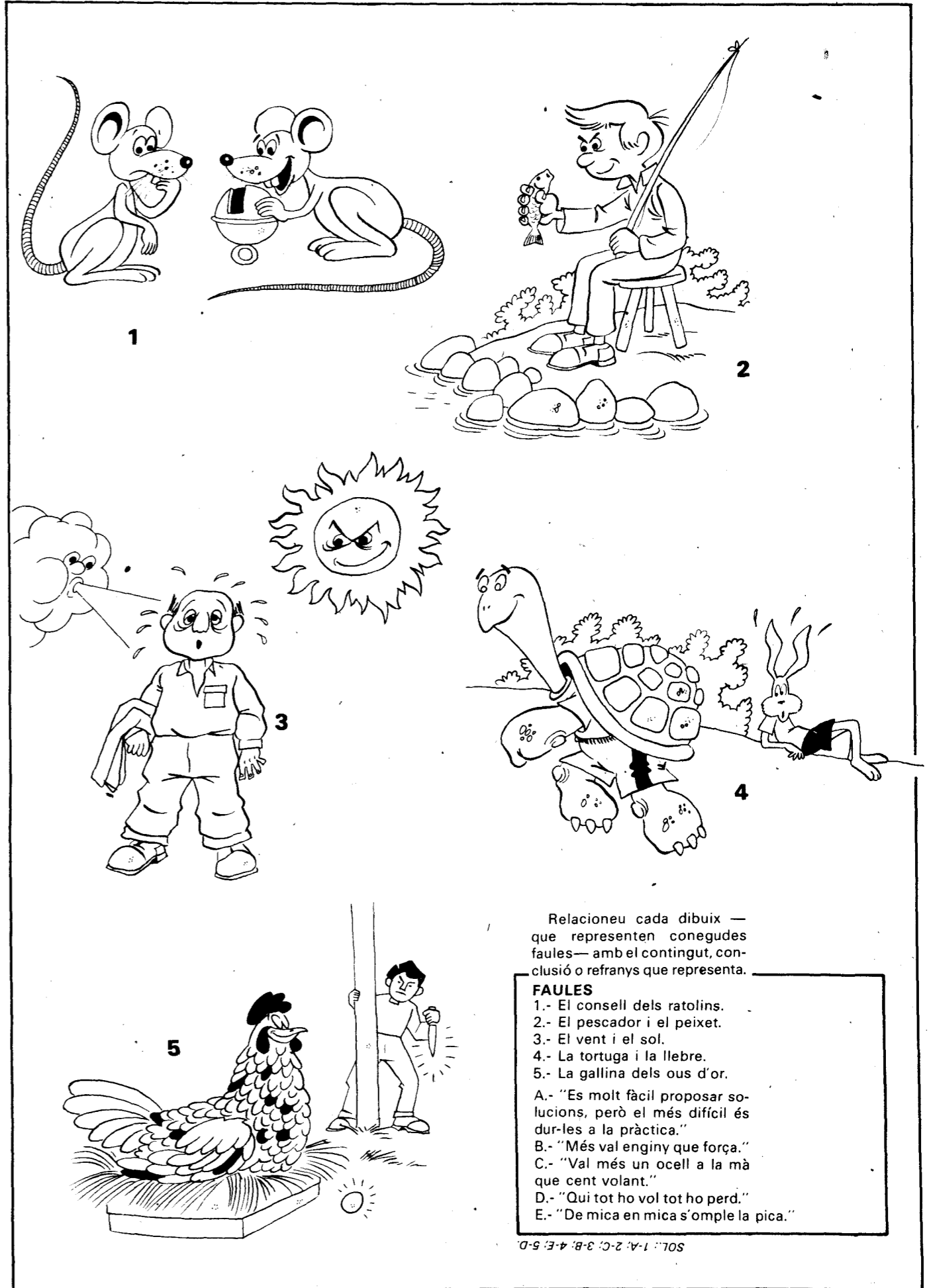
PEPEEEEEEEET...!

I PER ACABAR D'ARRODONIR LES COSES, AQUEST ESTIU LA TIETA JULIA HA DECIDIT PASSAR LES VACANCES PRECISAMENT AMB MI...

PEPET, APROPA'M L'ESTUFA I TANCA LES FINESTRES, HOME! QUÈ VOLS? QUE AGAFI UNA CALIPÀNDRIA?

Passatemps

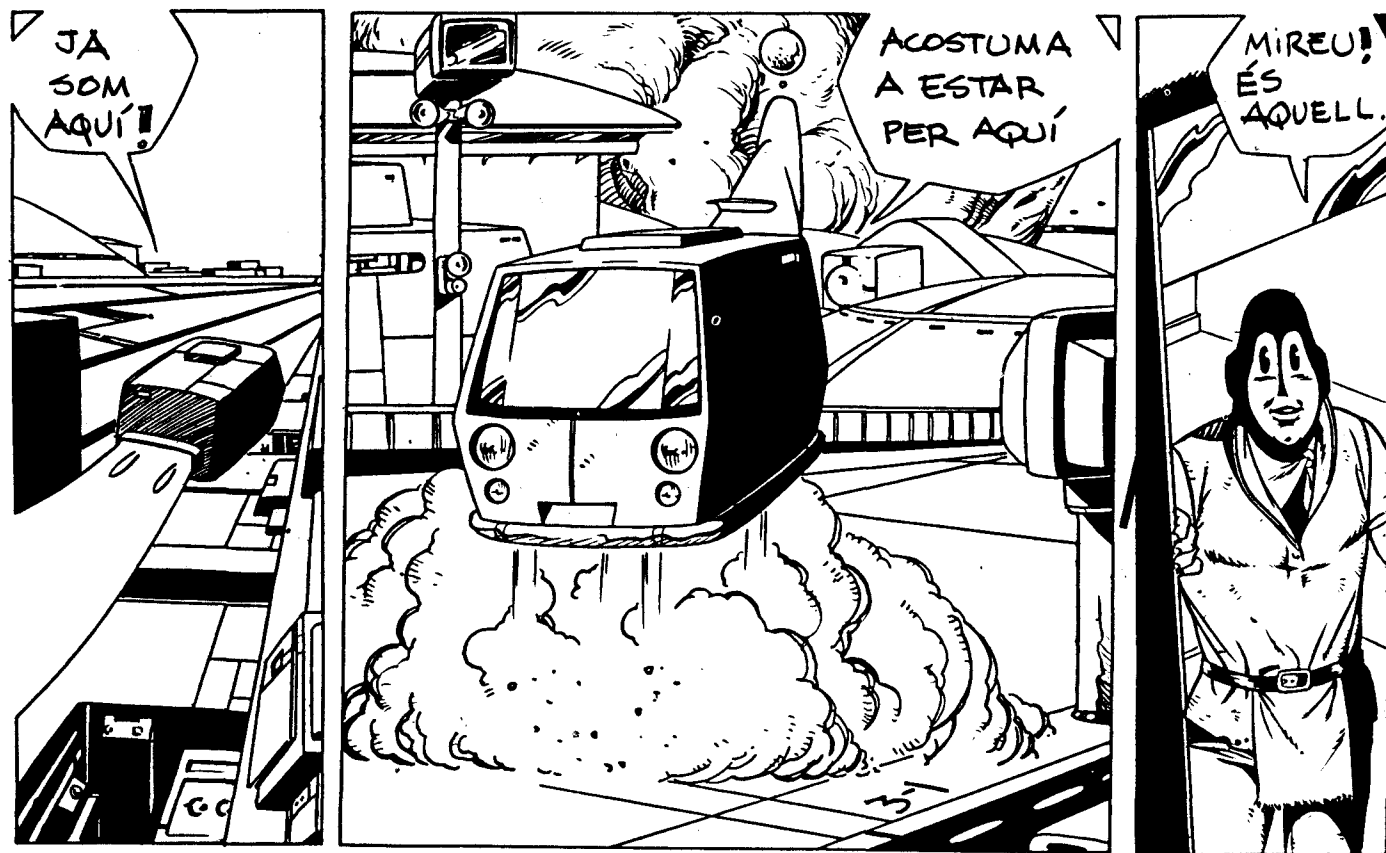

Relacioneu cada dibuix — que representen conegudes faules — amb el contingut, conclusió o refranys que representa.

FAULES

- 1.- El consell dels ratolins.
  - 2.- El pescador i el peixet.
  - 3.- El vent i el sol.
  - 4.- La tortuga i la llebre.
  - 5.- La gallina dels ous d'or.
- A.- "Es molt fàcil proposar solucions, però el més difícil és dur-les a la pràctica."
 B.- "Més val enginy que força."
 C.- "Val més un ocell a la mà que cent volant."
 D.- "Qui tot ho vol tot ho perd."
 E.- "De mica en mica s'omple la pica."

SOL: 1-A; 2-C; 3-B; 4-E; 5-D.

L'EXERIT

EN JOAN I EN QUIM

La colla

Una de les coses més interessants que té l'estiu, és el poder "fer colla" amb els amics. Ens necessitem els uns als altres.

Cada u de nosaltres, ell tot sol, no pot donar cap a tot: mengem el pa que fa el forner; mengem els fruits de la terra que cultiva el pagès, el barber ens talla els cabells, el sabater ens arregla les sabates, etc.

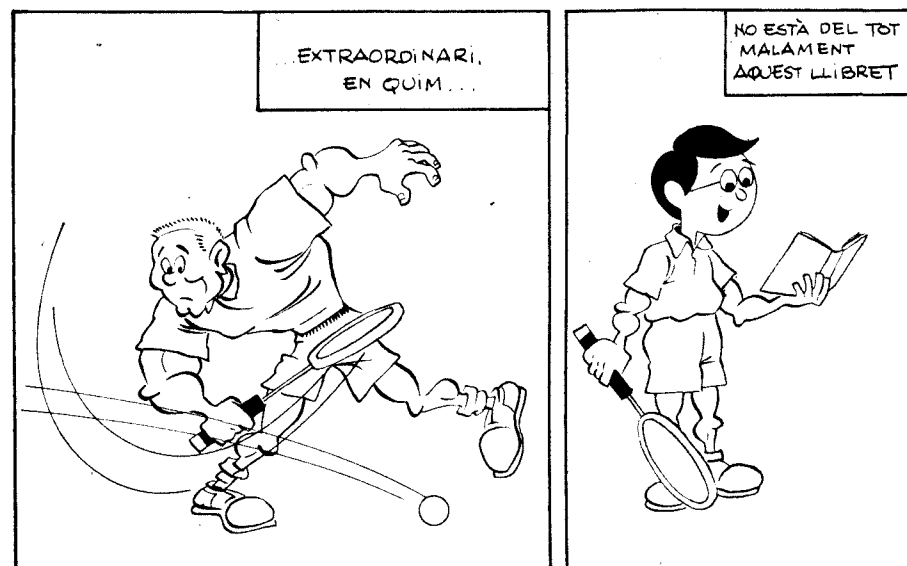
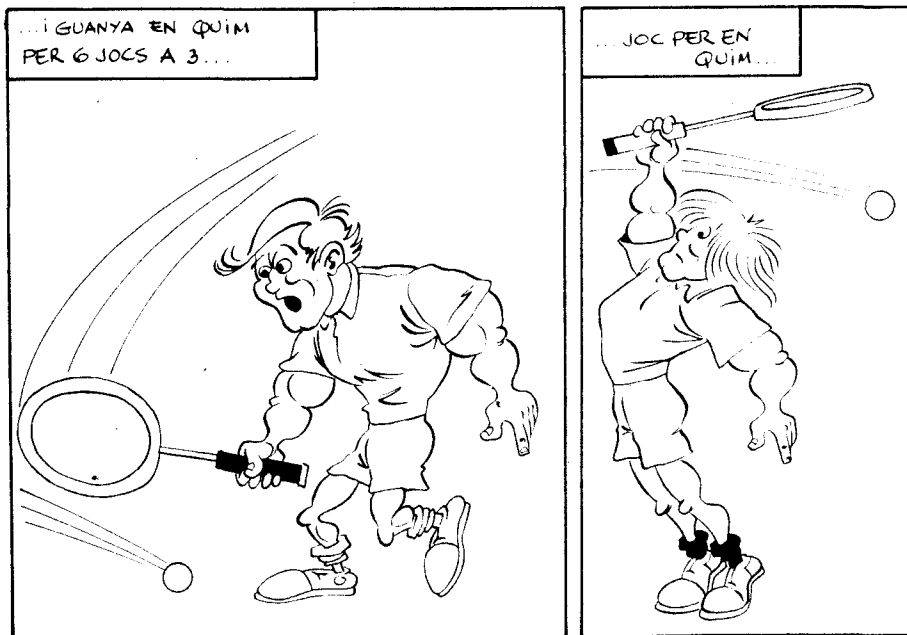
Per això hem de ser tots amics, i tots plegats fer el que puguem perquè tothom sigui feliç.

Jo trobo que tot això s'aprèn molt amb la colla dels amics. Quan de debò volem ser tots "bons amics", ens ho passem bomba.

Home, sí, alguna vegada en fem alguna; vull dir alguna entremaliadura, però sense fer mal a ningú, eh?

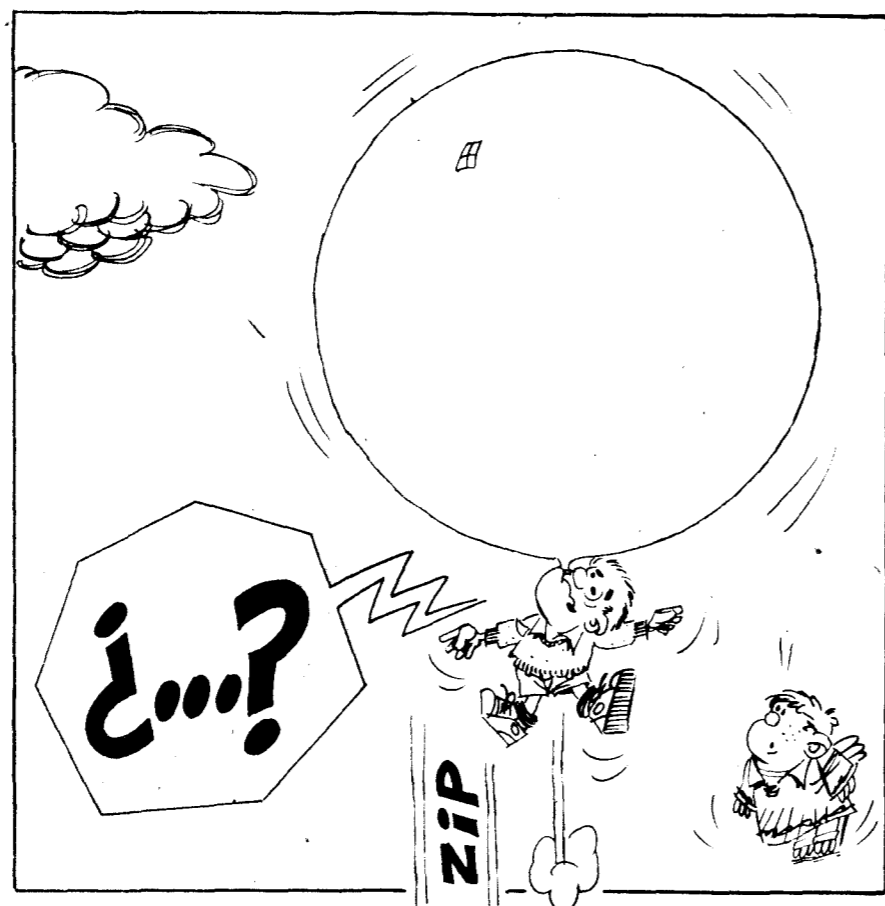
També en fem alguna de bona a base de bé. Per exemple, aquesta setmana, entre tots, hem comprat un joc per un noi del barri que està malalt. Li vàrem portar i jugàrem amb ell una bona estona.

La seva mare ens comprà un gelat per a cada u. Tothom va estar content. És bonic fer colla, i fer amistat amb tothom, oi?

SAPS COM ES FA? FA UNS NÚMERS, ON S'ENSENYAVA COM DIR I FER L'ANGLÈS I COM SE'M VA CORRER ENSENYAR-VOS COM DIBUIXAR-ME A MÍ BONA SORT!

L'Evangelí del diumenge

Jesús ens parla

Un dia, Jesús pregava en un indret. Quan hagué acabat, un dels deixebles li demanà: "Senyor, ensenyeu-nos una pregària". Jesús els digué: "Quan pregueu digueu: Pare nostre que esteu en el cel, sigui santificat el vostre sant nom, vingui a nosaltres el vostre Regne, facis la

vostra voluntat, així a la terra com es fa en el cel. El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor, el dia d'avui, i perdoneu les nostres culpes així com nosaltres perdonem els nostres deutors, i no permeteu que nosaltres caiguem en la temptació, ans deslliureu-nos de qualsevol mal". Jo us dic: demaneu, i Déu us donarà, cerqueu i trobareu, truqueu i Déu us obrirà".

1. Nosaltres sabem que els nostres pares ens escolten. Els expliquem coses, els demanem coses, i ells amb amor ens escolten, i ens diuen i ens donen el que és pel nostre bé.

2. A Nostre Senyor li agrada que li parlem (això és el que fem quan resem), que li obrim amb confiança el nostre cor. Ell sempre ens escolta, i ens ajuda a tenir confiança i valentia per fer el que hem de fer.

3. Nosaltres parlem amb Déu (resem) perquè l'estimem. La pregària no és només per demanar "coses", sinó sobretot, per dir-li que l'estimem i donar-li gràcies per tots els seus dons.

El mossèn

Cançoner

La gata i el belitre
 Harm. M. Oltra *Allegretto mosso* *Popular catalana*

1) De la ga ta i el be li tre jous di ré lo que ha pas.
 1) De la ga ta i el be li tre jous di ré lo

sat: s'ha per dut al gu na co sa, no sé
 que ha pas sat: s'ha per dut al gu na co sa,

va res tu ru ru ru ru com va res tu mo rir.
 va res tu ru ru ru ru com va res tu mo rir.

- 2) S'enfila dalt d'un arbre per veure el Francolí, les branques n'eren guexes, se'n va tombà, tombí. *Que l'amor...*
- 3) Les noies de la vila l'en van a recóllir, resen un pare nostre que es cabí de morir. *Que l'amor...*
- 4) Que si se'n va a l'infern, mai més no en pugui eixir, que si se'n va a la glòria, m'hi faci lloc per mi. *Que l'amor...*

La Bíblia a l'abast

L'única salvació de la humanitat és Jesucrist

(Col 2:12-14)

Avui valdria la pena d'ampliar la lectura del fragment de la carta als colossencs que proposa el leccionari de la missa dominical. Podríem començar amb el v. 5 i anar llegint fins al final del capítol segon, el v. 23. Llavors veuríem com Pau, per amor als seus cristians, planta cara als errors que els amenacen i s'hi abraona amb tota la seva força.

Pau repeteix amb tots els tons que pot, la gran afirmació de la fe cristiana: L'única salvació de la humanitat és Jesucrist. **Mireu que ningú no us enlluerni amb el miratge d'una saviesa més elevada. Són tradicions humanes, fonamentades en valors del món i no en Crist.** (v. 8). Aquestes paraules ben bé semblen dictades per un pastor actual de les nostres comunitats. Ara, com passava a Colosses, hi ha qui es deixa enlluernar per la ciència i per la tècnica. És clar que el món dels colossencs i el nostre són molt diferents, però en el fons coincidim cercant desafortunadament qui ens salvi de les calamitats que patim. En un món dominat per la tècnica, pel científisme i per les ideologies, es fa difícil acceptar la gratuïtat de la fe i restar oberts al sobrenatural. L'home, però, únicament pot trobar la seva realització plena si es manté obert a la transcendència de Déu, que ha entrat en la nostra història amb Jesús. **En ell hi ha realment present tota la plenitud de la divinitat** (v. 9), i vosaltres heu arribat en ell a la plenitud (v. 10a).

Crist, cap de tot principat i potestat

No és que el cristià hagi de viure d'esquena a la ciència i a la tècnica, o com voldrien alguns, renegant-hi com a instruments diabòlics. Tot el contrari, cal que s'hi obri i les utilitzi amb la màxima professionalitat possible, com el que realment són: instruments al servei del desenvolupament de la humanitat, i, doncs, dons de Déu posats a les mans de l'home per a millor

construir la comunió humana en autèntica llibertat. És el que sant Pau, amb el llenguatge propi de l'època —fonamentalment religiosa i no laica com la nostra— diu als de Colosses: **Jesucrist és cap de tots els poders invisibles que governen el món** (v. 10b). Poders que tenen la seva autonomia que cal respectar, però subordinats al bé de l'home, la salvació total del qual —la seva plena realització— sols ve de Crist.

Crist ens comunica la seva vida pel baptisme

Ara podem entrar en la lectura del text que avui llegim en la missa. El Crist,

proclamat superior als àngels i als poders invisibles, ens comunica la seva vida pel baptisme. És pel sagrament de l'aigua i la paraula que el cristià és configurat al Crist de tal manera que participa de la dinàmica de mort i resurrecció amb la qual ens porta la vida de Déu (v. 12). Així els pagans —els no pertanyents al poble escollit— han rebut la vida de Déu juntament amb el Crist i han esdevingut poble de Déu. Tots els deutes que el pecat ens havia fet contreure han estat cancel·lats. Sant Pau fa servir una expressió molt significativa: **Déu retirà aquest document i el clavà a la creu** (v. 14b). La mort de Jesús és el sacrifici expiatori que ell ofereix pel pecat del món. El Fill de Déu clavat a la creu és alhora la realitat i la garantia del nostre perdó. És en la creu que ell assoleix la senyoria damunt de tota la creació que rescata la humanitat. **Així desarmà els poders que governen el món i els exposà a les mirades de tothom enduent-se'ls presoners en el seu seguici triomfal** (v. 15). Jesús, esdevingut Senyor, entra al seu Regne com solien fer-ho els generals victoriosos, precedit del mal que ha reduït a la captivitat.

El capítol s'acaba amb una brava exhortació als cristians de Colosses, que nosaltres no sols farem bé de llegir i de meditar, sinó de tenir sempre present en la nostra vida enmig del món actual. (vv. 20-23).

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

8 - Darwin i la fe cristiana

Es cosa ben sabuda que l'aparició de la teoria darwinista sobre l'origen de les espècies va provocar reaccions de protesta i de rebuig en els ambients eclesiàstics. I no tan sols en els catòlics sinó potser més fortament encara en l'església anglicana; la interpretació literal de la Bíblia era tinguda pels jerarques de l'"Alta Església" anglesa gairebé com un dogma de fe: calia creure que Déu havia creat directament totes les espècies d'éssers vius! I com que l'ateisme per la seva banda s'aprofità del llibre de Darwin per a les seves idees fent-ne una bandera, la cosa encara s'exacerbà més. No m'entretindré a explicar les polèmiques que l'obra de Darwin suscità. Avui dia ja sabem que la fe cristiana és componible amb l'evolucionisme ben entès. Però sí que voldria respondre a la pregunta que potser ja s'han formulat molts dels lectors de CATALUNYA CRISTIANA que van seguint aquests articles: És que Darwin havia perdut la fe en Déu quan va publicar l'"Origen de les espècies"?

Evolució del pensament religiós de Darwin

Quan s'embarcà en el "Beagle" no havia pas perdut encara la vocació a ésser capellà. La perdrà "de mort natural", com dirà ell, durant el viatge. Però va perdre

també la fe en Déu Creador? Aquesta fe, seguirà professant-la d'alguna manera tota la vida! I, a més, la trobarà conciliable amb la seva teoria. El llibre de l'origen de les espècies acaba amb aquest paràgraf: "Hi ha grandesa i esclat en la idea que la vida, amb les diverses energies i facultats que té, vagi ésser originalment alienada pel Creador en comptades formes, o potser en una sola; i que, mentre el nostre planeta ha anat girant segons les lleis de la gravitació des d'aquell començ tan simple s'hagin desenvolupat i evolucionin interminablement formes innumerablement de vida de les més belles i meravelloses que pugui concebre la fantasia".

Cal dir, però, que poc abans en el mateix capítol escrivia: "Es llançarà molta llum sobre l'origen de l'home i la seva història". I aquest suggeriment de la possible procedència de l'home d'un animal anterior fou el que més indignà els religiosos i més aplaudiren els materialistes. De fet, segons sembla, aquests aplaudiments motivaren el llibre que publicà 12 anys més tard, el 1872, "La descendència de l'home i la selecció en relació al sexe" ("The Descent of Man and Selection in Relation to Sex") on exposa clarament la seva teoria evolucionista aplicada a l'home com un animal més que també prové d'un animal anterior.

Negava amb això la creació de l'home per part de Déu? Així ho entengueren els seus enemics

i... també els seus amics materialistes. I ell? Ni una sola vegada diu que es pugui prescindir del Creador, però en la correspondència amb els seus amics que es conserva i s'ha publicat recentment expressa amb força claredat que ha perdut la fe en el Déu de la Bíblia. I com que el caràcter de Darwin era més aviat tímid, se sol dir que és en aquestes cartes on apareix ell en la seva autenticitat, i que era el temor de no ofendre les idees ambientals el que no ho digués clarament en públic ni en les seves obres. I, a més, hi havia l'amor de la seva esposa, profundament piadosa, a qui no volia entristir. Això ho explica tot? Esbrinem-ho.

La influència de la seva esposa

Emma Darwin estimava Charles de debò. I que era una creient piadosa ningú en dubta. I patia quan veia que el seu marit prescindia de Déu. I Charles també estimava Emma. Aquell matrimoni, del qual van néixer 10 fills, sempre va estar molt ben avingut. Ara bé: era només per respecte a ella que Darwin no es manifestava incrèdul, o potser era la influència d'Emma que feia que no fos del tot ateu? Pot il·luminar la resposta una carta que conservem de l'esposa dirigida al seu marit. És molt llarga. Li diu entre altres coses: "El teu

pensament i el teu temps estan plens de qüestions interessants... però fan que deixis de banda un altre tipus de pensaments... Tant de bo que aquest hàbit, propi de la recerca científica, de no creure en res que no estigui demostrat no influeixi massa en el teu esperit en tractar-se d'assumptes que no puguin ésser demostrats de la mateixa manera... No estic del tot d'acord amb tu en allò que vas dir un dia: que sortosament no hi ha dubtes de com cal actuar. Crec que resar és un exemple del contrari, perquè allò és un deure imperatiu i això potser no ho sigui..." Sobre aquesta carta apareix escrit amb lletra de Darwin: "Quan em mori sapigueu que he besat aquesta carta i he plorat per la seva causa moltes vegades. C. D."

Un apassionat per la veritat

En això, potser tots els historiadors de Darwin hi estaran d'acord: que sentia una autèntica passió per la veritat. I que era sincer. Podia, doncs, deixar del tot la fe en Déu un home així? L'església anglicana li presentava un cristianisme incompatible amb els resultats de les seves investigacions: ell veia clarament que les espècies havien evolucionat. Potser això motivà la seva crisi de fe. Però la fe en un Creador sembla que no la va perdre mai, malgrat el que digui

en certes cartes, perquè també se'n conserva una que diu: "Al llarg de les meves fluctuacions no he estat mai un ateu, en el sentit de negar l'existència de Déu. Crec en general (i cada cop més, en fer-me vell), excepte en comptades ocasions, el meu estat d'ànim podria descriure's com el d'un agnòstic".

Agnòstic molt moderat i respectuós si tenim en compte el que ens diu en el paràgraf final de la seva Autobiografia escrita un any escàs abans de morir: "Tocant als meus sentiments religiosos considero que això és un assumpte que no interessa a ningú més que a mi. Només diré que crec que l'Evolució és compatible amb l'existència de Déu. Però... molt poc he posat el pensament en la Religió en tractar de la Ciència..."

Darwin morí el 19 d'abril de 1882 i fou enterrat al Panteó Nacional de l'Abadia de Westminster al costat d'Isaac Newton. En la seva Autobiografia també havia escrit: "Crec que he obrat bé seguint sempre la ciència i dedicant-li tota la meua vida. No tinc cap mena de remordiment d'haver comès cap pecat greu, però sí sentiment de no haver fet més bé al proïsme".

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"
O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR
D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR
De nivell o cap de vendes béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT
A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR
Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-
Analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU
Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

APARELLADOR
Contracte mercantil.

ADJUNT
A Direcció, comptable o cap de magatzem.
INEM 40.006

S'OFEREIX
secretària de direcció.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA
Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA
O responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR
Administrativa en pràctiques matins.
INEM 31.705.

CAP
De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR
Comercial sector auxiliar Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT
O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU
INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT
O director-industrial amb experiència. Contracte mercantil.

DIRECTOR
De fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR
Comptable; facturació, caixa, etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR
Comptable administratiu només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT
Especialitzat en material audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.
INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA
En comptabilitat analítica, planificació financera, costos, control de gestió i coneixedor temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-
Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT
Darrer curs lleis només matins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA
Molt acostumada tracte amb públic.
INEM 20.758.352.

ENGINYER SUPERIOR
Amb experiència en Direcció.
INEM 20854001.

AUXILIAR
Administratiu només matins.
INEM 32.375

GERENT
Amb experiència. Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU
Contracte mercantil.

ASPIRANT
Amb estudis administratius.
INEM 80923.

DEPENDENT BOTIGA TÈXTIL
O gestió carrer i despatx.
INEM 21.472.631.

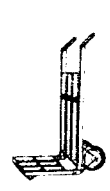
ESTUDIANT ECONÒMIQUES.
Experiència en redacció, cobor, calculadora i mecanografia. INEM 134.137.

EXPERIÈNCIA.
En taquí-mecanografia, amb domini calculadora.
INEM 2.179.

PERIT INDUSTRIAL TÈXTIL
amb experiència
INEM - 16.936.739.

Gerents interessats en algun candidat truqueu a l'Associació Cristiana de Dirigents. Tels. 319 77 21 - 318 79 77.

Varis
ADMINISTRATIVA.
Preferible mitja jornada.
INEM 39.310.107.

CARRETONS metèllics, extens assortiment.
J. PLANAS
Princesa, 53 - Barcelona-3
Telèfon 319 71 84

INFERMERA
Tindria cura de malalts durant la nit. Especialitzada 3.ª edat. Tel. 214 65 60. Amb contestador automàtic.

RUIXADORS per vinyes, fruiterars i horts
J. PLANAS
Princesa, 53 - Barcelona-3
Telèfon 319 71 84

Llibres, eines i material per jardineria i horticultura

ES BUSCA PIS
Gran o torre en la zona de Sant Gervasi. Per a residència juvenil.
Referència núm. 2.006 de CATALUNYA CRISTIANA.

Vendes

Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escaló (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM _____

ADREÇA _____

POBLACIO _____ Tel _____

PREU LINIA

	50 ptes.
	100 ptes.
	150 ptes.
	200 ptes.
	250 ptes.
	300 ptes.
	350 ptes.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

MES ..... SETMANES .....

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on., Barcelona-7, amb 48 hores d'antelació.

AVÍS

FOTOGRAFIES DEL SANT PARE

Ja les tenim a disposició dels qui en les varen encomanar. Poden passar-les a recollir per CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, de dilluns a divendres, de 9 a 1 del matí i de 4 a 7 de la tarda.

Institucions i serveis pastorals interdiocesans

La província eclesiàstica Tarraconense comprèn, amb l'arquebisbat de Barcelona inclòs, vuit diòcesis. Els bisbes d'aquestes diòcesis des de fa uns catorze anys es van reunint periòdicament. La finalitat principal és estudiar els problemes comuns a totes les diòcesis i la coordinació de les activitats pastorals segons ho exigeix el bé comú de les esglésies particulars. En l'actualitat, la Conferència Episcopal Tarraconense es reuneix quatre vegades cada curs. Aquest mes de juliol, celebra la reunió n. 75.

Organismes interdiocesans

La realització d'una pastoral més conjunta a nivell de totes les diòcesis catalanes ha motivat la creació, per part de la Conferència, d'uns organismes interdiocesans. Aquests han anat responenent a distintes necessitats de caràcter pastoral i tècnic i es refereixen a diversos camps.

Actualment, aquests organismes són els següents:

- Comissió Interdiocesana de Versions (CIV)
- Comissió Interdiocesana de Litúrgia (CIL)
- Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC)
- Secretariat d'Arxivers Eclesiàstics de Catalunya (SAEC)
- Consell Regional de Caritas Catalano-Balear
- Secretariat Interdiocesà de Mitjans de Comunicació Social (SIMCOS)
- Secretariat Interdiocesà per a la custòdia i promoció de l'art sagrat (SICPAS)
- Secretariat Interdiocesà per a les relacions Bisbes i Religiosos (SIRBIR)
- Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament religiós a Catalunya (SIERC)
- Comissió per al Fons Comú Interdiocesà

Aquests organismes tenen els seus propis estatuts aprovats per la Conferència.

Entitats de l'arquebisbat de Barcelona al servei de totes les diòcesis de Catalunya

- Facultat de Teologia de Barcelona. Desenvolupa la seva tasca científica en la doble secció de Sant Pacià i de Sant Francesc de Borja.
- Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (I.C.E.S.B.) vinculat a la Facultat de Teologia de Barcelona.
- Biblioteca Episcopal del Seminari.
- Museu Geològic del Seminari.
- Centre d'Estudis Pastorals de les diòcesis catalanes.
- Centre de Pastoral Litúrgica.
- Escola de Formació del Professorat d'E.G.B. Blanquerna.

Associacions i moviments relacionats amb la Conferència

A Catalunya hi ha associacions i moviments eclesials que constituïts en les distintes diòcesis catalanes, es relacionen i s'organitzen també a nivell interdiocesà. El seu sentit eclesial els porta a demanar una certa connexió institucional amb la Conferència.

Els bisbes han atorgat el vist-i-plau a aquests moviments i associacions. El criteri, però, és que estiguin primer erigits en totes les diòcesis catalanes. Són els següents:

- Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya.
- Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids de Catalunya i Balears.
- Coordinadora Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai.
- Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians de Catalunya i Balears.
- Federació de Cristians de Catalunya.
- Confederació Cristiana d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya.
- Associació de Teòlegs de Catalunya.
- MIJAC de Catalunya i Balears.

Institucions amb aprovació diocesana i intervenció de la Conferència

Aquestes institucions estan erigides només en una diòcesi de Catalunya però en els seus estatuts està prevista una intervenció de la Conferència. Per exemple:

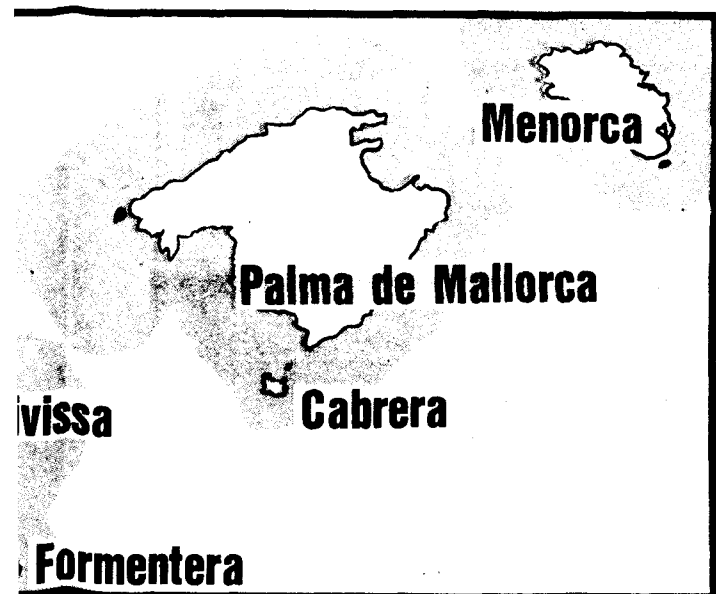
- Centre d'Estudis Pastorals, de Barcelona.
- Associació Bíblica de Catalunya, de Tarragona.
- Fundació Vidal i Barraquer, de Barcelona.

Reunions periòdiques de responsables funcionals diocesans

Hi ha responsables d'organismes funcionals diocesans que es reuneixen periòdicament a nivell de Catalunya. Com són els Vicaris de Pastoral, de pastoral familiar, de vida consagrada, de pastoral sanitària, del clergat, de pastoral de joventut, de pastoral del turisme, de santuaris, etc.

Girona

Menorca

Palma de Mallorca

Ibiza

Cabrera

Formentera

en 8 diòcesis

Barbastre

Els problemes de la parròquia, a examen

A la catedral de Barbastre s'ha celebrat la Setmana de la Parròquia.

Els problemes més preocupants estudiats, han estat: que els joves que han assistit a la catequesi parroquial després abandonen la pràctica de la fe; la necessitat de desvetllar la consciència que tots tenim una feina en l'Església; el suport que actualment necessita la família en el seu projecte humà i cristià.

Saragossa

El clergat aragonès envelleix

La mitjana d'edat dels sacerdots saragossans és de 53,5 anys, amb una evolució que reflecteix un clar envelliment en els últims anys, ja que l'any vinent la mitjana pot estar en els 55 anys.

Mentre el sacerdot més vell compta amb 92 anys, el més jove en té només 24.

Dels 55 sacerdots, que estan fora de la diòcesi, 30 es troben a missions, especialment a Amèrica.

Valladolid

Monsenyó Delicado adverteix sobre una possible indiferència religiosa

"Hem sortit d'una socialització del catolicisme a un altra de la increència i l'apostasia"

VALLADOLID.— "Han passat els temps en que tots érem cristians oficialment, fins i tot més catòlics que ningú. El dolent és que si s'ha passat a la confusió, aquesta situació en que tot està obscur i la gent es canvia de jaqueta en el vestuari dels interessos i dels respectes humans", escriu monsenyor Delicado en una carta titulada "Identitat cristiana".

L'Arquebisbe de Valladolid concreta: "Ja hauran advertit que no són escassos els que semblen tenir a honor el mostrar-se llibertins i descreguts. A vegades aquestes coincidències repetides, airejades pels mitjans de comunicació social, semblen donar la impressió que hem sortit d'una socialització del catolicisme a un altra de la increència i la apostasia: batejats que es riuen del seu baptisme o que actuen com si no ho fossin: En l'antiguitat cristiana era considerada aquesta conducta com un pecat d'ex-

trema gravetat i de labors perdó. Però la comunitat cristiana ajudava.

Actualment, no solament no són casos aïllats, sinó que el pobre cristià sembla indiferent, i els seus membres pateixen la temptació del respecte humà o de la dissimulació per a no desentonar massa. Si això fos així, seria signe d'un cristianisme desmedullat i tofenc. La realitat no és aquesta".

Després d'afirmar que és necessari "millorar-se valentment", monsenyor Delicado, diu: "Ha arribat el temps en que és imprescindible aquest testimoni personal, acompanyat, quan sigui precís, de manifestacions públiques, fetes amb tota naturalitat i fins i tot lúcidament organitzades. Per exemple, quan la immoralitat envaeix el carrer i els mitjans de comunicació social, amenaçant fins i tot envair les llars; llavors, per preservar els fills d'aquesta

contaminació, es precis que el ciutadà sàpiga defensar els seus drets d'una manera eficaç. També quan es tracta de defensar als febles, en àmbits laborals o de veïnat, la família i la vida humana, els valors de la pau i de la convivència ciutadana".

L'Arquebisbe acaba dient que el deure del cristià és "unir els valors morals en plenitud i sense mutilacions interessades".

"El cristià té una comesa en aquesta obra humana d'edificació; és precis que es mostri com a tal amb sinceritat i senzillesa però també amb valentia i creativitat. Que no transfereixi aquesta responsabilitat a altres instàncies, encara que hagi prevalgut en un altre temps aquesta actitud passiva, sinó que es consideri convocat per construir activament la ciutat segons els plans de Déu i les exigències de la fe cristiana en la seva integritat".

Sevilla

36 seglars, instituïts com a lectors

Recentment l'Arquebisbe de Sevilla, monsenyor Amigo, ha instituït com a lectors trenta-seglars.

La notícia no tindria importància si no suposés un signe de renovació profunda en l'Església de Sevilla, segons l'esperit del Concili Vaticà II. Segons el Concili, l'Església és ministerial: o sigui, una comunitat que es construeix pels diversos serveis o ministeris que s'exerceixen en el seu si.

Cadis

Els sacerdots revisen la pastoral diocesana

Convocats pel Bisbe de Cadis s'han reunit a Puerto de Santa Maria els sacerdots de la diòcesi en unes jornades de tres dies per revisar la marxa de la diòcesi i la tasca del curs que acaba. S'han estudiat els temes que en la convivència anterior aparegueren com a prioritaris: "El presbiteri diocesà en l'Església local, organismes diocesans en el nou Codi de Dret Canònic i presentació de l'objectiu quart del programa pastoral diocesà."

Els nous acòlits del "nacionalsocialisme"

En l'article editorial del propassat dia nou de juliol, la revista ECCLESIA analitzava l'existència d'un fenomen que incita a la reflexió, i sorprèn: l'aparició en ambients catòlics, d'acòlits i turiferaris de la força política majoritària de torn, tant si aquesta força política, en l'aplicació diària del seu ideari polític, entra o no entra en oberta contradicció amb els ensenyaments i les posicions de l'Església catòlica. L'esmentat editorial diu així:

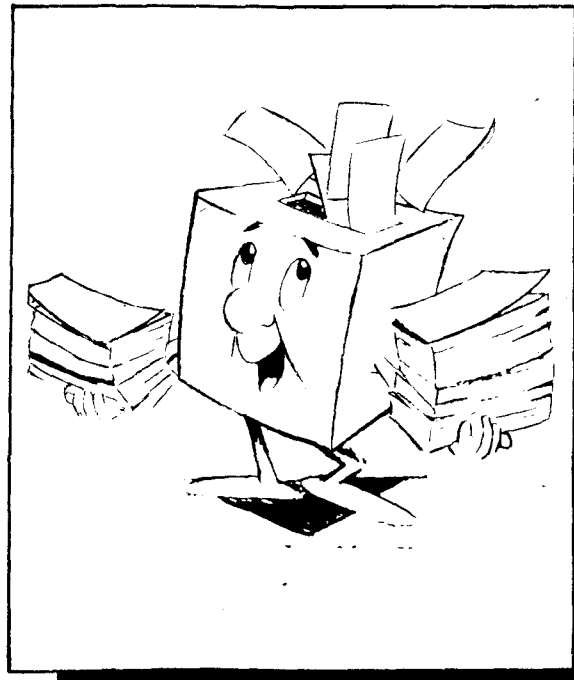
No és la primera vegada que a ECCLESIA, i fins i tot en aquesta mateixa pàgina editorial —vegi's el número del passat 28 de maig—, ens ocupem d'un fenomen que per la seva semblança amb el que en altres temps s'anomenà "nacionalcatolicisme" ens va bé batejar com a "nacionalsocialisme". Un i altre s'haurien de definir com el suport, més o menys incondicional, prestat des d'organismes de l'Església o des de la identitat cristiana a les iniciatives polítiques del règim o del partit en el poder.

No serà descobrir la història dir que durant el franquisme —i molt especialment en les seves darreries, quan la Jerarquia eclesiàstica s'havia distanciat notablement del règim— existiren persones o grups que exerciren el paper d'"assistències", que acudien diligents en cas de conflicte a prestar els seus auxilis als polítics d'aquell temps. Potser sigui descobrir-la una mica més afirmar que, canviades tan intensament les circumstàncies, hi ha els qui ara també compleixen, i amb semblant sollicitud, els mateixos oficis.

Efectivament, el socialisme en vigor sembla haver generat semblants ocupacions i funcions equivalents. I donat que, naturalment, cada sistema crea els seus dogmes, el seu santoral, el seu magisteri i la seva litúrgia, seria ben fàcil comprovar com en la nova situació han sorgit també pontífexs i mestres que des de la seva condició de teòlegs o senzillament creients s'apressen en derramar sobre els projectes del partit majoritari les benediccions de rigor. I això malgrat les manifestacions crítiques o independents de la Jerarquia eclesiàstica i fins i tot obertament en contradicció amb ells. Es produeix en el difícil tema de l'avortament, i es produeix sempre que es produeixen les tensions Església-Estat i ara també al voltant del polèmic tema de l'ensenyament. ¿Es pot pronosticar que la pràctica té els aires de convertir-se en costum?

Veritablement, no deixa de cridar l'atenció no solament que determinats grups s'atribueixin en l'Església el paper de dir a la societat l'última paraula, sinó que els mateixos que antany advocaren per posicions de distància i d'independència de l'Església respecte a la política hagin experimentat ara una tan sobtada i incondicional conversió a les tesis oficials. De fet la lectura d'alguns d'aquests textos de suport firmats per col·lectius cristians demostra que juntament amb els teòrics que oficien d'incondicionals han sorgit també els que compleixen l'ofici, més modest, d'acòlits: persones o grups disposats a "ajudar" en les cerimònies de la nova política i a manejar abundantment l'incensari a honor seu.

La discrepància eclesial en temes conflictius no és qüestió que hagi de sorprendre. És una secreció de la llibertat i de la maduresa. La manera de manifestar-la i la inevitabilitat amb que es produeix

ja poden resultar preocupants. Solen al·legar intolerància, confusió de principis o manca d'interès per exhaurir abans els recursos, sempre oberts, del diàleg. El maneig tan generos del turíbul per als projectes polítics, els elogis tan abrandats que se'ls reten, resulten, almenys, sospitosos.

Aquesta és justament la sensació que no és fàcil superar quan es llegeixen certs textos "cristians" de suport al projecte de llei orgànica de l'ensenyament, vulgarment LOE. Davant la dura reprovaçió que ha meregut l'esmentat projecte en amplíssims sectors socials, davant les greus i ponderades discrepàncies que han manifestat col·lectivament i unànimement els bisbes, sorprenen i preocupen les fumerades d'encens que cremen a honor seu alguns col·lectius cristians. Això fa pensar que la història es repeteix i que a nous temps, nous acòlits. Senzillament.

PRÉSTECES PER A L'HABITATGE

ACCÉS O CONSTRUCCIÓ PRÒPIA

CONDICIONS

INTERESSOS **16'50%** Sense diferencials ni altres càrregues.

IMPORT Fins al 70% del valor de l'habitatge.

TERMINI Fins a **21 ANYS.**

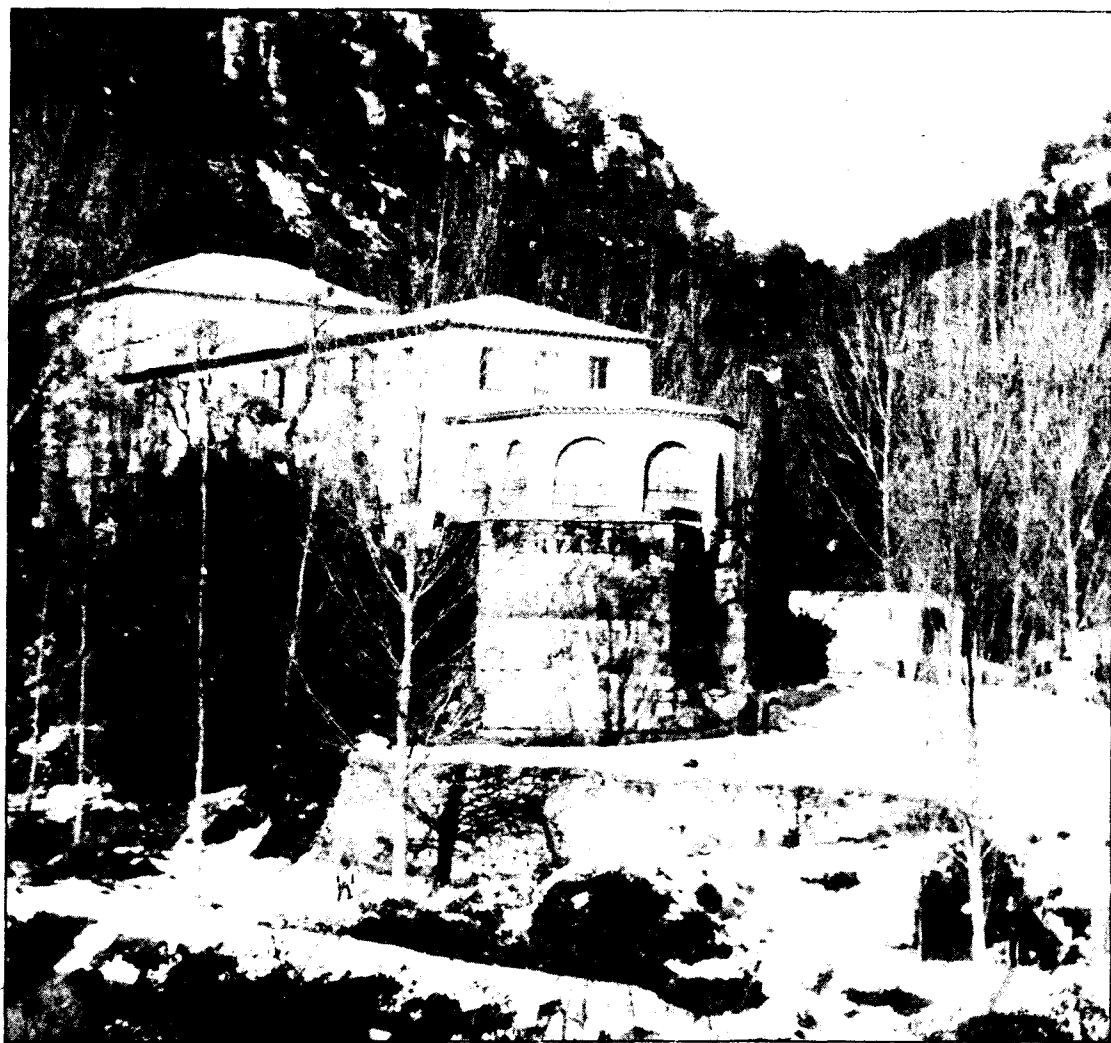
AMORTITZACIÓ LLIURE Quan i com vulgui, fins i tot al final del termini.

ASSEGURANÇA DE VIDA Totalment gratuïta per a l'amortització del préstec, complint condicions.

CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA

LA CAIXA DE TOTS

Penyafort va néixer per la necessitat que tenien les parròquies de Vilafranca de bastir una casa de colònies.

Vint-i-cinc de colòni

tidistes i electorals.

Ara celebrem el vint-i-cinc aniversari de Penyafort, que és celebrar l'existència ja en la història, com a fita testimonial, d'una obra de l'Església amb voluntat d'obertura, d'acolliment, amb lliberalitat, i també l'esforç demostrat de lliurament generós, no lucratiu, amb esperit de servei a una comunitat d'homes i dones, de moltes i moltes persones. I creure que la tasca feta, tant cultural com a desvetllar l'esperit humà i cristià, no ha estat feta en va.

Epopeia local

Penyafort va néixer per la necessitat que tenien les parròquies de Vilafranca de bastir una casa de colònies. Aquest fet tenia tots els aires d'una epopeia local, ja que fins llavors les cases de colònies, en la més perfecta tradició de l'església i de la postguerra, s'havien instal·lat en rectories velles, mig abandonades en les quals s'hi feien quatre pegats i endavant!. Els motius de fer l'obra venien impulsats perquè la rectoria de Valldosera era petita, vella i, a més, estava situada al

bisbat de Tarragona, cosa que sempre produïa algun petit litigi.

De la cerimònia o de l'acte popular de la primera pedra recordo més les impressions que el detall. Hi havia gent. Em sembla que en Josep Giral va fer un parlament damunt d'una de les parets que amb prou feines s'aguantaven. Hi havia el Bisbe Jubany, llavors jovenet i auxiliar de l'arquebisbe Modrego. La gent jove portava fulard... Va fer-se com un improvisat foc de camp, sense foc, on ara hi ha l'era de la façana de baix. La primera pedra va beneir-se amb el rigor del cerimonial, i van dipositar-se uns pergamins al seu interior. Em sembla que Mossèn Jarque reclamà algunes monedes per deixar-les dins, i jo vaig pensar que "aquest home ho sap tot"; en Josep Ferret volia posar-hi un tros del pollancre de la masia de Formigosa —mort per un llamp—, però Mossèn Jarque no ho va veure bé...

Aquell hivern va endegar-se la campanya per a recollir diners. Es va parlar d'un donatiu inicial gros, i van editar-se fulletons estimulants la gent que pogués ajudar l'obra de

Vint-i-cinc anys són un quart de segle. Quina cosa! Però pel que fa a Penyafort, són vint-i-cinc anys de servei.

Un servei que neix d'una necessitat que tenia l'Església a Vilafranca de disposar d'unes instal·lacions per a fer les activitats de natura i d'educació, i llavors aquesta infraestructura no l'oferia ningú.

Un servei que ha sabut ser obert, liberal i generós envers la societat civil quan aquesta no disposava d'uns locals que

oferissin aquesta infraestructura. Aquí caldria recordar tot el capítol d'activitats "clandestines" de Penyafort: assemblees de partits, Unió de Pagesos, grups laïcs. Un servei que no pretenia apartar ningú de l'Església ni de la fe, sinó que era conscient que amb això es contribuïa a fer reals els drets humans.

Penyafort és un servei que ara té l'Església. Obert. Fet sense afany de lucre. Tot es reinverteix en obra i tasca, que queda per ús de tota la comunitat de Vilafranca. Crec

que s'ha de mantenir així, i sobretot obert. Potser contesta amb una temptació, diguem-ne, municipalista o institucionalista, però s'ha d'evitar la rivalitat i la competència, perquè les expressions de la societat civil, la que vol avançar vers formes més justes, equitatives i de socialisme en llibertat, tampoc no acaben amb fórmules municipalitzables o directament estatalitzables. Però això és un debat que cal fer-se, en l'àmbit de la reflexió plural i positiva i esquematismes par-

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

SECCIONS ESPECIALITZADES

Bíblia	Psicologia
Catequesi	Sociologia
Filosofia	Teologia
Història	Audio-visuals
Literatura	Postals
Pastoral	Discs

Editorial Claret

AGÈNCIA DE DUANES

"DORADO"

Director: Francesc A. Picas

Tramitació i despatx de mercaderia

d'importació i d'exportació.

Carretera Nacional 2, n.º 16

Tels. 54 01 18 - 54 01 17

La Jonquera (Girona)

**LA PORTA DE CATALUNYA ALS
MERCATS EUROPEUS**

anys de la casa es de Penyafort

Penyafort. A l'estiu, s'estrenà ja la Casa de Colònies.

Per la Segona Pasqua, amb una missa a l'aire lliure i foc de camp, va beneir-se la casa, em sembla que també amb la presència del bisbe Jubany. I aquell estiu van fer-se colònies a dojo.

El fet religiós

Les colònies d'aquells primers anys varen estar marcades pel fet religiós, i podríem dir-ne "colònies-exercicis-per-a-infants", perquè estaven força distanciades del que podrien ser els camps de l'escoltisme, que a Vilafranca va venir força tardà. La missa del matí, algun rosari al capvespre, la presència del mossèn per sobre l'equip de monitors, i la revisió "vespertina" que va implantar mossèn Pou, com una mena "brain-storming" espiritual que a partir de fets positius i negatius educava la fe, la moral, els costums i els drets cívics sempre des del punt de vista religiós.

D'aquests primers anys cal agrair l'estudi de dos autors literaris de vàlua, si bé els fets corresponen més exactament a les primeres colònies de

Valldossera: R. Kipling i "el llibre de la Jungla", i GK Cherterton i "Les aventures del rector Brown", que en Salvador Torres i en Josep Esquirol —ara agosarats rectors de zones industrials— ens explicaven.

Al cap d'un any o dos de moviment de la Casa de Colònies de Penyafort, aquesta va ampliar-se. Va fer-se la segona fase de les obres, que cal dir va ser la més agosarada.

Les tandes dels seixanta

Van passar anys. Penyafort, durant molt temps marcà la cronologia d'algunes persones. La casa millora: pintura, llits, cuina de propà... —oi Montserrat Beltrán i malaurada Rosa Paiol?— i milloren els menjars que deixen de ser fets en l'estil convencional.

Les tandes de colònies van créixer i multiplicar-se, sobretot la de nois, ja que d'una banda l'empenta de les beques de la Caixa va ser molt notable, i de l'altra, van créixer les tandes de joves, que els vicaris posteriors, Joan Torres i Bueno van viure'n la transformació.

Les tandes de nois van fer-se nombroses, i d'una es va passar a dues. Llavors ja van fer-se unes activitats plenament integrades a la natura circumdant i a unes activitats globalitzadores, marxant dels esquemes més rígids que havíem tingut en les nostres èpoques d'infant. L'educació religiosa, tot i que no va qüestionar-se fins equips posteriors, va acostar-se més a pedagogies actuals i conciliars impulsades per mossèn Ràfols i el tàndem Balcells-Ventura passant de la missa diària multitudinària, a les xerrades de mossèn per grups amb unes pregàries, eucarístiques o no, segons aconsellava el cas. Les activitats van cercant l'element de coneixença, del medi geogràfic, i del medi cultural històric vilafranquí.

La culminació d'aquest procés van ser els cursets de monitors a l'hivern —deslliats de l'inexistent moviment infantil constant que havia anat de "capa caiguda"— i amb les tandes mixtes, de les que va sortir-ne una reorganització del moviment infantil ja del tot desencauat del carter dels Ferrers.

A.R.

Les tandes de nois s'han anat fent nombroses.

Un servei obert

Casa de Colònies de Penyafort

1a. pedra: 17 de Novembre de 1957

Inauguració parcial: 14 de juliol de 1958

2a. i última etapa: 1960

Aquets curs: desde 1 d'octubre a 30 de Juny hi han passat: 5.300 persones durant aquest estiu s'en preveuen que hi passaran més de 500.

Aquestes xifres es poden multiplicar per 20 tirant llarg. Durant aquets anys, a més de nens i gent gran de Vilafranca, hi han passat gent de Barcelona, Sabadell, Montmeló, Tarragona, Mollet, Vilanova, Vandellós, inclús estrangers d'un equip de futbol d'Alemanya.

Les Parròquies de la Vila hi fan les seves tandes de Colònies: trobades de joves, grups d'adults, Assemblees parroquials...

Avís als nostres subscriptors

VACANCES

Durant les vacances, CATALUNYA CRISTIANA també ha d'estar amb vosaltres. Només cal que ens indiqueu la vostra adreça estiuenca, i rebreu puntualment el nostre setmanari.

Butlletí de vacances

Nom .....

Domicili habitual .....

Població ..... Dp. ....

Comarca ..... Província .....

Farà vacances del dia ..... fins el dia .....

Durant les vacances la nova adreça és:

Adreça .....

Població .....

Telèfon .....

Comarca .....

Província .....

NOVA JUNTA DIRECTIVA DE L'AGRUPACIÓ MUTUA DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Aquesta veterana entitat, que agrupa actualment més de 235.000 associats entre homes i dones, ens comunica la nova Junta Directiva sorgida després de l'última Assemblea reglamentària, així com el rellevament del President senyor Ramon Nicolau i Castells que després de sis anys d'exercir el càrrec, a més d'altres vuit en diferents llocs de la Junta Directiva, passa a ésser Vocal, per continuar servint a l'Agrupació.

El càrrec de President, elegit pels membres de la Junta Directiva, a recaigut en el senyor Jordi Vidal i Cairat, que durant els anys que ha col.laborat com a Directiu ha demostrat la seva competència i eficàcia, el que li ha valgut la confiança per a passar al màxim càrrec rector de l'Entitat.

Així doncs, la Junta Directiva de l'Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria passa a ser:

President:

Senyor Jordi Vidal i Cairat.

Vice-presidents:

Senyoreta M.ª Montserrat Serrellonga i Sivilla.

Senyor Benjamí Codina i Pi.

Comptador:

Senyor Francesc Cortés i Flos.

Tresorer:

Senyor Joan Rosell i Molins.

Secretari:

Senyor Ignasi Moya-Angeler i Mediano.

Vice-Secretari:

Senyor Francisco Sentí Piera.

Vocals:

Senyor Ramon Nicolau i Casellas.

Senyor Jordi Casablanca i Muntañola.

Senyor Enric Cristau i Cuyàs.

Senyor Josep Elias i Andreu.

Senyor Jordi Gibert i Masvidal.

Senyor Manuel Forasté i Cañellas.

Senyoreta M.ª Dolors Esteve i Mercadé.

Senyoreta Berta M.ª Rodríguez i Callao.

Se celebrarà a Malta

Congrés Internacional Mariològic i Marià

La Pontifícia Acadèmia Mariana Internacional, fundada pel franciscà Carlos Balic, que fou professor de l'Antonianum de Roma, ha convocat el Congrés Internacional Mariològic i Marià, que se celebrarà a Malta del 8 al 18 del proper mes de setembre.

Els Congressos Marianos Internacionals començaren a celebrar-se el primer any d'aquest segle. El primer es reuní a Lió, i continuaren celebrant-se cada dos anys successivament a Friburg, Roma, Eisdeln, Zaragoza, Salsburg i Tréveris.

Els Congressos Marianos tenen un caràcter pastoral

A causa de la guerra del 14, deixaren de celebrar-se els

Congressos Marianos, i ja no tornaren a aparèixer fins l'any 1950. A partir de llavors se celebraren conjuntament amb els Congressos Mariològics. Els Congressos Marianos tenen un caràcter eminentment catequètic i pastoral, i la seva finalitat és fomentar en el poble cristià el coneixement de la figura de Maria, Mare de Jesucrist, i la devoció a la mateixa, amb acte multitudinaris de paràcter popular.

Vessant científica dels Congressos Mariològics

Diferentment dels Congressos Marianos, els Mariològics són de caràcter científic, estudiant aspectes teològics, històrics i bíblics de la mariologia.

L'any 1933, el pare Carlos Balic, professor de la recentment inaugurada universitat franciscana de Roma "Anto-

El pare Carlos Balic amb l'arquebisbe de Zagreb, monsenyor Kuharic, durant el Congrés Marià i Mariològic en aquesta ciutat, l'any 1971.

nianum", funda a la mateixa universitat la càtedra de Mariologia, d'investigació i estudi sobre la Verge Maria. Pocs anys després, amb la finalitat de promoure i lligar aquests estudis de les Acadèmies Marianes nacionals, fundà l'Acadèmia Mariana In-

ternacional amb seu al mateix "Antonianum", a la qual uns quants anys més tard el Papa distingí amb el cognom de Pontifícia.

Amb motiu de la declaració del dogma de l'Assumpció de Maria, l'any 1950, Pius XII encomanà a aquesta Acadèmia Internacional l'organització d'un Congrés Marià i Mariològic que tingué lloc a Roma a finals del mateix any. A partir de llavors els dos Congressos es reuneixen simultàniament cada quatre anys. Per segona vegada es reuní el Congrés també a la ciutat eterna, l'any 1954, amb motiu del centenari del dogma de la Immaculada. El tercer se celebrà a Lourdes, l'any 1958, en l'aniversari de les aparicions. El tema d'estudi fou, "Maria i l'Església".

Degut a la convocatòria del Concili Vaticà II, el quart no es reuní fins a finals de l'any 1965, i fou a Santo Domingo. El tema tractà de "Maria a la Sagrada Escripura". Cal remarcar que a partir d'aquest, prenen part en els congressos representants de l'Església Ortodoxa i Protestant, adquirint així un caràcter ecumènic. Dos anys després es reuneix a Lisboa-Fàtima, amb el tema "Origen i història del culte i devoció a Maria", que segueixen estudiant progressivament els congressos posteriorment celebrats a Zagreb

(1971), Roma (1975) i Saragoza (1979).

El culte marià en els segles XVII i XVIII

El tema del Congrés convocat per aquest any a Malta és: "El culte marià en la història de l'Església durant els segles XVII i XVIII". En aquest, com en els anteriors, prenen part professors de les universitats catòliques i membres de les Societats i Acadèmies Marianes de tot el món, així com de diversos ordes i congregacions religioses i institucions eclesials.

La publicació dels estudis presentats a aquests Congressos preparada per la Pontifícia Acadèmia Mariana Internacional, forma ja una col·lecció de més de seixanta volums, que constitueixen un element indispensable per al coneixement de la figura de Maria i de la història del culte i de la devoció a la Mare de Déu.

Direm finalment que entre d'altres assistents al Congrés de Malta que se celebrarà el pròxim mes de setembre, hi assistiran de Catalunya el pare Josep Pijoan, franciscà, teòleg especialitzat en Mariologia i el canonge de la catedral de Barcelona, doctor Joan Cascante, que ha escrit diversos temes de mariologia.

J.P.

Vacances més humanes

ivacances per a descansar? ¿Descansar de la fatiga acumulada pel treball intens, pels exàmens, per l'stress de la vida ordinària? Aquest descans pot ser un objectiu abellidor al principi de les vacances.

Tal com va la vida, aquest relax pot ser fins i tot una finalitat ineludible, però hem de tenir present que descansar no és no fer res; molts cops és millor canviar d'ocupació, d'ambients, de preocupacions.

Sí, les vacances són descans, però són, han de ser, molt més. Una evasió? ¿Una fugida d'un món aspre, monòton que ens engavanya amb uns horaris impecables, amb uns ritmes que ens engoleixen les hores, que ens despersonalitzen, que ens han robotitzat "avant la lettre"?

Tal com va la vida —repetim la frase—, també succeeix això: un desig d'anar lluny! D'aquí ve l'atracció de les vacances que s'anuncien en illes exòtiques. Fugir, ni que sigui a les Balears; travessar el mar, o aïllar-se fent un creuer o dalt d'una berqueta... o endinsar-se en valls verdes defensades per muntanyes...

Però les vacances han de ser quelcom més que una fugida. Han de ser, sobretot, un trobament. Un retrobament nou, sorprenent, amb un mateix. Descobrir-nos tal com som realment, amb totes les nostres possibilitats, somnis i desigs, i —per què no?— també amb les nostres limitacions i falles. Connectar amb nosaltres mateixos! Ens som tants cops desconeguts!

Com si ningú no ens hagués presentat mai, ja que durant l'any, els altres, la societat, el món del nostre treball, també ens desconeixen, perquè no ens deixen ser el que som en realitat. Perdrem la nostra identitat i ens queda un regust de tristesa perquè no acabem de reconèixer-nos en el tràfec quotidià, ja que en allò que és permanent dins nostre, som molt diferents.

Durant les vacances, amb un contacte directe amb la natura sense tantes disfresses, desconeguts de la gent que passa i que no ens escolta ni mira, ens anem refent, i només des d'aquesta lluminosa experiència podem també anar retrobant els altres, als qui creiem conèixer i estimar, i als quals ara, en descobrir-los més profundament encara, els estimarem més, perquè tot ésser humà com més se'l coneix, més se'l estima, ja que en compremem millor fins i tot els límits i les debilitats i copsem més nítidament tot el que té de bo i el que és radicalment, un ésser existent, real, a l'abast de la meua mà amiga i de la meua veu humana!

Benvingudes les vacances de plenitud, més enllà del descans i de l'evasió.

Que bé, si al final de les nostres vacances d'enguany estem més alegres pel fet d'haver-nos redescobert. Més aptes per a entendre els altres. Per a veure el món.

Alfred Rubio, metge de l'Àmbit Maria Corral

Convocatòria "Ajudes a l'estudi, a la formació i a la investigació" CAIXA DE BARCELONA

1983

— **Ajudes a la investigació en els àmbits:**

- * Agricultura, Ramaderia i Pesca.
- * Serveis Socials.

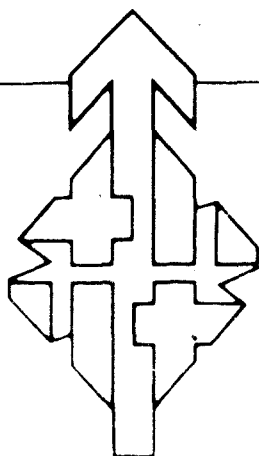
**SOL·LICITUDS A PRESENTAR
FINS EL 8 D'OCTUBRE**

Informació:

A totes les oficines de la CAIXA DE
BARCELONA i a les de l'Obra Social

(Diagonal, 530, 5a. planta)

**CAIXA DE
BARCELONA**

OBRA SOCIAL

Cronica castellera

Carro Gros a Terrassa

Tot era d'esperar que en la Festa Major de la vila del Vallés, les dues colles locals, la dels Minyons i la dels Castellars, intentessin aixecar castells grossos, i així va ésser, la colla dels Minyons varen aconseguir carregar el seu segon quatre de vuit amb el seu curt trajecte castell i descarregar la seva tercera torre de set de la temporada, per el que fá als castellars, en aquesta actuació no varen tenir massa sort; ja que intentaren el dos de set fent llenya abans de coronar-lo i carregant tan sols el cinc de set. Malgrat tot i tenint en compte la rivalitat castellera de les dues colles aquestes varen aixecar un dos de sis de germanor. En resum aquests varen ésser els castells aixecats en aquesta diada castellera.

el dia 2 de Juliol.

MINYONS DE TERRASSA: Cercavila: castells de sis nets i pilars de quatre. Plaça: quatre de set i pilar de cinc.

CASTELLERS DE TERRASSA: Cercavila: castells de sis nets i pilars de quatre.

El dia 3 de Juliol.

MINYONS DE TERRASSA: quatre de vuit (carregat), torre de set, tres de set i pilar de cinc al balcó.

CASTELLES DE VILAFRANCA: cinc de set, intent de dos de set, quatre de set amb l'agulla i pilar de cinc.

St. Pere de Ribes:

VELLA X. VALLS: quatre de vuit, torre de set, cinc de set i dos pilars de cinc simultanis, un aixetat per sota.

Canviat de plaça castellera, direm també que ies colles dels Xiquets de Valls, s'apunten un altre quatre de vuit, aquests varen ésser aixecats en les festes majors de La Gornal i St. Pere de Ribes, on hi varen prendre part la Jove i la Vella dels Xiquets de Valls, acompanyades pels Castellars de Vilafranca i Ribes respectivament. Completaren l'actuació amb aquests castells.

La Gornal.

JOVE X. VALLS: dos de set, quatre de vuit, cinc de set i pilar de cinc.

CASTELLERS DE RIBES: tres i quatre de set, intent de cinc de set i pilar de cinc.

Eloi Roca

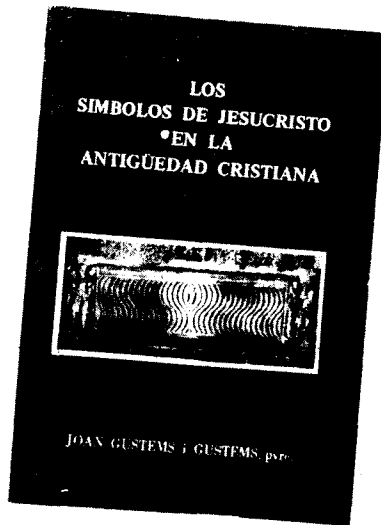
Llibres

La simbologia cristiana antiga a l'abast. (1)

Interessant treball el realitzat per mossèn Gustems sobre la simbologia cristiana en les èpoques primitives i que dona a conèixer una sèrie de temes que sovint hem vist o llegit sense que la majoria els hagin entès per desconeixement de l'antiga mitologia, o de les llengües grega i llatina.

La tasca de recopilació de dades, moltes d'elles reproduïdes en la seva llengua original, sobre un símbol és veritablement important i interessant. Però a més hi ha un important recull d'aquesta simbologia en l'art, a voltes il·lustrat.

Que molt sovint és veuen en esglésies, claustres, mobiliari

litúrgic, etc. simbolismes, que és repeteixen sistemàticament, la gent es pregunta el significat dels mateixos. I és en aquest sentit que aquest volum porta llum i explicacions que poden ésser de gran utilitat als interessats. Perquè se'n facin una idea els lectors esmentem els símbols analitzats: el peix, Orfeo, el Bon Pastor, Alfa i Omega, Au Fenix, Jonàs, la Creu, la T, la serp, l'anyell, etc...

F.C.V.

(1) Los símbolos de Jesucristo en la Antigüedad cristiana. Joan Gustems i Gustems. Editorial Balmés Barcelona.

Música

El III Festival de Matadepera (Vallès Occidental)

L'Ajuntament de Matadepera organitza per tercera vegada el Festival Internacional de Música amb la col·laboració de diferents organismes i entitats entre el 28 de juliol i el 18 d'agost i sempre en dijous. Pel primer dia està previst uns duos de violí (Mont-

serrat Cervera) i piano (Maresa Gregorini) de Mozart, Beethoven i Prokofiev. Pel segon el conjunt vocal "Lamentabili Consort" amb un variat repertori del segle XVI. Pel tercer l'organista Giorgio Questa interpretarà peces de Lavazzoni, Gabrieli, Corea de Aran-

xo i Frescobaldi. I pel darrer l'orquestra de corda "Guildhall Strings Ensemble of London" interpretant Mozart, Elgar i Britten. Seran sempre a l'església parroquial de sant Joan i puntualment a un quart d'onze del vespre.

Costums i tradicions

Raons del tortosinisme

Si vas tenir la paciència de llegir la narració de la setmana passada sobre la presència de sant Jaume a Tortosa, espero que em perdonareu haver-vos deixat en "suspense". Avui acabarem la història o la tradició, ensems que, a través d'ella, veurem les raons del tortosinisme.

Repetim que el peregrí que comanà les forces, fou Santiago. Quan el darrer moro viu hagué fugit, el pelegrí desaparegué tant misteriosament com havia arribat. Debadés el cercaren per tots els racons i de la ciutat i pels afores. Convençuts que era el sant, decidiren d'erigir-li una imatge que col·locaren al costat de la de sant Cristòfol en el Portal del Pelegrí que era per on havia entrat.

I de nou, regnà la pau i la tranquil·litat a Tortosa. Els homes tornaren a la seva feina, al camp uns, a les "pesqueres", d'altres. Les matrones deixaren els instruments bèl·lics i retornaren els atuells casolans a les cuines. I aquell any la collita d'arròs fou de les més abundoses.

Un dia veieren venir les hosts de Ramon Berenguer. Retornaven triomfants de Lleida, més en arribar al Portal de sant Joan el trobaren tancat i barrat. Els guardians no els deixaven passar.

—Com podeu no permetre l'entrada al vostre comte i senyor? —digué Ramon Berenguer.

—No et coneixem.

—Bé em coneguéreu quan us vaig alliberar...

—Sí, però, quan més et necessitàvem ens vas abandonar i ara que t'hem tret les castanyes del foc voldries menjarte-les!

—Us donaré el què volgueu. La vostra boca serà la mesura.

I així fou com Tortosa aconseguí la possessió i el domini de terres i aigües des d'Uldecona al Coll de Balaguer i des de la Roca Folletera fins al Mar; alliberació de càrregues i tributs; el comerç a usança de la "mesura de Montpeller" que era llarga per comprar i curta per vendre; l'ús d'espasa als fills de les dones que havien ajudat a salvar la ciutat i, a tots els tortosins, el dret d'embargar cavalls i armes als militars que no paguessin els seus deutes.

Naturalment, a les matrones els foren concedits molts privilegis i es creà l'Orde Militar de la Destral, autoritzant a les dones l'ús de la vesta de la mateixa, que era verda, amb una destral vermella al pit.

Diuen que d'ací vé que els tortosins es consideressin una "petita nació", la qual cosa no vol dir que no estimessin Catalunya, Aragó i València. Almenys això era el que es deia abans. Ara les coses han canviat i ni tan sols han pensat en demanar l'autonomia.

Acabem amb una dita geogràfica: "Tortosa està en un racó,/ i Amposta, en una planera;/ la Ràpita, en una punta,/ i sant Jaume, a la ribera".

Esteve Busquets i Molas

Racó del llenguatge

El pas del temps (2)

Abril sembla que deu el seu nom al mot vèdic "àparas", que vol dir següent al primer mes. Efectivament, l'abril era el segon mes del calendari romà. Va ser representat, fins a l'edat mitjana, per un jove amb flors a la mà que simbolitzava la primavera. Igual que el gener i el febrer, aquest mes és el cognom de molts catalans.

El maig era dedicat pels antics a Maia, una de les plèiades, set germanes filles d'Atlas, tan bella que merescué l'amor del mateix Júpiter. És el més bell i agradable dels mesos, i per això l'hem dedicat a la Mare de Déu. ¿Recordau aquell esclat de colors delicadament pàl·lids que sorgien d'unes llavors germinades a les fosques en un plat i que hom posa com a ornament en el monument del dijous sant? També era anomenat un maig. Hi ha un cognom català derivat d'aquest nom de mes: Maixencs.

Juny el dedicaven a la deessa Juno, la primera dama de l'Olimp, l'esposa oficial del pare dels déus, Júpiter. Ens porta l'estiu i les fogueres de sant Joan, una de les més antigues, misterioses i poètiques tradicions catalanes.

El mes de Juliol ja no era dedicat a cap divinitat mitològica sinó a un personatge històric de carn i ossos: Juli Cèsar, el qual celebrava el seu natalici en aquest mes. És l'únic mes que se sol pronunciar defectuosament: Un altre dels grans emperadors romans, August, va donar nom al mes següent:

Agost. Nosaltres celebrem la festa major de nombrosíssims pobles i viles el dia 15, que és la Mare de Déu d'Agost, l'Assumpció de Maria.

Hem arribat al setembre, que ocupava el setè lloc entre els mesos en temps dels romans. Per a nosaltres, també el presideix la Verge Maria i s'hi celebra el seu naixement junt amb les advocacions de les imatges trobades i venerades pel poble, en les ermites i santuaris de les quals es congrega el poble fidel en aplecs i romiatges.

El vuitè mes dels romans, —per a nosaltres, el desè—, eris ha arribat amb el nom d'octubre, i com l'anterior i els dos següents, que tanquen la llista, els anomenem amb el nombre ordinal, sense cap altra referència.

Novembre era el novè, i comença amb la commemoració de tots els sants no oficials. És de suposar que són molt més nombrosos que els reconeguts i inscrits al santoral. Continua amb el record de tots els qui ens han precedit cap a la casa del Pare.

Tanquem amb el desembre, el darrer mes per a nosaltres; per als antics, encara en faltaven dos per acabar l'any. Hi trobem la festa més familiar, més entranyable de tot l'any: el Nadal.

Perles ortogràfiques

Un taller d'art dedicat a l'ensenyament anuncia les seves especialitats, que són moltes, en una llarga llista. Hi observo: TAPIÇ, i INCRUSTACIÓ NACAR. Hauria de dir: TAPIS, INCRUSTACIÓ de NACRE.

Albert Pera

Escacs

Per Jaume Mora

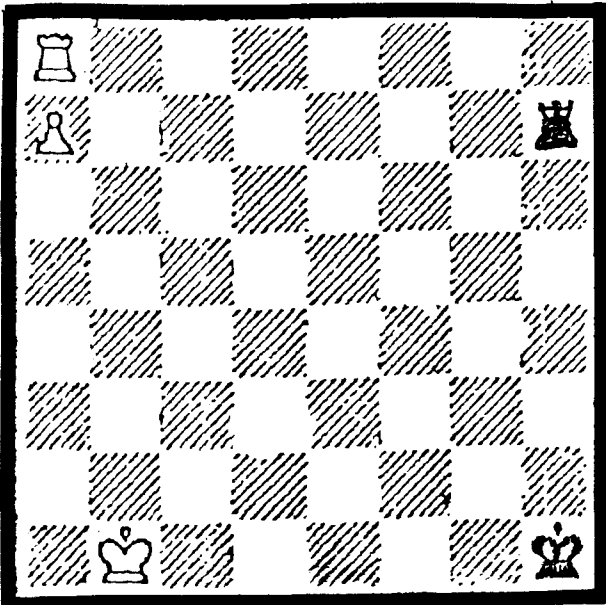

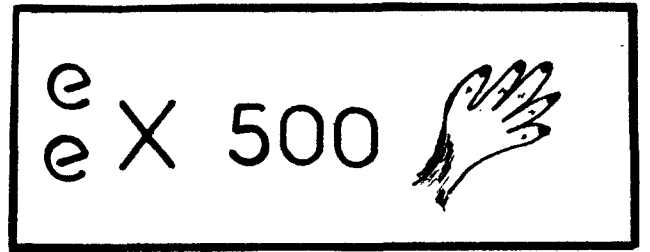
Diagrama 73

Blanques juguen i guanyen

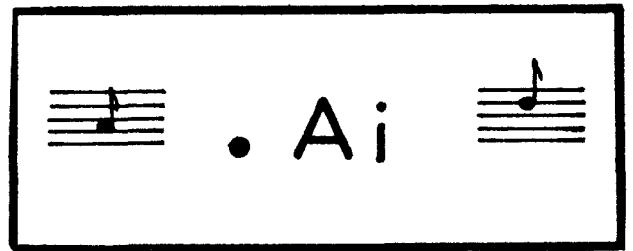
Aquesta vegada la jugada clau és la cinquena. Què i farem.

Jeroglífics

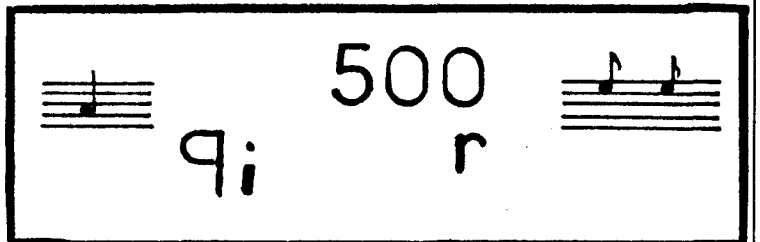
Per Rosa Collell

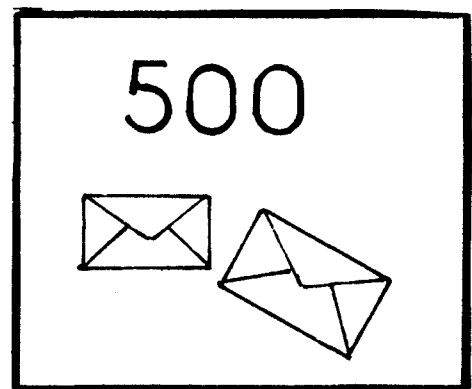
1. ¿Per quan és aquesta truita?

2. ¿Quina obra fan?

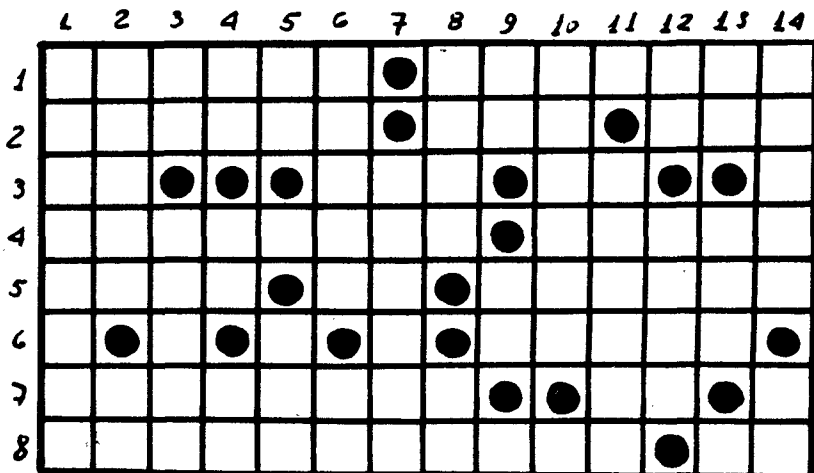
3. ¿Com se'n diu de la pell?

4. ¿En tindrem prou?

Encreuats

Per Rosa Collell

Horizontals:

1.- Apòstol que fou elegit en lloc de Judes. Col·laborador de Pau que varen tenir de separar-se per diferència de criteris. 2.- Paríode que hi ha abans de la mort. Sobirà. (En anglès, sis. 3.- (Al revés i en anglès, neutre. Sigles d'una organització europea. La teva. Vocal. 4.- Alcaloide tòxic que s'extreu de la belladona. (En castellà, ungiu. 5.- Jove cortesana d'Alexandria que segons la tradició va ser convertida per Pafnuci i que morí en olor de santedat i fou figura molt popular a l'edat mitjana. Vocals consecutives. (1861, poeta, músic, pintor i filòsof bengalí. La seva literatura es caracteritza pel seu

lirisme que amalgama harmònicament estils indis i anglesos. Fou premi Nobel de literatura el 1913. 6.- Conjunció. Forma d'embenar. Inicial de punt cardinal. Mil. (En castellà, argumentar, donar una raó. 7.- Art de dissecar o separar les parts d'un animal per estudiar-les. Article dialectal. Vocal. 8.- Col·lecció de llibres de la Bíblia, que, a diferència d'altres, consideren la vida humana sense tenir present l'aliança. Dígraf català.

Verticals:

1.- Sacerdot, pare dels Macabeus. 2.- Fatiga, cansa. Símbol químic del sodi. 3.-

Tonada, so. (Al revés, sofrir. 4.- En llatí, en. Plantígrad. (Al revés i en anglès, neutre. 5.- Queixa. Consonant. Patriarca. 6.- Apaga la fam, omple. Consonants consecutives. 7.- Aquell que vol algun mal a altri. 8.- Líquid viscos, negrenc, obtingut per destil·lació de matèries d'origen orgànic. Queixa. 9.- Vocal repetida. La teva. Preposició. 10.- Llibre que ensenya el ritus d'un culte. Cinquanta. 11.- Inicial de punt cardinal. Misatgers sobrenaturals de Déu. 12.- Campió. Ritme d'una música actual. 13.- Prefix que deñota dos, dues. Pecat capital. Inicial de punt cardinal. 14.- Llibre de la Bíblia. Peça de l'esquelet.

Solucions:

Escacs

Blanques abandonen. T12-f4+, 10 Dh5-g4 Ad4-f6+, 11 Rh4-h5 Dg2-d5+ i les b7+, 7 Rf3-f4 Tg2-f2+, 8 Rf4-g3 Dd7-g2+, 9 Rg3-h4 Rg2-g3 Dd6-b8+, 5 Rg3-g4 Tf2-g2+, 6 Rg4-f3+ Dd8-1... Tf2xg2, 2 Af1xg2 Ab7xg2+, 3 Rh1xg2 Tf8-f2+, 4

Solució al Diagrama 72

Encreuats

1.- Matias. Bernabé. 2.- Agita, na. 3.- To, ríaf. 4.- In. Os. 5.- Al. P. Noé. 6.- Jacie. MN. 7.- Enemic. 8.- E. E. A. 9.- EE. Ta. A. 10.- R. E. 11.- N. Alega. 7.- Anatomia. Lo. o. 8.- Sapiencials. ss.

Verticals:

Jeroglífics

1. Es per demà. 2. La Puntaire. 3. L'epidèmia. 4. De sobres.

Filatèlia

Per Enric Graupera

L'any 1953, el Vaticà commemorà el 1 aniversari del martiri de Santa Maria Goretti. Filigrana B (les claus de Sant Pere), dentat 14, fulls de 60 segells. Aquesta

sèrie presenta dos valors de 15 i 35 lires. Els dos presenten la santa amb un colom a les mans. El de 15 lires, color bru i violeta; el de 35, rosa carmí i bru.

Santa Maria Goretti, màrtir de la puresa, nasqué el 1891, i morí quan solament tenia 11 anys, l'any 1902, en defensa de la seva virtut, i a mans del llaurador Alessandro Serenelli, de 19 anys, d'edat. Abans de morir, redonà el seu botxí, i aquest complida la seva condemna, es retirà al monestir caputxí d'Ascoli, on encara vivia

quan Maria Goretti fou canonitzada l'any 1950. A la cerimònia de la canonització hi assistiren la seva mare que tenia ja 85 anys, i els seus germans i germanes.

La importància de fer exercici

i ha una paraula, una ordre, que repeteixen constantment els especialistes quan parlen del sistema per a mantenir-se en forma: "Mòguis". Potser no és sempre precisament així, però la idea és la mateixa i per a qualsevol edat: no endropir-se, evitar la vida sedentària, recordar que es tenen múscles i que cal utilitzar-los.

A les persones grans els és més necessari recordar-ho, perquè amb això de l'exercici físic, com en tants d'altres aspectes, cal que lluitin contra els prejudi-

cis que les afecten i que acaben per fer-les-hi creure que no són capaços de res, que al més petit esforç es sentiran malament o seran ridiculitzats pels més joves. La por al ridícul és un fre terrible. Acceptar-ho és una prova de debilitat i una trista manera de deixar passar el temps com una cosa inútil i avorrida.

Vosaltres podeu i deveu moure-us. Cal que busqueu una activitat física que us satisfaci i que, realitzada sense esperit de competició ni esforços excessius, contribueixi a millorar la vostra salut i a conservar-la el màxim temps possible.

Les persones d'edat que potser han practicat esports en la seva joventut, però que ja fa anys només miren com els practiquen

els altres, a l'estadi o a la televisió, han de contentar-se amb les seves possibilitats actuals i les energies de què disposen; però, en qualsevol cas, i per modesta que sigui la reincorporació a l'exercici físic, tot l'organisme respondrà positivament i no tardarà a experimentar l'alegria de poder confiar novament en el propi cos.

Animeu-vos, jugueu a pilota amb els vostres néts, engrasseu la bicicleta que teniu arreconada i sortiu a passejar; camineu, i si l'autobús està a punt d'escapar-se-us, no tingueu por d'apretar el pas uns metres. En una paraula, mogueu-vos.

Carmen Vázquez-Vigo

I A MÉS ...

Recordeu...

... que la gimnàsia, per si sola, no és capaç de suprimir quilos de massa que s'acostumen a acumular al llarg dels anys. Per a que fós així, hauríeu d'entrenar-vos com un futbolista de Primera Divisió... I aquest no és el vostre cas.

... que l'esforç inicial, si us decidiu a caminar cada dia un temps determinat o a practicar qualsevol altre exercici físic, no ha de sobrepasar mai la intensitat del que desenrotlla en els actes ordinaris, com feines domèstiques, pujar escales, etc.

... que ha de ser progressiu, allargant-se paulatinament a fi que l'organisme ho accepti i rendeixi el màxim de les seves possibilitats.

Oblideu...

... la temptació de provar fins "on podeu arribar"; reguleu el vostre entusiasme i concediu-vos un espai de recuperació suficient entre una i altra sessió.

... el desig de fer el mateix que un amic, potser més fort o entrenat que vós. Que ell vagi al seu ritme i vós al vostre, aquest ritme propi que us convé conèixer i respectar.

... la idea que a edats avançades, el millor és el repòs. A menys que us ho indiquin expressament, el repòs continuat és el més semblant a la malaltia.

Cadeca

III Torneig Comarques Catalanes

Per tercer any consecutiu, CADECA, ha organitzat pel mes de juny, el torneig Comarques Catalanes, en el que han intervingut 16 Clubs.

Vegeu tot seguit el quadre classificatori final.

- BENJAMINS Grup Barcelona
- Campió: CUATRO TORRES - Finalista MONTJUIC (7 a 1) BENJAMINS GRUP VALLÈS OCCIDENTAL.
  - Campió: GIMNASTICO MERCANTIL - Finalista GIMNASTICO MANRESA (2 a 0). BENJAMINS Grup Maresme.
  - VILASSAR DE MAR Campió - Finalista SALLE PREMIA (3 a 1) en llançament de penals. ALEVINES Final de Copa.
  - Campió: JUPITER - Finalista PEÑA BLANQUIAZUL CONGRESO (3 a 1). AFICIONADOS Final de Copa.
  - Campió: LA UNION - Finalista IMPERIO (3 a 1).

Aquest torneig va despertant gran interès i pensem que en la propera edició s'afegiran Comarques que encara no hi ha intervingut.

CARVAL

ENTREPANS

De camí veritable només n'hi ha un: el de la solidaritat.

A LOURDES AMB EL SANT PARE

del 13 al 16 d'agost

Viatge en autocar coincidint amb la Visita del Sant Pare a Lourdes.

Places limitades.

Informació i inscripció:

VIE

VIAJES INTERNACIONAL EXPRESO

Dpt. Religió - Rbla. de Catalunya, 1
Tel. 302 45 08 - BARCELONA-7

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

Nom i cognoms .....

Adreça .....

Població ..... D.P. ....

- Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.
- Incloc un taló barrat per aquest import.
- Prego al Banc / Caixa .....

Agència .....

que se serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º .....

Lloc ..... Data .....

Signatura

Remetre aquesta butlleta a:

Redacció i administració:

C/. València, 244, 2on. Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2784 - 2805

DIUMENGE 24

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.00 PARLEM
10.30 EL DIA DEL SENYOR SANTA MISSA
11.30 GENT JOVE
12.30 TEMPS I MARCA
14.30 AQUESTA SETMANA
15.00 NOTICIES
15.20 ESTUDI ESTADI (I)
15.35 BELFI I LILLIBIT
16.00 FAMA
17.00 EL MÓN DEL TENNIS
17.30 MÓN SUBMARI
18.30 PROXIMAMENT
19.00 ATLETISME
20.00 LOU GRANT
21.00 NOTICIES
21.30 MEMORIA D'ESPANYA
22.30 PAUL HOGAN
23.00 ESTUDI ESTADI (II)
00.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 MUSICA EN EL TEMPS
16.30 PRODUCCIÓ ESPANYOLA
17.30 ESTRENOS TVE: "Fortuna III"
19.30 MUSICA Y MUSICS
20.00 ATLETISME
21.15 EL CÓS HUMÀ
22.00 LLARGMETRATGE: "Acción ejecutiva". (1973)
23.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 MISSA
11.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CANTEM
14.30 DOCUMENTAL SOBRE EL MITE DEL COMTE ARNAU
15.00 OPINIÓ

DILLUNS 25

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAM I VIURE
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

11.00 SANTA MISSA
12.15 PROGRAMA ESPECIAL
15.00 TELEDIARI
15.25 ANY SANT COMPOSTELA
16.10 UN SEXT SENTIT
17.00 MICKI I DONALD
17.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.00 BARRIO SESAMO
18.30 TELEFILM JOVENIL
19.30 MIRAR UN QUADRE
20.00 POBLE DE DEU
20.30 CONSUM
21.00 TELEDIARI
21.25 AMARGA VICTORIA
22.30 ESPANYOLS
23.30 TELEDIARI
23.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 CICLE: CINEMA INFANTIL: "La rebelió del Rei Kung-Fu Sung".

18.45 MIRAMAR ESPORTIU

CIRCUIT ESTATAL

19.00 FLASH GORDON
19.30 EVOCACIÓ
20.00 AVUI EN LA 2
20.20 TELE-ESPORT
20.50 CURTMETRATGE: "Permanencia del arabesco".
21.00 "SOLO CUANDO ME RIO"
21.30 EN PARALELO
22.30 EL MELODRAMA: "La dinastía de los Forsyte".
00.30 COMIAT

DIMARTS 26

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 TERCENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.25 LA TARDA
16.10 UN SEXT SENTIT
17.05 EL PARADÍS DELS ANIMALS
17.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.00 BARRI SESAMO
18.30 UN MÓN PER A ELLS
19.30 NOMS D'AHIR I D'AVUI
20.00 ENCONTRES EN LLIBERTAT
21.00 TELEDIARI
21.25 EL SEU TORN
22.30 VIURE CADA DIA
23.30 TELEDIARI
23.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 DIALEG
17.45 24 HORES AMB...
18.30 RONDALLES
18.45 MIRAMAR ESPORTIU
CIRCUIT ESTATAL
19.00 FLASH GORDON
19.30 ROBINSON
20.00 AVUI EN LA 2
20.20 TELE-ESPORT
20.50 CURTMETRATGE: "Indianapolis".
21.00 HACIA EL AÑO 2000
21.30 FORTUNATA Y JACINTA
22.30 L'EDAT D'OR
24.00 COMIAT

DIMECRES 27

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 QUE VOL VEURE?
14.30 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.30 LA TARDA
16.10 UN SEXT SENTIT
17.05 EL LLANERO SOLITARIO
17.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.00 BARRI SESAMO
18.30 NOSALTRES
19.30 AQUEST SENYOR DE NEGRE
20.00 AQUESTA ES LA MEVA TERRA
21.00 TELEDIARI
21.25 SESSIÓ DE NIT: "Caravana de mujeres". (1951)
23.30 TELEDIARI
23.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PUNT DE REUNIÓ
17.30 MEMORIA POPULAR
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 MIRAMAR ESPORTS
CIRCUIT ESTATAL
19.00 JAIME Y LA LLANTERNA MÀGICA
19.15 EL CARRO DE LA FARSA
20.00 AVUI EN LA 2
20.20 TELE-ESPORT
20.50 CURTMETRATGE: "Menos mi madre y mi hermana".
21.00 ÚLTIMA FRONTERA
22.00 ESTUDI OBERT
24.00 COMIAT

DIJOURS 28

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 CINCENTIMS DE CULTURA
14.30 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.25 LA TARDA
16.10 EL SEXT SENTIT
17.00 DABADABADA
17.55 CANTINFLAS
18.05 BARRIO SESAMO
18.30 D'AQUI CAP ENLLÀ
19.30 L'ART DE VIURE
20.30 LA VIDA SECRETA D'EDGAR BRIGGS
21.00 TELEDIARI
21.25 BONA NIT
22.30 SEQUÈNCIES DEL MÓN
23.30 TELEDIARI
23.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 LES GUILLERMINES DEL REI SALOMÓ. (Reposició.)
17.15 VOSTÈ PREGUNTA
18.15 PALLASSOS
18.45 MIRAMAR ESPORTS
CIRCUIT ESTATAL
19.00 FLASH GORDON
19.30 EL NOSTRE AMIC L'ESPANTA OCELLS
20.00 AVUI EN LA 2
20.20 TELE-ESPORT
21.00 TEMPS DE PAPER
22.00 CINE CLUB: Cicle Imperio Argentina: "Los Majos de Cádiz".
23.35 COMIAT

DIVENDRES 29

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 PARLAMENT
14.00 TAULA DE SO
14.30 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.25 LA TARDE
16.00 SESSIÓ DE TARDA: "Pajarito Gómez". (1965)
18.00 BARRI SESAMO
18.30 LAS FÁBULAS DEL BOSCO VERD
19.00 DINS DEL LABERINT
19.30 UN MÓN FELIÇ?
20.00 DE PELÍCULA

20.30 VAL MES PREVENIR

21.25 UN, DOS, TRES

23.00 CRIBB

24.00 TELEDIARI

00.15 TESTIMONI

00.20 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 RAINBOW
17.05 ELS QUATRE FANTÀSTICS
17.30 FORMULA TV
18.00 TAUROMAQUIA
19.00 ELS RIVALDS DE SHERLOCK HOLMES
20.00 AVUI A LA 2
20.30 LA CLAVE
00.15 COMIAT

DISSABTE 30

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

13.00 CONCERT
14.00 REVISTA DE TOROS
14.30 BIBLIOTECA NACIONAL
15.00 NOTICIAS
15.20 DON GATO
15.45 PRIMERA SESSIÓ: "Persecución implacable".
17.10 LES AVENTURES DE TINTIN
18.10 EL FOLL MÓN DELS PALLASSOS
18.35 LA PANTERA ROSA
19.00 LA MAGIA DE LA DANSA
20.00 VOSTÈ PER EXEMPLE
21.00 NOTICIES
21.25 INFORME SEMANAL
22.30 DISSABTE CINE: "Diagnóstico asesinato". (1972)
00.20 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 LA CUCAFERA
11.00 PALLASSOS
11.30 A CAN 80
13.00 MIRADOR
13.30 RECALL INFORMATIU
CIRCUIT ESTATAL
14.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
16.30 DOCUMENTAL
17.00 DIBUIXOS ANIMATS
17.30 LA VISPERA DEL NOSTRE TEMPS
19.00 LAS BRIGADAS DEL TIGRE
20.00 MUSICAL EXPRESS
21.00 UN ENCARREG ORIGINAL
22.15 CONCERT: "Orquesta Eslovena de Ljubljana".
23.55 COMIAT

Tele-crítica

Telediari

La ràdio no ha estat destronada per la Televisió. El seu poder d'informar immediatament, no té rival.

Existeixen molts periòdics. Cada un té el seu propi estil, esperit, i fins i tot escala de valors. Cadascú compra el periòdic que li agrada més.

Tampoc el periòdic ha estat destronat per la televisió. Cada mitjà de comunicació social, té les seves particulars característiques, que li són essencials.

També la televisió té el seu estil.

Considero que ha d'ésser difícil confeccionar un bon telediari. Essent la imatge el seu principal suport, els seus comentaris no poden ésser els dels periòdics, ni recolzar tot el seu pes sobre la veu humana. Amb el que més ha de semblar-se qualsevol bon telediari, és amb els antics noticiaris cinematogràfics. Per a mi, un bon telediari cal que uneixi perfectament l'argument, la imatge i la paraula. Per això he dit que considero difícil el fer un bon telediari.

Joan Sans

I aniversari de la mort de JAUME CASANOVA i CORTES

Redactor que fou de "Catalunya Cristiana"

Els seus familiars us demanen un pietós record, i una pregària pel seu repòs etern.

Vilafranca del Penedès, 26 juliol del 1983

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Telèf. 246 60 00 (10 línies) Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS .....

ADREÇA .....

POBLACIÓ .....

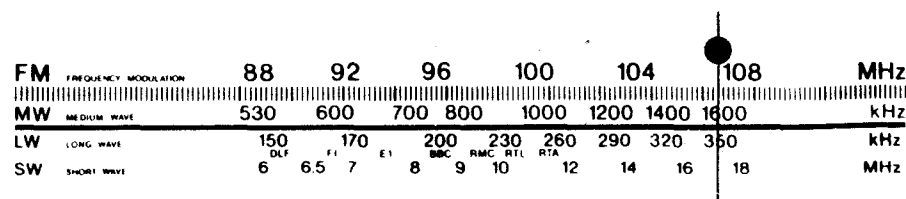
BARCELONA, A ..... DEL .....

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

Busqueu el Punt.

106●8 Fm. stereo
Catalunya Ràdio

El vostre Punt.
Catalunya Ràdio 106.8 Mhz.

Emissora de la Corporació Catalana de R.T.V.

GENERALITAT DE CATALUNYA

De venda
a les
llibreries

Servei Central de Publicacions. Departament de la Presidència

UNS BONS LLIBRES PER A LES VACANCES

GUIÓ: Ramon Folch i Camarasa. DIBUIXOS: Josep M. Madorell, 30x22,5 cms. 450 ptes. cartoné.

Títols publicats:

"Aventures extraordinàries d'en MASSAGRAN"

"Aventures ENCARA MÉS extraordinàries d'en MASSAGRAN"

Publicacions en català i castellà.

EN PREPARACIÓ: "MASSAGRAN i el quadrat màgic". (Desembre 83).

Demaneu-los a la vostra llibreria.

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES D'ENSENYAMENT
MATERNAL - PARVULARI - E.G.B. - B.U.P.

Casp, 79. Barcelona-13 - Tels. 245 72 03 - 04